DANMARKS STØRSTE PC-MAGASIN

KOMPUTER FOR ALLE

6•2008 PRIS: 68,75
WWW.KOMPUTER.DK

STORTEST:
8 FOTOPRINTERE

FÅ DE FLOTTESTE FARVEFOTOS

Stærke printere til dine pletskud

20 stærke tips:
Nemmere og hurtigere **e-mail**

VI AFSLØRER:
Sandheden bag 5 store pc-myter

Nyt i Vista:
Supernem backup af dine dyrebare filer

Gratis program giver overblik og mere plads på pc'en

BK 10.04.08-29.04.08

5 701862 000041 00006

LASERSPRINTER

Højkvalitets kompakt laserprinter

Brother HL-**2030**

Vejl. pris inkl. moms

kr. **699,-**

- Op til 16 ppm monoprinthastighed
- 2400 × 600 dpi printopløsning
- Til Windows og MacOS
- 250 arks papirkassette
- 8 MB ram
- Full-Speed USB 2.0 tilslutning
- Separat toner og tromle
- Leveres med starttoner til 1.500 sider
- Billig i drift

Brother HL-2030 har et stilfuldt design og er så kompakt, at den passer perfekt på en hylde eller på skrivebordet. Den leverer udskrifter i samme høje hastighed og kvalitet, som du normalt kun kan forvente fra en væsentlig dyrere maskine.

Brother 50 years in Europe

Find nærmeste forhandler på www.brother.dk

At your side.

brother®

Brother International (Danmark) A/S – Baldershøj 22 – 2635 Ishøj

CHEFREDAKTØR
Leif Jonasson

Sandheder og løgne

Næst efter de egentlige verdensreligioner er pc'ernes verden nok det område, der er omgærdet med mest mystik og flest myter. Og fra min egen postkasse med spørgsmål fra læserne ved jeg, hvor mange vandrehistorier der florerer rundt omkring på nettet.

"Hvis du lægger en magnet på harddisken, så går harddisken i stykker, og alle data forsvinder. Så derfor må du ikke engang sætte en lille højttaler oven på pc'en," læste jeg for nylig i et udenlandsk pc-magasin. Og det lyder jo umiddelbart helt fornuftigt, hvis man kender lidt til, hvordan harddisken egentlig virker.

> **"I stedet for at fiske efter svar på nettet har vi udført fem helt konkrete forsøg"**

Men passer det nu også? I stedet for at lede efter svar fra såkaldte eksperter på nettet, hvor man til syvende og sidst alligevel ikke kan afgøre, om man har fundet det endegyldige og sande svar på sit spørgsmål, har vi udført fem helt konkrete eksperimenter. Og dermed kan vi i dag stolt aflive – eller bekræfte – fem af pc-verdenens mest sejlivede myter.

Se med fra side 46

INDHOLD

Side 52
Side 46
Side 78
Side 64
Side 20

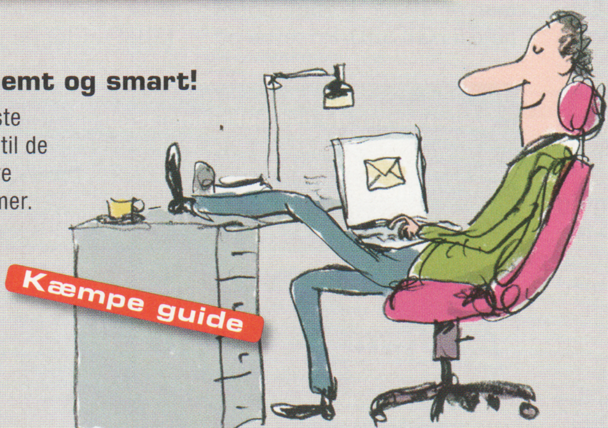
2. SEKTION

• GUIDER • KURSER • TRIN FOR TRIN

E-mail – nemt og smart!

Få vores bedste tips og tricks til de mest populære mailprogrammer.

Side 52

Det komplette overblik over din harddisk

Du får et stærkt program, som på ingen tid giver dig totalt overblik over filerne på din pc – så er oprydningen klaret på ingen tid.

Side 64

Sig farvel til varme, støj og energifrås

Snart gemmer du dine filer på lynhurtig hukommelse i stedet for harddisken. Teknikken hedder SSD og fungerer som hukommelseskortet i et digitalkamera. Fordelene er lavere strømforbrug og mindre støj.

Apple MacBook Air kan fås helt uden harddisk. Den er erstattet af et 64 GB SSD-drev, som ikke rummer bevægelige dele.

››› Nu kan du snart slippe for larm fra pc'ens harddisk, der efterhånden har adskillige årtier på bagen. Afløseren er nemlig kommet. Det nye Solid-State Drive – eller SSD – bruger såkaldt flash-hukommelse til at gemme data – ligesom hukommelseskortet i kameraet og MP3-afspilleren.

Bruger mindre strøm

Flash-hukommelse er en del hurtigere end harddisken, og den nye teknologi bruger også mindre strøm. Hvor harddisken indeholder en masse mekanik, der er sårbar over for stød, er et SSD-drev konstrueret uden bevægelige dele. Drevet er derfor særlig resistent over for rystelser, som det bliver udsat for i fx bærbare computere, og det behøver heller ikke den støjende køling, som vi kender fra harddisken.

Indtil nu har kapaciteten på et SSD-drev været begrænset. Hvor harddisken i en moderne bærbar computer ofte rummer 250 GB, har SSD typisk kun haft plads til mellem 32 og 128 GB, og det er ikke nok, hvis du både skal have plads til programmer, feriebilleder og din musik på pc'en. Men de drev, der kommer på markedet, bliver hele tiden hurtigere og har mere kapacitet. Toshiba lancerer fx drev med op til 512 GB i løbet af sommeren, og Samsung producerer et rekordhurtigt drev, der både læser og skriver med op til 100 MB/s.

Hukommelseschippene fylder væsentlig mindre end indmaden i en harddisk, men de nuværende drev har dog samme størrelse som harddisken i en bærbar. De følger nemlig 1,8- og 2,5-tommer-standarden, så drevene passer i almindelige kabinetter til bærbare. Fordelen ved det er, at du umiddelbart kan installere de nye drev i din gamle bærbare.

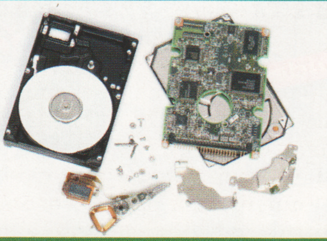
Men det varer formentlig ikke længe, før vi ser de første pc'er, der har hukommelsen indbygget og dermed kan bygges mindre.

Priserne på vej ned

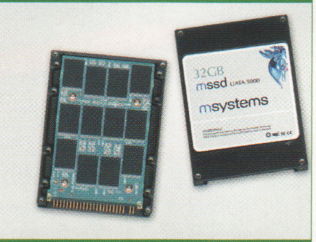
Eneste minus er prisen, der stadig er temmelig pebret. Et SSD-drev på bare 32 GB løber nemt op i 1.500 til 2.000 kroner – til sammenligning kan en god harddisk med 500 GB fås til omkring 700 kroner. Ikke desto mindre har de første bærbare modeller med SSD allerede set dagens lys i form af ASUS' minicomputer *Eee* og Apples nye supertynde *MacBook Air*. ASUS' pc leveres med et SSD-drev på op til sølle 8 GB, mens *MacBook Air* kan fås med et 64 GB SSD-drev, hvis du er villig til at betale godt 7.000 kroner ekstra for computeren. Også kinesiske Lenovo skulle være på vej med en slank bærbar model med 64 GB SSD. Priserne på flash-hukommelse er faldende, og det baner vejen for billigere SSD-drev. Det amerikanske analysefirma iSuppli spår, at 60 procent af alle bærbare pc'er i slutningen af 2009 vil indeholde et SSD-drev. I første kvartal 2007 var tallet under én procent.

Sådan virker de nye hukommelsesdrev

Når du bruger din pc, kan du høre harddisken arbejde i kabinettet, fordi den er mekanisk. Et hukommelsesdrev består i stedet af ren elektronik, præcis som kortet i dit kamera.

Den traditionelle harddisk består af en eller flere hurtigt roterende plader af aluminium eller glas belagt med et magnetisk materiale. Harddisken gemmer data ved hjælp af magnetisk påvirkning af pladerne, og det foregår med et skrivehoved på en lille arm, der bevæges rundt lige over den roterende plade.

Et Solid-State Drive (SSD) gemmer data på samme måde som hukommelseskortet i et digitalkamera. Betegnelsen drev er egentlig misvisende, for et SSD-drev indeholder ingen bevægelige dele, hvilket både gør det hurtigere, mere robust og støjfrit. SSD er baseret på såkaldt flash-hukommelse.

Af Thomas Buus-Larsen

Spejlrefleks med 14,2 megapixels

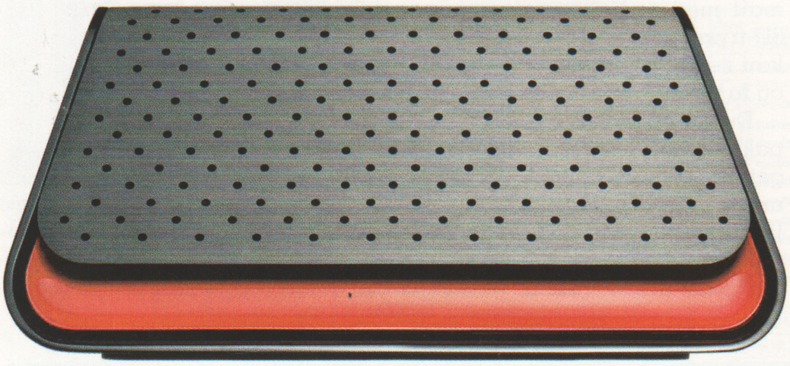

α350 er det største af Sonys nye spejlreflekskameraer. Det har 14,2 megapixels og drejelig skærm.

››› Der er netop nu kommet to rigtig gode nyheder fra Sony til fotoentusiasterne. De to nye spejlreflekskameraer *α350* og *α300* kombinerer brugervenligheden fra de kompakte digitalkameraer og mulighederne ved SLR-spejlrefleksmodellerne.

α350 er det største af de to kameraer og har 14,2 megapixels, mens det billigere *α300* "kun" har 10,2 megapixels. Begge kameraer har Live View, der betyder, at du kan se motivet som et flydende videobillede på den 2,7 tommer store skærm. Der er 9-punkts autofokus, og skærmen kan vippes 130 grader op og 40 grader ned, så du kan tage billeder i næsten alle vinkler. Lysfølsomheden er på imponerende 3200 ISO, og Sonys egen Steady-Shot-teknologi sikrer dig mod rystede billeder ved især svag belysning. *α350* koster med et 18-70 mm objektiv 7.600 kroner, mens *α300* med samme objektiv kan fås til 6.300. Til begge kameraer kan du købe GPS-modulet *GPS-CS1K-ASP* som ekstraudstyr. Det gemmer oplysninger om, hvor i verden du har taget dine billeder.

www.sony.dk

Slingbox slutter dine tv-kanaler og harddiskoptageren til internettet, så du kan se dine favoritprogrammer på en bærbar pc eller en mobiltelefon.

Tag tv-kanalerne med dig

››› Med to nye produkter fra Sling Media går du ikke glip af dine yndlingsudsendelser, når du er på farten. *Slingbox Pro* og *Slingbox Solo* kobler tv-udstyret hjemme i stuen til din internetforbindelse og giver dig adgang til alle dine tv-kanaler og udsendelser via internettet. På den måde kan du sidde i Hongkong og alligevel følge med i favoritserien på dansk tv eller se krimien, du optog i sidste uge, bare du er på nettet. Den store *Pro*-boks kan sluttes til et antennestik og op til tre forskellige apparater, som fx den digitale kabel- eller satellit-tv-modtager, dvd-afspilleren eller harddiskoptageren. *Solo*-boksen er mindre og kan kun kobles til et enkelt apparat. Med begge bokse følger software, som du installerer på fx en bærbar pc eller en mobiltelefon. Programmet henter så tv-billedet via internettet og viser det på computeren eller telefonen, hvor i verden du end er. Du kan skifte tv-kanal eller starte en udsendelse, som du har liggende på harddiskoptageren hjemme i privaten, og glemte du at indstille optageren, før du tog af sted, sætter du den bare til at optage med et par tastetryk. *Slingbox Pro* og *Solo* fungerer med de fleste digitale bokse til kabel- og satellit-tv i Danmark.

Boksene kan fjernbetjene størstedelen af de harddiskoptagere, der findes på markedet, og sælges i første omgang via Viasat og mobilselskabet 3, men kommer senere i flere større elektronikbutikker.

www.slingmedia.com

Ipods frikendt for forstyrrelser

Ny forskning fra det amerikanske sundhedsministerium viser, at *iPods* alligevel ikke udgør en fare for pacemaker-brugere. Det var ellers resultatet af en tidligere undersøgelse, som indikerede, at elektromagnetisme fra afspilleren kunne forstyrre pacemakeren.

Program finder dobbelte vejnavne

Kommunesammenlægningerne medførte, at mange kommuner har to veje med samme navn. Et it-system hos Kort- og Matrikelstyrelsen har således identificeret cirka 1.000 vejnavne i Danmark, som kan forveksles, fordi navnet optræder flere gange inden for samme postnummer. Kommunerne og Post Danmark skal finde en løsning.

De vandt en trådløs pen

I blad 2/2008 bragte vi en konkurrence om 8 eksemplarer af tegnepladesættet *Wacom Bamboo Fun Small*. Det rigtige svar var, at *ArtRage 2*, der følger med sættet, er et tegneprogram. Komputer for alle ønsker tillykke til de otte heldige vindere, som har fået direkte besked: Preben Madsen, Peter Krouel, Marian Lie Johansen, Brede Karlsen, Raine Hausalo, Matti Lehtonen, Tomas Swenson, Ingrid Bolander.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ: www.komputer.dk/nyheder

CNN lader seerne bestemme
Nyhedskanalen CNN har lanceret en ny nyhedshjemmeside, hvor brugerne bestemmer. Indholdet er nemlig 100 procent brugerdrevet og ucensureret. Ideen er at lade brugerne indsendeøjenvidneberetninger og videoer.
http://beta.ireport.com

Ryst mobilen, og få forbindelse
Forskere fra Lancaster University har opfundet en metode, som sikkert forbinder to trådløse Bluetooth-apparater som fx mobiltelefoner. Man skal simpelt hen ryste de to mobiler, man vil forbinde, med samme hånd. Ifølge briterne vil mobilernes svingningsmønstre forbinde dem mere sikkert, end hvis man bruger den normale fire-cifrede pinkode.

Rusland vil have eget internet
Det lyder som en håbløs idé. Men russiske myndigheder har ikke desto mindre planer om et separat internet for at skærpe kontrollen med russiske sider. Russerne ønsker at få tildelt domænet .py, som i det kyrilliske alfabet svarer til .ru i det latinske alfabet. Det domæne er allerede optaget af Paraguay, så Rusland overvejer alternativet .rf (russiske federation). Vestlige eksperter mener, at ideen er dømt til at mislykkes.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

Solen oplader batterierne

GP Solar sparer på strømmen og oplader batterierne ved hjælp af solens stråler.

››› Med den soldrevne batterioplader *GP Solar* fra producenten GP kan du spare på strømmen og skåne miljøet, når du oplader dine batterier. Den har plads til to styk AAA-batterier – der bruges i blandt andet fjernbetjeninger og MP3-afspillere.

Det tager omkring seks timer at oplade batterierne til deres fulde kapacitet, men da solen på de nordlige breddegrader til tider er en sjælden gæst, kan opladningen tage længere tid. I det hele taget fungerer opladeren ifølge GP bedst fra marts til september.

Opladere drevet af solceller er i sig selv ikke nogen nyhed, men opladerne har hidtil været for ustabile. Først nu mener GP, at teknologien er moden til at sende en serie nye produkter på markedet.

Genopladelige batterier skåner miljøet, fordi de kan oplades op til 1.000 gange, før de skal kasseres.

Den soldrevne oplader er allerede i handelen og koster omkring 200 kroner. Den leveres med to AAA-batterier, men ifølge GP Batteries er der flere modeller på vej, som kan oplade de kraftigere AA-batterier og batterier af typen NiMH.
www.gpbatteries.com

Lav dokumenter om til 3D-tryksager

››› Du kender måske allerede tjenester som fx www.minreklame.dk, hvor du kan læse tilbudsaviserne i 3D på skærmen, eller dagbladenes elektroniske udgaver, der fungerer på samme måde. Og med en helt ny dansk tjeneste kan du nu konvertere dine *Word-*, *PowerPoint-* og PDF-dokumenter til flotte tryksager i 3D, som kan bladres i på skærmen. Det er gratis for private brugere og kræver blot, at du uploader dit dokument på tjenestens hjemmeside. Kort efter modtager du en e-mail med et link til 3D-tryksagen, som du kan sende til venner og familie.

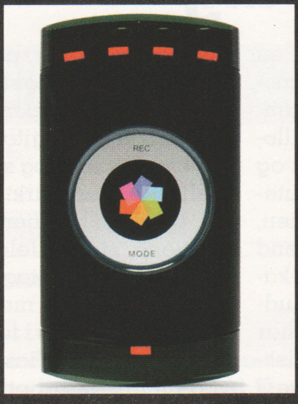
Du kan endda få en pakket fil med tryksagen, som du kan gemme på din egen pc eller lægge på din hjemmeside. Du kan se en demonstration af mulighederne på firmaets hjemmeside.
www.uniflip.dk

UniFlip lader dig omdanne dine dokumenter til 3D-tryksager ganske gratis.

GODT TÆNKT

Fra video til harddisk uden pc

Pinnacle Video Transfer gør det simpelt at optage tv direkte på fx en iPod-medieafspiller.

››› Det kan være en besværlig affære at gemme tv- og videofilm på din computer og herefter overføre dem til en transportabel medieafspiller eller en ekstern harddisk.

Nu kan du springe et af leddene over. *Pinnacle Video Transfer* giver dig pc-fri videoimport, så du nemt kan flytte videoer fra tv, video og dvd til en ekstern harddisk, USB-nøgle, iPod eller den håndholdte PlayStation-spilkonsol, *PSP*. Videokilden og den mobile enhed skal blot sluttes til *Video Transfer*, og når du trykker på optageknappen, så genkender *Video Transfer* automatisk enheden og lader dig indstille videokvaliteten før overførslen. Du behøver altså hverken starte pc'en eller tænke på at konvertere dine videooptagelser. Den vejledende pris er cirka 970 kroner.
www.pinnaclesys.com

Masser af plads til film og fotos

›››Vi skriver jævnligt om digitalkameraer og videokameraer, der hele tiden får et større antal megapixels. Det kræver masser af plads på hukommelseskortet, og det er netop, hvad du nu kan få.

Farten er sat i vejret, og det samme er kapaciteten på nye 16- og 32-gigabytes-kort. Transcend har udviklet et CompactFlash-kort med plads til 32 GB og med høje læse-/skrivehastigheder på henholdsvis 45 MB og 16 MB i sekundet.

Nye SD-kort fra SanDisk i *Ultra II*-serien byder på henholdsvis 16 og 32 GB lagerplads med læse- og skrivehastigheder på 15 MB i sekundet. SD-kort kan ikke helt nå de samme hastigheder som CompactFlash, på grund af teknologien i kortene. Med en gennemsnitlig filstørrelse på 3 MB kan hukommelseskortene på 32 GB indeholde flere end 8.000 billeder.

Transcends nye 32 GB CompactFlash-kort kan fås for cirka 1.270 kroner. SanDisks 32 GB *Ultra II SDHC*-kort koster knap 1.800 kroner.

www.transcend.nl
www.sandisk.dk

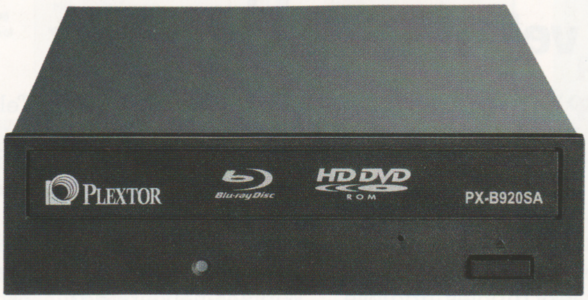
32 GB SD- og CompactFlash-kort fra SanDisk og Transcend sikrer rekordstor lagerplads til billeder og video i dit kamera.

Blu-ray-brænder med HD-DVD

›››Kampen for at blive det format, der skal afløse dvd'en, er afgjort til Blu-rays fordel. Men for dem, der var hurtigt ude og nåede at købe en masse HD-DVD-film, så tilbyder Plextor dette drev, der kombinerer Blu-ray og HD-DVD i en enkelt enhed. Den nye *PX-B920SA* kan læse både Blu-ray- og HD-dvd'er og kan desuden brænde Blu-ray-diske med 4x hastighed.

Drevet har indbygget LightScribe-teknologi, der gør det muligt at brænde billeder og tekst ind i oversiden af diskene, så man slipper for at skulle fumle rundt med klistrede etiketter, når man skal mærke sine diske. *PX-B920SA* er i butikkerne nu og koster cirka 2.500 kroner.

www.plextor.com

Plextor PX-B920SA kan afspille både Blu-ray-diske og HD-dvd'er samt brænde Blu-ray-diske.

Russisk alternativ til GPS på vej

›››Den 25. december 2007 blev tre satellitter sendt af sted fra en russisk raketbase i Kasakhstan. Sammen med 21 andre satellitter udgør de det russiske alternativ til det amerikanske GPS-navigationssystem. Glonass, som det russiske projekt kaldes, blev allerede sat i gang som et militærprojekt i 1976, men på grund af den russiske økonomis kollaps i 1990'erne er det først på vej nu. Nøjagtigheden på det russiske system skulle være ned til en meter, og dermed er det af præcis samme kvalitet som GPS, der består af 31 aktive satelliter i modsætning til Glonass, som kun bliver på 25 satelliter. Det er meningen, at systemet skal tages i brug i 2009 eller 2010, men det er endnu uklart, hvordan det kommer til at spille sammen med det amerikanske GPS og den fælles-europæiske satsning Galileo, som tidligst er klar i 2013.

Det russiske Glonass-projekt vil med 25 satellitter udgøre et vægtigt alternativ til GPS.

SIDSTE NYT

Helt rundt tastatur
Det kræver mere end almindelig god motorik at bruge det nye og runde tastatur *K-1* fra Zykon. Det er dog heller ikke designet til tekstbehandling, men er derimod et topmoderne spiltastatur. De fire taster, man normalt bruger til at styre sin figur i fx skydespil, W, A, S, D, er belejligt placeret i midten. Og en stribe selvlysende F-taster hjælper også på oplevelsen.
www.zykon.com

E-handel er nået til Nordkorea
En mindre sensation. Sådan må man betegne nyheden om, at kommuniststaten Nordkorea har åbnet sin egen internetbutik. Her finder du alt det bedste fra det lukkede land – fx biler, cykler, frimærker, rulleskøjter og boksehandsker. Butikken er rettet mod udlændinge, da kun ganske få nordkoreanere har adgang til nettet. Hjemmesiden har dog flere gange været ramt af tekniske problemer.
www.dprk-economy.com

To milliarder transistorer
Med den nye serverprocessor *Tukwila* har chipfirmaet Intel rundet et skarpt hjørne. Hele to milliarder transistorer er klemt sammen på en enkelt chip. *Tukwila* er en fire-kerne-processor, som skal levere den dobbelte ydelse i forhold til forgængeren *Montvale*. Strømforbruget stiger samtidig med kun 25 procent.
www.intel.com

IBM-logo væk fra computere
Da kinesiske Lenovo for to år siden købte IBM's pc-afdeling, var tanken nok, at det relativt ukendte firma ville leve højt på IBM's varemærke. Men nu er IBM-logoet faktisk på vej til at blive slettet fra Lenovos pc'er, som går under navnet *ThinkPads*. Det går nemlig så godt for verdens fjerdestørste pc-producent, at man har skønnet, at det ikke længere er nødvendigt at leve højt på IBM's image.
www.lenovo.com

Lyd skal køle chippen
Forskere fra Georgia Institute of Technology har fundet en metode, hvor lydbølger skal hjælpe med til at køle computerens varmeafgivende elementer. Lydbølger sendes gennem vandkølingen, så luftbobler – som ikke er så varmeafledende som vand – forhindres i at danne en hinde omkring processoren.
www.gatech.edu

Populært at google venner
En undersøgelse fra Pew Internet and American Life Project viser, at knap halvdelen af alle amerikanske internetbrugere jævnligt tjekker, hvad der er skrevet om dem selv på nettet. Til sammenligning har over 50 procent søgt på kolleger, venner og naboer.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

Surround-lyd i stereohøjttalere

Logitech Z Cinema med fjernbetjening lover surroundlyd til dine film gennem kun to højttalere.

››› Bruger du pc'en til at se dvd-film, og har du ikke plads til fem eller syv højttalere på skrivebordet, er *Z Cinema* et godt valg. Det er Logitechs nye film- og spilhøjttalere, som understøtter kunstig surround-lyd – altså ved hjælp af et sæt stereohøjttalere.

"Selv om mange mennesker prøver at se film, fjernsyn og lytte til musik på deres pc, er mange af dem utilfredse med, hvor kompliceret det er at bruge surroundsound-højttalere til pc'en," fortæller Timm Leehane, der er marketingchef i Logitechs lydafdeling. De nye højttalere understøtter standarderne TruSurround HD og SRS, som også understøttes af *Windows Media Player*. *Z Cinema* yder 180 watt og indeholder en tredobbelt forstærker.

De kan tilsluttes via almindeligt minijackstik eller USB. Prisen er 2.499 kroner.
www.logitech.dk

Trådløse hippier er ikke velkomne i Danmark

››› Wippies er navnet på et koncept, hvor danskerne kan dele deres internetforbindelser med hinanden. Wippies er en sammentrækning af Wireless Hippies (trådløse hippier), og der er da også masser af solidaritet over fremstødet. Det er det finske firma Saunalahti, der tilbyder at sende dig en gratis trådløs router, mod at du deler din forbindelse med andre. Samtidig får du adgang til andres Wippies-netværk, når du er på farten. Problemet er dog, at delingen er ulovlig, hvis du får dit internet fra Telia eller TDC. Da du fik oprettet forbindelsen, skrev du nemlig under på, at du ikke ville dele din forbindelse med andre. De to selskaber overvåger nu Wippies' aktiviteter, men har ingen aktuelle planer om at gribe ind.
www.wippies.dk

wippies

Wippies' gratis router lader dig dele dit netværk med andre "trådløse hippier".

PÅ VEJ

Supercomputer på en enkelt chip

››› Så er der godt nyt til alle, der har brug for lidt ekstra regnekraft til *Excel*-arket med husholdningsbudgettet. I fremtiden kan en lynhurtig supercomputer reduceres til blot en enkelt chip. Det betyder, at den ikke fylder mere end en almindelig bærbar pc.

Det hævder IBM, der nu er i stand til at erstatte de traditionelle elektriske signaler i chippene med optiske, så al data bliver transporteret internt i chippen ved hjælp af laserlys. Supercomputere består ellers typisk af tusindvis af individuelle processorer forbundet i lange kobbertråde. Den optiske kommunikation betyder, at hastigheden bliver op til 100 gange hurtigere, og at computeren kun bruger en tiendedel af energien. Det er faktisk allerede i dag muligt at fremstille en processor, der har samme ydeevne som supercomputere, men på grund af den varme, som chippene producerer, er de i praksis ganske uanvendelige. Den nye chipteknologi kan køles med traditionelle blæsere, oplyser IBM.
www.research.ibm.com

Supercomputere kan med laserlys reduceres fra kæmpeanlæg til at fylde det samme som en bærbar computer, hævder IBM.

LG L206WU er en 20-tommer bredskærm, der via USB gør det muligt at sætte op til seks skærme til én pc uden at skulle sætte ekstra grafikkort i computeren.

Seks skærme på én computer

››› Du kan aldrig få for meget plads på skærmen, når du for eksempel bruger fotoredigering og billedorganisering.

Hvis du har behov for mere end én skærm på skrivebordet, men ikke vil investere i et ekstra grafikkort, er skærmen *L206WU* fra LG nok værd at kigge nærmere på.

Den 20 tommer store skærm er et perfekt valg, hvis du har en bærbar pc eller ikke har mulighed for at installere et ekstra grafikkort. Med skærmen kan du serieopkoble helt op til seks *L206WU*-skærme samtidig via USB.

L206WU er udstyret med LG's *f-Engine*, der gør det nemt at skræddersy alle billedindstillinger til dine foretrukne valg. Skærmen har et kontrastforhold på 5000:1. Det er blandt de højeste i skærmbranchen. Den vejledende pris for *L206WU* er 2.499 kroner – naturligvis kun for én.

www.lge.com

Videokameraer får kortet

››› Videokameraer med flashhukommelse er godt på vej til at slå igennem og blive det helt store hit i løbet af i år. Der er nemlig mange fordele ved at optage video på hukommelse i stedet for på bånd, dvd eller harddisk. Kameraerne kan gøres lettere, mindre og mere kompakte, og færre bevægelige dele i forhold til eksempelvis en harddisk mindsker risikoen for tab af data som følge af stød og rystelser.

Canon har sendt en række flashbaserede camcordere på markedet. Canon *HF100* og *HF10* er med ægte HD i fuld opløsning, hvilket betyder 1920 x 1080 pixels i 16:9-bredformat. *HF10* er et såkaldt Dual Flash-kamera, der både har indbygget flash-hukommelse på 16 GB og mulighed for at lagre på almindelige SD- og SDHC-hukommelseskort.

Hvis du kan undvære den nyeste HD-teknologi, er Canon *FS10*, *FS11* og *FS100* med en opløsning på 1,07 megapixels og 16:9-optagelse værd at kigge nærmere på, da priserne er lave. Alle tre modeller bruger hukommelseskort, og *FS10* og *FS11* har også indbygget hukommelse.

Canon *HF100* og *HF10* med fuld HD-opløsning koster henholdsvis 8.599 og 9.999 kroner. Canon *FS100*, *FS10* og *FS11* koster 3.299 kroner, 3.999 kroner og 4.599 kroner.

www.canon.dk

Canon HF10 optager i fuld HD-opløsning på den indbyggede 16 GB hukommelse og SD- og SDHC-hukommelseskort.

Mobil med skærmbriller

Amerikanske General Mobile har udviklet en mobiltelefon med tilhørende briller, som minder om dem, man finder i mange science fiction-film. Brilleglassene fungerer som små skærme, der skal bruges til at vise video eller e-bøger fra mobiltelefonen. Opløsningen er på 320 x 240 per øje, men danskerne må vente på hovedpinen lidt endnu. *G777* findes nemlig endnu kun på det amerikanske marked. Pris for telefon plus brille: knap 4.000 kr.

www.generalmobile.com

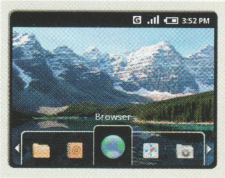

Warcraft redder dreng fra olm elg

Og det vel at mærke i den virkelige verden! En norsk dreng på 12 år var på vej med sine søstre i skole, da han pludselig stod over for det utilfredse og vilde dyr. Heldigvis huskede han sin barnelærdom fra eventyrspillet *World of Warcraft*. Så selv da han blev stanget i ryggen og røg i jorden, mistede han ikke besindelsen. I stedet lå han ubevægelig og spillede død – præcis som man gør på niveau 30 i *World of Warcraft*. Det hjalp: Elgen mistede interessen for drengen, og han kom derfra med kun små skrammer.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ: www.komputer.dk/nyheder

Lettere at flygte fra Facebook
Hvis du bliver træt af at udstille dit liv på det sociale netværk Facebook, er der lys forude. Indtil videre har det været muligt at deaktivere sin Facebook-konto, men alle ens data – inklusive fotos og navne på venner – blev stadig gemt. Men nu bliver det muligt at rette henvendelse til Facebook og få sin konto slettet helt.
www.facebook.com

Google viser styresystem
Android er navnet på et nyt styresystem til mobiltelefoner. Systemet er open source, men er styret af Google. På World Mobile Congress i februar kunne Google vise, hvordan man med *Android* kan surfe på mobilen på hjemmesider i fuld størrelse. Endnu er det nye system dog et godt stykke fra at være i handelen.
http://code.google.com/android/

YouTube laver trafikpropper
"Video er som kolesterol, der har potentialet til at tilstoppe internettets blodårer". Sådan siger en analytiker fra bureauet ABI Research, der vurderer, at internetudbydere må investere op mod 100 milliarder kroner i nettets infrastruktur inden 2012 for at bane vejen for den stigende videotrafik.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

Stort lager til det trådløse netværk

Acer easyStore giver dig masser af ekstern lagerplads og gør det nemt at dele filer trådløst mellem computere på dit hjemmenetværk.

››› Det er smart med et centralt lager, hvor hver pc på netværket kan få adgang til sin egen plads eller til alt indholdet. *Acer easyStore* er en såkaldt netværksserver, der, ud over at fungere som en ekstern harddisk kan tilsluttes et netværk, så alle har nem adgang til filer, der skal deles af flere. Og samtidig får du mulighed for at samle eksempelvis alle digitalfotos, så de ikke ligger spredt på flere computere. Du kan endda få adgang til lagerpladsen, uanset hvor du befinder dig. Pris med 1 terabytes er 3.995 kroner.
www.acer.dk

Trykfølsom mobiltelefon med Windows

››› Apples smarte *iPhone* viste sig som et af sidste års mest omtalte produkter, og det er derfor ikke overraskende, at andre producenter svarer igen med lignende funktioner. Det gælder også Sony Ericsson, som på den anden side af sommerferien lancerer den nye supermobil *Xperia X1*. Den har flere ting til fælles med både *iPhone* og en regulær bærbar computer. Der er trådløst netværk, Bluetooth, et fuldt tastatur, som kan skubbes ud, trykfølsom skærm og *Windows Mobile* med blandt andet programmerne *Outlook, Word, Excel, Internet Explorer* og *Windows Media Player*-programmer, som du sandsynligvis kender fra din pc. Skærmen er på hele tre tommer og har en opløsning på 800 x 480 pixels, så den trykfølsomme menu skulle være nem at anvende. Kameraet er på 3,2 megapixels, og du kan udvide den indbyggede hukommelse på 400 megabytes med et microSD-kort. Prisen er ikke offentliggjort.
www.sonyericsson.dk

Sony Ericsson Xperia X1 indeholder et fuldt tastatur, som elegant er skjult under skærmen.

Få læst teksten op gratis

››› IT- og Telestyrelsen er klar med en ny og forbedret udgave af oplæsningstjenesten Adgangforalle.dk. Der er først og fremmest tale om et lille program, som du kan bruge til at få læst tekstindhold højt. Du kopierer simpelt hen tekst – typisk fra en hjemmeside eller en e-mail – over i programmet, hvorefter du får teksten læst højt af en elektronisk stemme. IT- og Telestyrelsen håber, at det kan få flere ordblinde til at benytte internettet. Den nye version af programmet afløser den gamle fra 2002, som har været brugt af over 45.000 danskere. I forhold til forgængeren har den nye version en mere menneskelig stemme. Desuden går det hurtigere, fra man markerer teksten, til oplæsningen begynder.

Adgangforalle.dk er let at bruge. Klik blot på startknappen, og den markerede tekst bliver læst højt.

På tjenestens hjemmeside kan man hente programmet og læse, hvordan man kan få Adgangforalle.dk integreret med sin egen hjemmeside, så ordblinde kan få større glæde af indholdet.
www.adgangforalle.dk

Introduktionstilbud til nye abonnenter

NY DVD-SERIE

DE STØRSTE IMPERIER – sådan blev de bygget

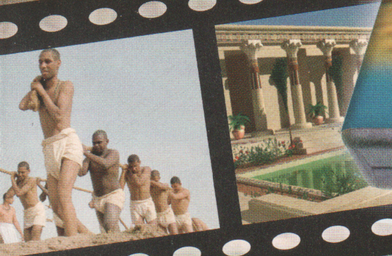
Se verdens største imperier opstå og forgå

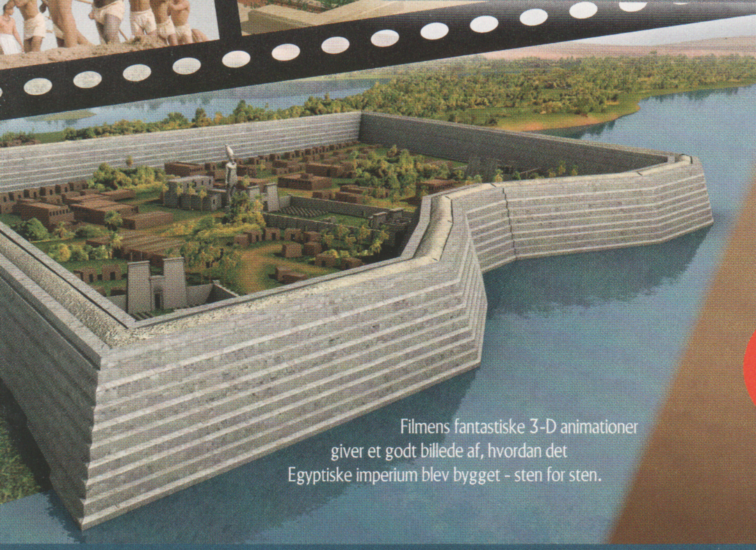
Vi tager dig med på en tidsrejse ind i en fascinerende, men også blodig verden med mægtige herskere, brillante ingeniører og ubegribelige bygningsbedrifter. 13 fabelagtige afsnit får dig til at tabe pusten over imperiernes arkitektoniske storhed. Se bygningsværkerne genopstå for øjnene af dig, og oplev i storslåede filmoptagelser slaverne og deres kamp mod udmattelsen.

SPAR 150,- Få din første film for kun **9⁵⁰**

+ 39,50 kr. i porto og eksp. I alt 49,- kr.

Filmens fantastiske 3-D animationer giver et godt billede af, hvordan det Egyptiske imperium blev bygget - sten for sten.

Egypten – se verdens første imperium opstå

Imperiets mægtige faraoer skabte nogle af verdens mest avancerede bygningsværker – men vejen til storhed var også belagt med blod, forræderi og katastrofer. Computergrafik og imponerende filmoptagelser levendegør tilblivelsen af Egyptens pyramider, gravtempler og fæstningsværker.

GLÆD DIG TIL DINE NÆSTE FILM !

Bestil på www.illvid.dk/imperier

DE STØRSTE IMPERIER / Bonnier Publications International A/S.
Kundeservice, 0900 København C, tlf. 39 10 30 29. Et Bonnier AB-selskab

ERGONOMI

Av mine håndled!

? *Vi har netop købt en ny computer. Min kone insisterede på, at det skulle være en bærbar, fordi den er pænere og kan stilles væk, når vi ikke bruger den. Jeg bruger den mest ved mit skrivebord, men jeg synes altså, at jeg ret hurtigt bliver træt i mine arme af at bruge det lille tastatur og den irriterende museplade. Hvad gør jeg?*

! Hvis man arbejder på en bærbar mere end to timer om dagen, skal den udstyres som en almindelig pc på en række punkter. Sådan står der faktisk i arbejdsmiljøloven, og selv om reglerne ikke gælder uden for arbejdsmarkedet, er de nu ganske fornuftige. De små bærbare er nemlig – som du selv har oplevet – ikke behagelige at arbejde koncentreret ved i længere tid, medmindre du tilpasser dem lidt:

For det første skal du have en rigtig mus i stedet for den lille museplade. Der findes mange små mus specielt til bærbare, men til brug derhjemme anbefaler vi en rigtig mus i fuld størrelse.

Dernæst skal I have et tastatur med større afstand mellem tasterne og flere taster. Igen kan et hvilket som helst almindeligt USB-tastatur bruges og tilsluttes ligesom på en stationær pc.

Sidst, men ikke mindst, skal skærmen også helst kunne hæves og indstilles, så du ikke er nødt til at kigge ned på den. Til det formål findes der en række standere. Vi vil foreslå en med indbygget USB-hub, så du også kan have andet end din nye mus og tastaturet tilsluttet.

> **De små bærbare er ikke behagelige at arbejde koncentreret ved i længere tid, medmindre du tilpasser dem lidt**

Logitech har lavet en serie af standere til bærbare: Den simple *Alto Connect* (herover) til cirka 500 kroner, der løfter din skærm og giver dig mulighed for at tilslutte tastatur og mus, og *Alto* (til venstre) til cirka 800 kroner, der også har et stort tastatur indbygget.

Foto: Hans Juhl

INTERNET

Hvorfor kan jeg ikke gemme billederne?

? *Jeg prøver at gemme nogle flotte billeder fra fotosiden Flickr (www. flickr.com), men får igen og igen at vide, at jeg ikke kan åbne en fil, som hedder spaceball.gif. Kender I en løsning på det problem?*

! Spaceball.gif er et gennemsigtigt billede, som ligger over visse billeder på *Flickr*. Det gør det, fordi de pågældende brugere af *Flickr* gerne vil lade hele verden kigge på deres billeder, men ikke vil lade andre gemme dem. Spaceball.gif sætter altså "højreklik og gem"-funktionen i din browser ud af spillet, og hvis du alligevel henter billedet bag, så bryder du faktisk fotografens ophavsret. Derfor kan vi ikke tilbyde dig hjælp til at omgå *Flickrs* beskyttelse.

Flickr er en flot side med fotos fra brugere i hele verden – men du får ikke lov til at gemme alle billeder.

Skriv til SPØRG OS

Spørgsmål på disse sider er et uddrag af de e-mails, vi har modtaget på Komputer for alles SPØRG OS SERVICE på nettet. Her kan bladets **abonnenter** – direkte og personligt – få svar på de fleste spørgsmål. Nogle problemer og deres løsninger, som redaktionen vurderer har størst interesse for alle andre læsere, bringes efterfølgende på disse sider.

Ekstra for abonnenter!
Send os et spørgsmål via SPØRG OS SERVICE på **www.komputer.dk**

Mail til andre adresser, breve og telefoniske henvendelser kan vi desværre ikke påtage os at besvare.

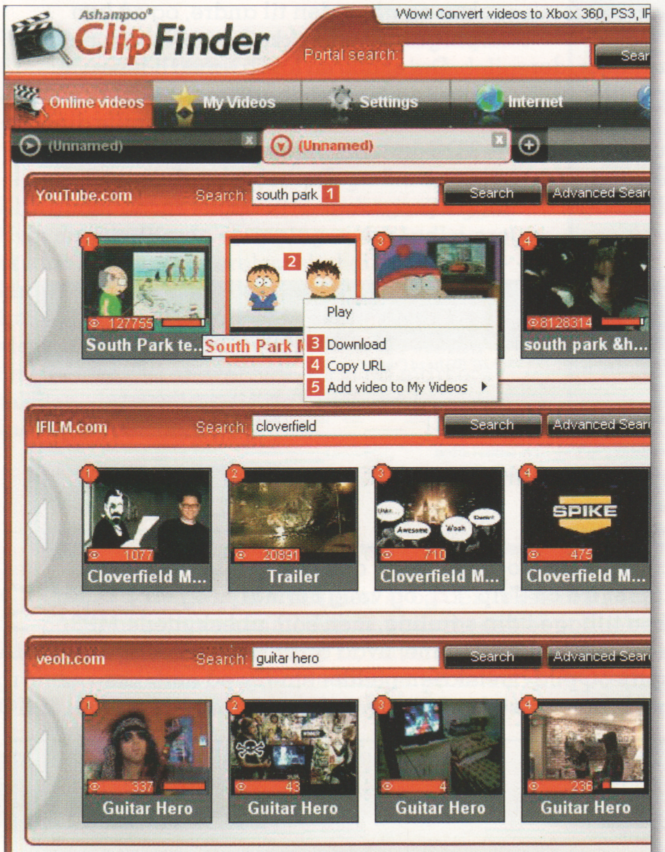
YOUTUBE

Find og gem nettets filmklip

? *Jeg er blevet meget glad for YouTube og de mange filmklip, som man finder der. Men er der en måde at holde styr på de klip, man har set og gerne vil se igen? De er aldrig til at finde igen, synes jeg.*

! Ashampoo har lavet et smart lille program, kaldet *ClipFinder*, der gør lige præcis det, du ønsker – og faktisk mere til. Programmet er gratis, og når det er installeret, kan du søge i YouTube, iFilm og en lang række andre filmwebsteder. Herfra kan du markere, organisere og sågar downloade dine klip – noget, man ellers ikke kan i *YouTube*. Se her, hvordan du bruger *ClipFinder*, som du finder på *CD 6*:

1 I *ClipFinder* har hver filmside sin egen søgebjælke **1**. Dobbeltklik på en film **2** for at se den. Højreklik for at gemme **3** filmen på din pc, kopiere adressen **4**, så du kan sende den til andre, eller gemme linket til filmen som en *ClipFinder*-favorit **5**.

? Hvad er .flv?

Når du gemmer videoer i *ClipFinder*, gemmer du dem i et filformat, der hedder ".flv". Forkortelsen står for Flash Video og er et videoformat beregnet til at vise videofilm på hjemmesider. Videoerne bliver stærkt komprimeret – og er altså i en lav kvalitet, der egner sig bedst til små afspillervinduer.

Filerne fylder ikke meget, så du skal ikke være bekymret for din harddiskplads. Ulempen er, at videoen er i dårlig kvalitet, da den lige netop er beregnet til at kunne hentes hurtigt med enhver internetforbindelse.

LIGGER PÅ CD 6

Ashampoo ClipFinder ligger under Aktuelle programmer

SOFTWARE

Ashampoo ClipFinder

Programmet lader dig søge i nettets mest populære filmsider (og et par stykker, du sikkert aldrig har hørt om). Du kan gemme dine søgninger, organisere dine klip og downloade film til din egen pc. Det betyder, at du ikke behøver at indtaste navnet på siden og søge igen, hvis du vil gense noget godt.

3 HURTIGE

Stor værktøjslinje

? *Hvordan kommer jeg af med min dobbelte værktøjslinje nederst i Windows XP?*

! Du kan gøre den mindre ved at holde musen over den øverste kant af proceslinjen. Så kommer der en dobbelt pil, og derefter skal du holde venstre museknap nede og trække nedad. Når den er, som du vil have den, kan du højreklikke og vælge **Lås proceslinjen**.

Rodet programliste

? *Jeg synes, at programmerne i Startmenuen i Windows XP roder. Er det muligt at lægge programmerne i alfabetisk rækkefølge?*

! Det kan du nemt gøre: Højreklik et sted i selve menuen, og vælg derefter **Sorter efter navn**. Det sorterer hurtigt alle programmerne i alfabetisk rækkefølge.

Dødt Kontrolpanel

? *Hvorfor kan jeg ikke komme ind i Kontrolpanel i Vista? Jeg får meddelelsen "Windows Stifinder er holdt op med at virke", hvorefter den forsøger at genstarte Stifinder – men uden held.*

! Du skulle vel aldrig have brænderprogrammet *Nero* på din maskine? Det kan nemlig give problemer med **Kontrolpanel**. Prøv at afinstallere *Nero* eller hente en opdatering på *Neros* hjemmeside: **www.nero.com**

INTERNET EXPLORER

Skype generer i Internet Explorer

? *Når jeg surfer i Internet Explorer, bliver alle telefonnumre og andre ottecifrede tal ændret til knapper med et dannebrog og et grønt telefonrør. Ofte kan man ikke se hele telefonnummeret, hvilket er ret irriterende, hvis jeg fx vil skrive nummeret ned. Hvordan får jeg fjernet de generende knapper?*

! Knapperne skyldes et tilføjelsesprogram til telefoniprogrammet *Skype*, som gør, at du kan ringe til et telefonnummer, du finder i *Internet Explorer*. Heldigvis er det let at slå fra:

1 Klik på *Skype*-ikonet i *Internet Explorer* for at deaktivere knapperne. Du slår dem til igen ved at klikke på samme ikon på ny. Du kan også vælge helt at fjerne tilføjelsesprogrammet fra din pc ved at klikke på den lille pil **1** og vælge **Remove Skype add-on for IE** **2**.

MUSIK

Fra WMA til MP3

? *Vi køber indimellem musiknumre hos for eksempel TDC og andre. De leveres ofte i MP4 eller WMA. Er der nogen gratisprogrammer, der kan bruges til konvertering til MP3?*

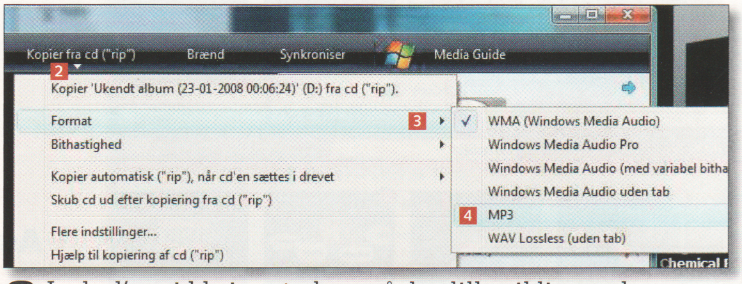
! Der findes mange programmer, der kan konvertere de nævnte filer til MP3. Blandt andet gør det populære *iTunes*-program det helt automatisk, hvis du giver det lov, første gang du kører det – men der er en lille hage.

De musikfiler, du har købt, er sandsynligvis beskyttet med såkaldt DRM-software (Digital Rights Management), der skal sikre, at du ikke kopierer musikken og giver den til andre, og så kan programmerne ikke konvertere dem.

Der er dog en lovlig – men lidt besværlig – omvej. Da du alligevel skal bruge *Windows Media Player* for at spille dine TDC-indkøb, vælger vi det program til at vise dem. Du behøver altså ikke andre programmer til opgaven:

1 Brænd din købte musik på en cd i *Media Player* **1**.

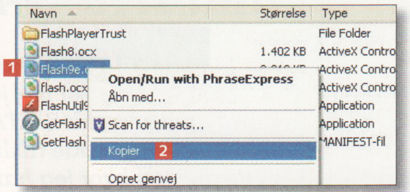
2 Lad cd'en sidde i, og tryk nu på den lille pil lige neden under **Kopier fra cd ("rip")** **2**, og vælg **Format** **3** og **MP3** **4**. Nu er musikken tilbage i din samling, men som ubeskyttede MP3-filer, som du selv kan bestemme, hvad du vil gøre med, og hvor du vil afspille. Ophavsretsloven gælder stadig, så musikken er kun til eget brug – og så koster omvejen en cd per 10-15 sange.

SOFTWARE

Mangler Flash.ocx

? *En gang imellem får jeg en fejlmeddelelse om, at min pc mangler Flash.ocx. Hvad er det?*

! Fejlen skyldes nok, at du har en ældre screensaver installeret. Den skal bruge *Adobe FlashPlayer* for at køre, og i de gamle udgaver var der en fil, der hed Flash.ocx. I nyere versioner af *FlahPlayer* har filen fået tilføjet et versionsnummer efter sig (den hedder fx flash9e.ocx i den nye version), og det kan de gamle pauseskærme ikke hitte ud af. Du kan enten helt fjerne pauseskærmen eller også gøre følgende:

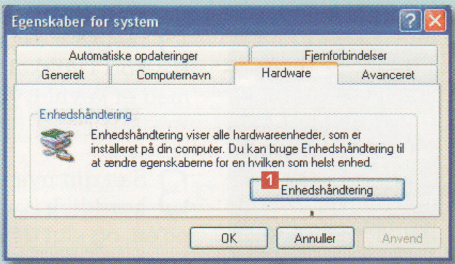

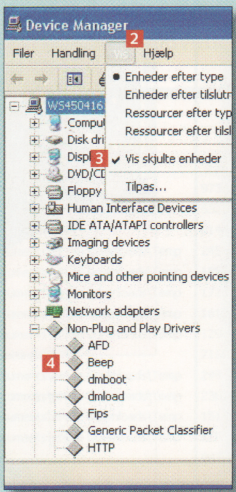
1 Åbn *Flash*-mappen **C:\Windows\System32\Macromed\Flash folder.** Find **FlashX.ocx** 1 (hvor X er et nummer), og højreklik på filen. Vælg **Kopier** 2. Højreklik i samme folder, og vælg **Sæt ind.** Det giver filen **Copy of FlashX.ocx.** Højreklik på den, vælg **Omdøb,** og giv den navnet **Flash.ocx.** Nu skulle din screensaver virke.

LÆSERTIP

Velsignet ro i Windows

Jeg satte mit lydtema i *Windows XP* til **Ingen lyde** via **Lyde og lydenheder** i **Kontrolpanel.** Så kom der desværre i stedet et højlydt bip, når jeg fx modtog en mail, men det kan nemt fjernes:

1 Åbn **Kontrolpanel,** og klik på **System** (vælg først **Ydelse og vedligeholdelse,** hvis din pc er sat til kategorivisning). Vælg derefter **Enhedshåndtering** 1.

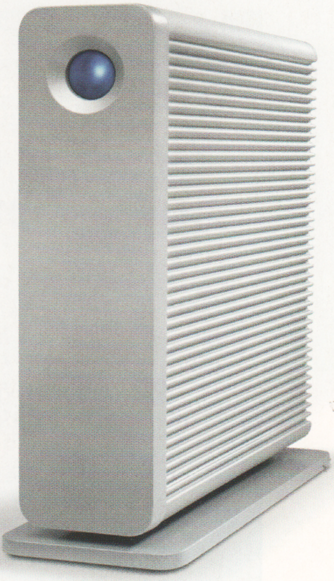
2 Klik på menuen **Vis** 2, og sæt hak i **Vis skjulte enheder** 3. Find nu **Beep** 4 under **Non-Plug and Play Drivers,** og deaktiver den ved at højreklikke på den. Efter en genstart siger computeren ikke længere noget, medmindre du selv vælger det.

Med venlig hilsen
Morten Madsen, Odense

LæserTIPS ønskes

Har du et godt tip, som du vil dele med andre, så send det til red@komputer.dk. Bringer vi dit tip på disse sider, vinder du en præmie. Morten Madsen fik Microsofts *Mobile Memory Mouse 8000* med 1 GB USB-nøgle.

En slettet harddisk kan ofte sagtens genskabes, hvis man bare ikke har brugt den efter sletningen.

HARDWARE

Slettet harddisk

? *Jeg ville geninstallere Windows, og ved den lejlighed kom jeg til at slette den eksterne harddisk. Nu er mine filer væk, men jeg har ikke gemt noget på den efterfølgende. Hvad stiller jeg op?*

! Det er godt, at du ikke har brugt harddisken efter sletningen. Når du sletter en harddisk, fortæller du faktisk bare, at den er slettet, men intet forsvinder, før pladsen bliver brugt igen. Har du foretaget en hurtig formatering, så burde du kunne få alt igen, mens det kan være lidt sværere, hvis du har foretaget en rigtig formatering. Hvis du ikke har installeret nye programmer, så er det forbavsende (og lidt skræmmende), hvor meget man kan genskabe. Til at genskabe filerne kan du bruge programmet *Undelete PLUS*, som du finder (med en vejledning) på *CD 6*.

LIGGER PÅ CD 6

Undelete PLUS ligger under Aktuelle programmer

SOFTWARE

Undelete PLUS

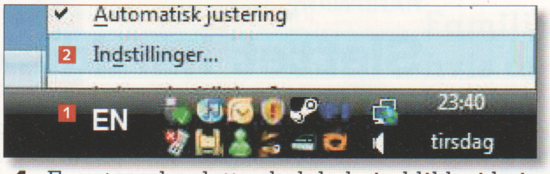
Programmet *Undelete PLUS* er fremragende til at redde slettede filer fra harddiske, hukommelseskort og USB-nøgler. På *CD 6* finder du både programmet og en artikel (i PDF-format) med en grundig vejledning til, hvordan du bruger det.

WINDOWS VISTA

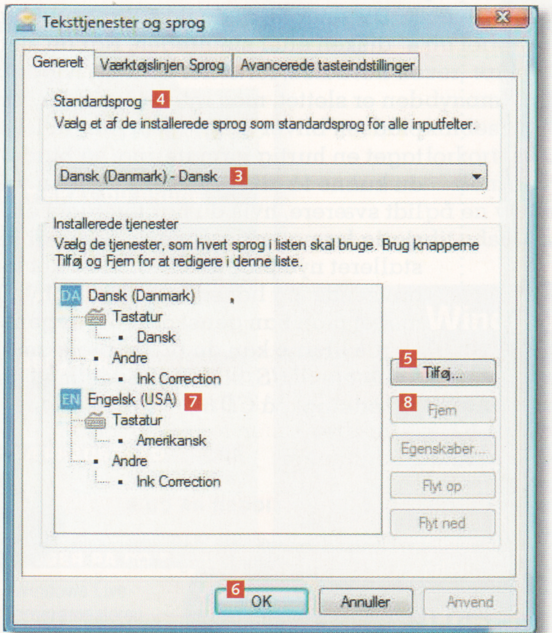
Hvor er æ, ø og å nu blevet af?

? *Jeg kører Vista og bruger Microsoft Outlook. Når jeg skriver i kalenderen og taster fx æ eller ø, får jeg henholdsvis "semikolon" og "apostrof". Jeg har for nylig geninstalleret Windows og Outlook, og før da var der intet problem. Hvad i alverden er der galt?*

! Problemet skyldes sandsynligvis, at computeren af en eller anden grund tror, at dit tastatur er engelsk. Derfor skrives de tegn, som sidder på de samme taster på et engelsk tastatur.

1 For at ændre dette skal du højreklikke i højre hjørne ved siden af alle ikonerne, hvor der står **EN.** 1 Vælg **Indstillinger...** 2.

2 Hvis vinduet, der kommer frem, ikke ser ud som dette, skal du først vælge **Dansk** 3 på listen over **standardsprog** 4. Dernæst skal du klikke på knappen **Tilføj...** 5. Find **Dansk** på listen, og klik på plusset. Dernæst vælger du **Tastatur** og klikker på **OK** 6. Nu er dansk dit foretrukne sprog, og det danske tastaturlayout er det, du bruger dagligt. Hvis du aldrig skriver engelsk, kan du markere det 7 og trykke på **Fjern** 8, og så skifter din pc ikke igen ved et tilfælde.

HARDWARE

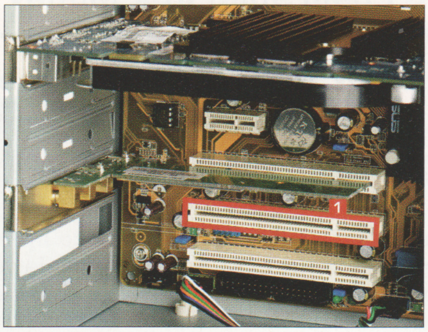
For eksperter

Jeg kan ikke bruge min nye S-ATA harddisk

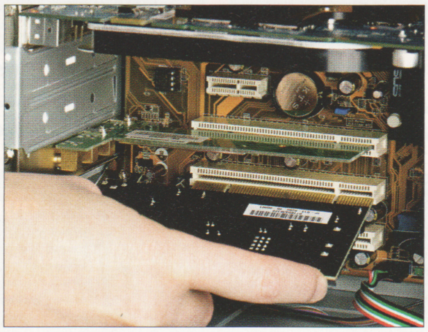
? *Jeg har købt en ny harddisk for at få noget mere plads på computeren. Nu har jeg så opdaget, at harddisken desværre er en såkaldt S-ATA-disk. Den kan ikke kobles til pc'en med de eksisterende tilslutningsmuligheder, og jeg kan ikke bytte den, nu hvor jeg har pakket den ud. Er jeg nødt til at købe en ny?*

! Det burde ikke være nødvendigt at købe en ny disk, for du kan nemt installere et kort i pc'en, der gør det muligt at bruge S-ATA-enheder som fx harddiske. Det koster kun et par hundrede kroner, og S-ATA-standarden giver dig mange fordele frem for den gamle P-ATA (også kaldet IDE).

Sådan installerer du din S-ATA-harddisk

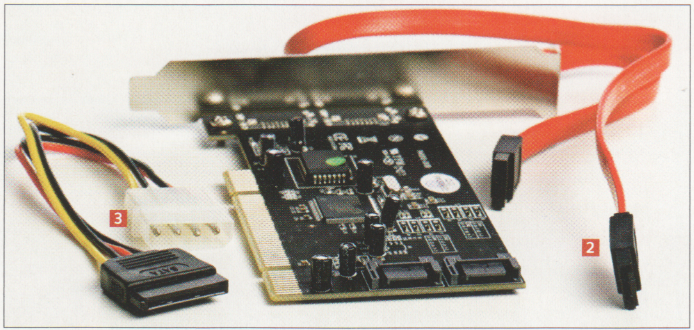

1 Åbn kabinettet på computeren, og find et ledigt PCI-stik 1. Du skal sandsynligvis lige brække en aluminumsbeskytter af bag på pc'en for at gøre plads, selv om et S-ATA-kort ikke har nogen udvendige stik.

2 Installér det nye kort i stikket med et jævnt tryk.

3 Sæt din nye harddisk i pc'en, og slut den til kortet med det særlige S-ATA-stik 2, der sandsynligvis fulgte med i købet.

4 Nu skal du finde et ledigt strømstik i pc'en og sætte strøm til harddisken. Bemærk, at der også er et særligt strømstik til S-ATA-harddiske (der følger som regel en adapter 3 med kortet). Luk nu kabinettet, og installér de medfølgende drivere.

WINDOWS XP

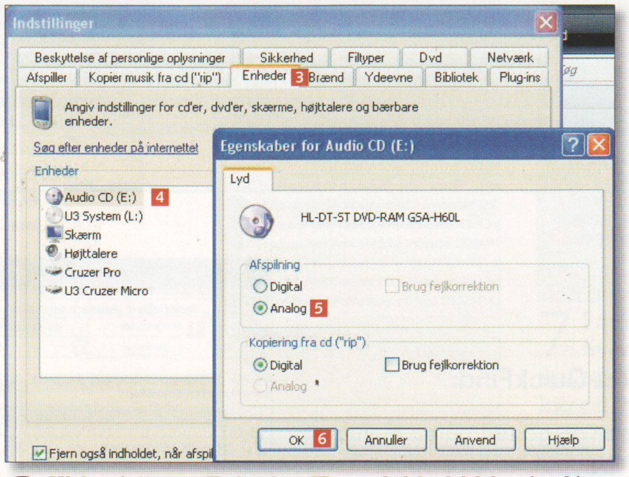
Sæt høretelefonerne direkte i cd-drevet

? *Hvorfor kommer der ikke lyd ud gennem jackstikket på mit cd-rom-drev, når jeg tilslutter et sæt hovedtelefoner til stikket? Min gamle computer med Windows 98 kunne sagtens afspille cd'er direkte på den måde.*

! *Windows XP* er indstillet til at afspille musik-cd'er digitalt via lydchippen på dit bundkort eller lydkort, og det giver en langt bedre kvalitet end den chip, der fungerer som forstærker i et cd-rom-drev. Medmindre du har verdens allerkorteste ledning til dine hovedtelefoner, så vil vi til enhver tid anbefale dig at bruge minijackstikket bag på pc'en i stedet for det foran på cd-drevet, som nok må betegnes som et levn fra fortiden. Men hvis du vil, er opskriften her:

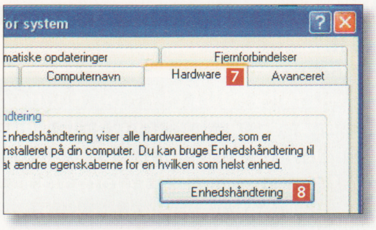
1 Åbn *Media Player* (her version 11). Under **Aktuel afspilning** 1 vælger du **Flere indstillinger…** 2.

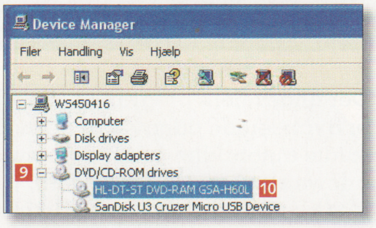

2 Klik på fanen **Enheder** 3, og dobbeltklik på cd/dvd-drevet 4. Marker i **Analog** 5 under **Afspilning**, og afslut med **OK** 6. Luk *Media Player*.

3 Gå i **Kontrolpanel**, vælg **System**, klik på fanebladet **Hardware** 7 og knappen **Enhedshåndtering** 8.

4 Klik på det lille kryds ud for **DVD/CD-ROM drives** 9, og dobbeltklik på drevet 10.

5 Klik på fanen **Egenskaber** 11, og fjern fluebenet i **Aktiver digital cd-lyd for denne cd-rom-enhed** 12. Afslut med **OK** 13. Nu skulle du kunne høre analog lyd fra stikket på dit drev.

6 Er der stadig ingen lyd, så mangler der en ledning mellem dit cd-drev og dit lydkort eller bundkort. Det er en lille firebenet ledning, der følger med alle cd-drev – men for en præcis vejledning må du kigge i manualen til dit bundkort/lydkort.

LÆSER TIP

Scroll tilbage i siderne

I stedet for at trykke på tilbageknappen i din browser kan du holde **Shift**-knappen nede og så bruge scroll-hjulet til at bladre i de sider, du har besøgt. Tippet virker i *Internet Explorer 7* og i *Firefox*.

Med venlig hilsen
Robin Nissfolk

LæserTIPS ønskes

Har du et tip, som du vil dele, så send det til red@komputer.dk. Bringer vi dit tip på disse sider, vinder du en præmie. Robin Nissfolk fik Microsofts *Mobile Memory Mouse 8000* med 1 GB USB-nøgle.

SOFTWARE

Historiske citater på mærkelige steder

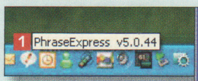
? *Når jeg skriver "sig", forsvinder ordet, og et citat kommer frem. Det sker i alle programmer, og det er ret irriterende. Kan det være en virus, selv om jeg har et antivirus-program? Nedenfor har jeg skrevet "sig" uden mellemrum nogle gange, så I kan se, hvad jeg mener:*

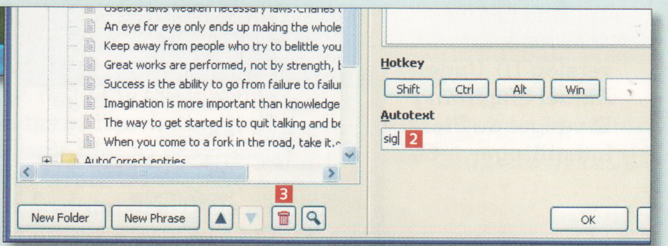
When you come to a fork in the road, take it.
Yogi Berra

The way to get started is to quit talking and begin doing.
Walt Disney

Imagination is more important than knowledge.
Albert Einstein

! Der findes flere programmer, der er avancerede udgaver af den såkaldte autofuldfør-funktion, som Windows kan bruge i både *Word*, *Outlook* og *Internet Explorer*. Ud fra beskrivelsen er det nok programmet *PhraseExpress*, som du må have installeret engang, hvor du syntes, at det kunne være praktisk. Programmet (som vi i øvrigt bringer en guide til i blad nummer 9 senere i år) kan faktisk være ret nyttigt – og ellers er det i øvrigt et program, der nemt lader sig afinstallere i Windows, hvilket er en rigtig god egenskab. Vi installerede *PhraseExpress* for at se, hvad det gjorde, og kunne ganske rigtigt ikke skrive "sig", uden at det pludselig myldrede med citater. Derfor kan vi sagtens forstå irritationen over denne funktion – og herunder kan du se, hvordan du fjerner den.

1 Vil du kun fjerne dette ene irritationsmoment, så har *PhraseExpress* en smart funktion, som andre programmer burde efterligne. Skriv "sig" et sted – fx i en mail. Når citatet kommer, holder du **Shift** nede og klikker på programmets ikon i systembakken **1** (et lille udråbstegn). Nu går programmet direkte ind i den del af indstillingerne, du har brug for. Her skal du enten ændre, hvilket ord der får citaterne frem **2** – helst et, du ikke bruger midt i en almindelig dansk sætning – eller helt fjerne denne ene autofuldførelses-funktion ved at trykke på skraldespands-ikonet **3**.

2 Er du bare træt af dette gratisprogram, så kan det afinstalleres helt uden sværdslag via **Tilføj eller fjern programmer** under **Kontrolpanel**.

INTERNET EXPLORER

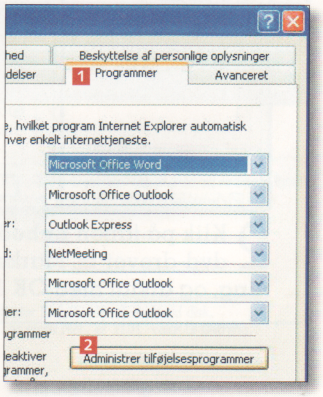
Hurtig exit til QuickFind

? *Når jeg vil afslutte Internet Explorer og derfor trykker på krydset øverst til højre, kommer et vindue frem: "Internet Explorer har fundet en fejl og afsluttes". Jeg beder derefter om "Send fejlrapport" og til slut "Luk". Fejlen har været der, siden Internet Explorer blev opdateret sidste gang. Hvad kan der være galt?*

! I 4 ud af 5 tilfælde hedder den lille djævel, der skaber dette problem, *QuickFind*. Det er et tilføjelsesprogram, der ikke er leveret af Microsoft. Programmet gør, at du hurtigere kan finde links, genveje og lignende på din computer, men det er et unødvendigt program, især når det er årsag til ovennævnte fejl. Programmet kan være installeret på din computer i forbindelse med installation af andre programmer.

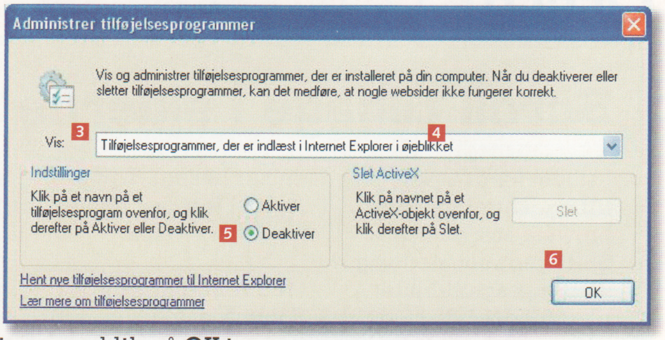
Sådan deaktiverer du QuickFind:

1 Åbn *Internet Explorer*, og gå ind på en hjemmeside. Det er helt ligegyldigt hvilken. Klik på **Funktioner** (lige under adresselinjen), og vælg **Internetindstillinger**. Ser du ikke værktøjslinjen med funktioner, skal du først trykke på **Alt**-tasten.

2 Klik på fanen **Programmer** **1** og dernæst på knappen **Administrer tilføjelsesprogrammer** **2**.

3 Du ser en liste over tilføjelsesprogrammer. Sørg for, at der ud for **Vis** **3** står **Tilføjelsesprogrammer, der er indlæst i Internet Explorer i øjeblikket** **4**. Marker **QuickFind** i listen, så det bliver blåt, og vælg **Deaktiver** **5**. Tryk på **OK** **6**. Bekræft, at du vil deaktivere, og klik på **OK** igen.

Fra gammel til ny pc: Du kan godt bruge dit gamle Windows på en ny maskine, men du vil blive bedt om at registrere det igen.

HARDWARE

Gammelt Windows i ny pc

? *Jeg har fået en kraftigere computer end min nuværende forærende. Der er ingen harddisk med, for den blev fjernet af sikkerhedshensyn. På min nuværende computers harddisk er bl.a. installeret Windows XP PRO. Kan jeg flytte harddisken fra min gamle pc over i den nye og bruge XP på den i stedet?*

! Ja, det kan du, men Windows vil opdage, at det er en ny maskine og bede dig registrere igen. Det skyldes, at du ikke må have samme udgave af Windows på to maskiner – men det vil du jo heller ikke. Du vil automatisk blive bedt om at genregistrere via nettet, men ender dog nok med at skulle ringe til et supportnummer og indtaste et 25-cifret nummer, som de giver dig. Det relevante telefonnummer dukker i så fald op på skærmen (og det koster ikke noget). Dernæst skal du installere alle de drivere, som passer til din nye pc, da grafikkort, lydkort og alt andet udstyr jo er "nyt".

BREVE FRA LÆSERNE

Herlige pc-myter

Det var med stor fornøjelse, at jeg læste jeres gennemgang af pc-myter i blad 2/2008. Da jeg kom til punktet om kaffe i tastaturet, kunne jeg ikke lade være med at grine, for jeg har selv haft samme oplevelse med min bærbare pc, da jeg kom til at hælde kaffe i tastaturet. Først virkede mellemrumstasten ikke, så fik den følgeskab af "Enter", og siden fulgte netop det staveproblem, som I beskriver. Det tog 10 timer, før alle taster virkede igen – og der var hverken sukker eller mælk i kaffen.

Anita Brylov

Svar:

Tak for de pæne ord om myte-artiklen. Her på redaktionen havde vi også stor fornøjelse af denne historie, som gav nogle tankevækkende resultater. Derfor har vi også kastet os over en efterfølger, som du finder i dette blad, og som fx giver svar på, om trådløse netværk virkelig er så usikre, som nogle mener.

Red.

Skuffet over tip

Jeg har været læser af bladet i mange år, men i blad 3/2008 blev jeg meget forundret over jeres svar. I skriver til en mand, der ønsker et nyt startbillede på pc'en, at han kan bruge et betalingsprogram. Hvad går der af jer? Det er da nemmere at gå ind under "Start/Indstillinger/Skærm/ Skrivebord", hvor man kan ændre Skrivebord og pauseskærm. Vil man have sit eget billede, går man bare ind under "Gennemse..." og finder det. Hvor svært kan det være? I skuffer mig virkelig, når det kan gøres gratis på pc'en.

Erling Aastrøm von Birn

Svar:

På *Komputer for alle* ville vi aldrig anbefale et dyrt program, hvis der findes et gratis og nemt alternativ. Læseren i blad 3/2008 bad om hjælp til at udskifte det billede, der vises, mens Windows starter – og altså ikke billedet på Skrivebordet. Det er en ganske vanskelig ting at gøre i Windows selv, og derfor anbefaler vi i dette tilfælde betalingsprogrammet *BootXP 2.5*.

Skriv til REDAKTIONEN

Har du en kommentar til indholdet i Komputer for alle, så send den til red@komputer.dk. Vi bringer et udvalg af de e-mails, vi modtager, her på siden. OBS: Tekniske spørgsmål skal stilles til SPØRG OS SERVICE på www.komputer.dk

LÆSERUNDERSØGELSE

Hvilken type printer har du?

Printer	Andel
Blækprinter	77 %
Laserprinter	8 %
Både blæk og laser	13 %
Ingen	1 %
Ved ikke	1 %

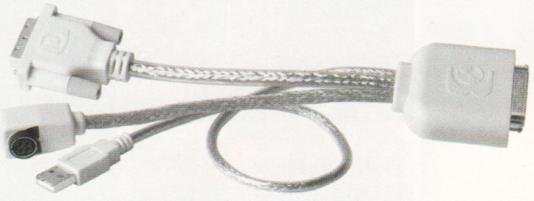
I næste nummer tester vi, hvor dyre laserprintere egentlig er i drift. Deltag selv i flere afstemninger på www.komputer.dk

HARDWARE

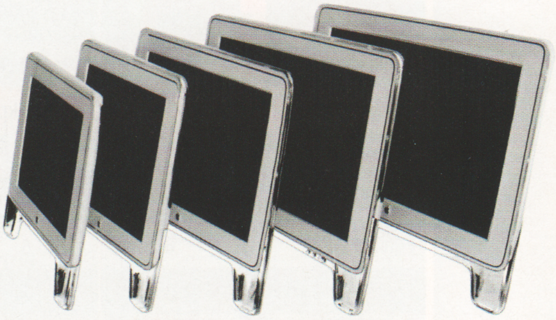
Apple-skærm til pc

? *Jeg har fået en brugt Apple-skærm forærende. Det er en stor skærm i et flot design og vist den første i Cinema-serien, som kostede en formue i sin tid. Den har dog kun én ledning, som jeg ikke kender. Kan jeg bruge den til pc'en?*

! Du har helt ret i, at Apples *Cinema*-skærme er lækre – så tillykke med den! Der er dog et problem: Apple holder af enkelt design, og det betød ved de første *Cinema*-skærme, at de tre tilslutninger til computeren (billede, USB og strøm) er samlet i blot én ledning. Den ledning kaldte Apple for ADC, og de har senere droppet den igen. For at tilslutte en pc skal du bruge en såkaldt ADC-to-DVI converter, og den billigste, vi har fundet på nettet, koster lidt over 500 kroner:
www.mac-pro.com/Dviator-ADC-to-DVI-Converter

Dviator kan koble en ældre Apple-skærm til en nyere computer. Prisen er lidt over 500 kroner.

Apples første Cinema-skærme har et unikt design, men på grund af et helt specielt stik er det dyrt, hvis man vil blive ved med at bruge dem.

STORTEST

af otte fotoprintere

Flotte fotos i en

Kort og godt om blækprinterne

Modelnavn	Lexmark Z1420	Lexmark Z1520	Canon iP4500 (Godt køb)	Canon iP2600	Epson R285	Epson D120	HP D5360	HP D7460 (Testvinder)
Opløsning (dpi)	4800 x 1200	4800 x 1200	9600 x 2400	4800 x 1200	5760 x 1440	5760 x 1440	4800 x 1200	4800 x 1200
Display	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	1,4 tommer	3,4 tommer
Kortlæsere	Ingen	SD, MMC, MS, xD, CF	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	SD, MS, xD, CF	SD, MS, xD, CF
PictBridge	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja
Blækpatroner	2	2	5	2	6	5	2	6
Pris i kroner	599 kr.	899 kr.	749 kr.	399 kr.	749 kr.	1.049 kr.	799 kr.	1.399 kr.
KARAKTER								
Fotokvalitet	3	4	9	4	8	5	7	10 ✓
Hastighed	3	8	10 ✓	8	7	5	7	6
Funktioner	6	8	6	5	5	7	7	10 ✓
Pris	3	4	9 ✓	5	7	6	8	9 ✓
Udformning	4	4	6	5	5	5	7	8 ✓
Samlet karakter	3,6	5,4	8,5	5,2	6,9	5,5	7,2	8,9

Foto: Hans Juhl

fart

Det er både sjovt og hurtigt at printe sine fotos selv, og med en god fotoprinter er billedkvaliteten mindst lige så høj som hos fotohandleren. Vi tester her otte fotoprintere fra 399 kroner og helt op til 1.399 kroner.

TESTREDAKTØR
Morten S. Østergaard

TESTET AF
Erik Christensen

De angivne priser er indsamlet lige før bladets deadline. Der er tale om realistiske priser fundet via prisdatabaser som www.edbpriser.dk, www.pricerunner.dk og www.gate2prices.dk.

Hvis du er den økonomiske type, der går op i omkostninger og den faktiske pris pr. billedudskrift, skal du nok holde dig langt væk fra fotoprintere. De ER dyrere end at få fremkaldt billederne hos fotohandleren eller via nettet. Hvis du derimod er interesseret i billedbehandling, farver og flotte digitale fotos i en fart, er der ingen vej uden om at købe en printer selv.

Vi har testet i alt otte fotoprintere, nemlig en billig og en lidt dyrere fra hver af de fire store printerfirmaer. Formålet med de to prisklasser har været at se, om det kan svare sig at betale de ekstra kroner for en printer. Det viser testen, at det kan, for der er en klar sammenhæng mellem pris og kvalitet. Men der er også glædelige oplevelser i den billige prisklasse. Et par af de rigtig gode printere befinder sig i mellem-prisklassen omkring de 700-800 kroner.

I testen har vi primært set på fotokvaliteten. Når man kommer længere ned i pris, kan det ses i kvaliteten på fotoudskrifterne, som bliver grovere i det. Men når det er sagt, leverer de fleste af testens deltagere et hæderligt resultat.

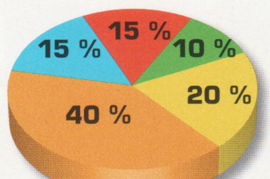
Til forskel fra tidligere tiders fotoprintere er der generelt kommet lidt mere fart over feltet, og mens man for nogle år siden sad og ventede længe på, at printerne fik snøvlet sig færdig, klarer testens hurtigste deltager et A4-foto på forrygende 2 minutter og 5 sekunder.

SÅDAN TESTEDE VI

I denne test går vi primært efter den bedste fotokvalitet. Og for at finde frem til den printer, der giver de bedste fotoudskrifter, printer vi et testark og et antal billeder, som vi sammenligner. Vi kigger primært på, hvordan printeren gengiver farver og detaljer, og hvor skarpe udskrifterne er i dybden. Alle fotoudskrifterne er printet på producenternes eget fotopapir.

Vi tager også tid på udskrifterne, både foto og tekst, men vi giver først og fremmest karakter for hastigheden på fotoudskrifterne. Jo flere ekstra muligheder printerne tilbyder, desto højere karakter får de i kategorien funktioner. Hvis en printer har meget få eller slet ingen ekstrafunktioner, får den middelkarakteren 5.

Priskarakteren er et udtryk for, i hvilken grad vi synes, at printeren er pengene værd. Udformningen skal forstås som printerens fysiske funktionalitet og kvalitet og ikke som et udtryk for vores vurdering af dens design.

SÅDAN VÆGTER VI

- Fotokvalitet
- Hastighed
- Funktioner
- Pris
- Udformning

VÆGTNINGEN AF KARAKTERER

For hver af fotoprinterne har vi givet det enkelte "stykke" af lagkagen en karakter mellem 1 og 10. Karaktererne i de enkelte stykker er herefter blevet vægtet i forhold til de procentsatser, der er vist i lagkagen, og til sidst lagt sammen. Decimalerne er afrundet til nærmeste første decimal.

Ordliste

Bluetooth: Trådløs standard, hvorved man bl.a. kan printe fra Bluetooth-mobiltelefoner eller direkte fra pc'en, hvis den har Bluetooth.

Cd/dvd-print: Nogle af testens printere har specialbakker, så de kan printe direkte på cd'er og dvd'er.

Dpi: Betyder prikker pr. tomme (dpi er en forkortelse for Dots Per Inch) og fortæller, hvor tæt printeren kan lægge farverne.

Dupleks: Betyder, at printeren automatisk kan printe på begge sider af papiret.

Farvestik: Et udtryk for, at printeren har svært ved at gengive de korrekte farver fra originalfotoet.

Kortlæsere: Små drev i printeren, hvorfra man kan udskrive fra de typer hukommelseskort, som printeren understøtter.

PictBridge: En standard, som gør det muligt at skrive ud ved at tilslutte printeren til digitalkameraet – altså uden om computeren.

Printserver: En lille netværksenhed, som bruges til at slutte printeren til resten af netværket i hjemmet.

USB: Den mest almindelige kabeltilslutning fra printeren til pc'en.

LEXMARK Z1420

Lexmark Z1420: Man skal holde godt øje med printeren, for den har det med at trække papiret skævt ind.

Langsom og dårlig

Lexmark Z1420

FOTOKVALITET
HASTIGHED
FUNKTIONER
PRIS
UDFORMNING
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

3,6

- ▲ Brugervenlig installation
- ▲ Trådløs forbindelse
- ▼ Trækker striber
- ▼ Problemer med grøn
- ▼ Langsomme udskrifter

TEKNISKE INFORMATIONER

Tid på A4-foto i højeste opløsning: 13,01 min.
Tid på 10 x 15-foto i højeste opløsning: 5,9 min.

Tid på A4-tekst i normalkvalitet
1. side: 44 sek. Sider pr. minut (fra 2. side): 1,75 sider

Opløsning:	4800 x 1200 dpi
Tilslutning:	USB, trådløst netværk (802.11g)
Blækpatroner:	2
Display:	Nej
USB-kabel:	Nej
Kortlæsere:	Ingen
PictBridge:	Nej
Ekstra:	Intet
Mål:	12 x 45,9 x 19,9 cm

Nærmeste forhandler oplyses af Lexmark på tlf.: 38 48 72 46
www.lexmark.dk

Pris: 599 kr.

Lexmarks billige fotoprinter er simpel og brugervenlig. Eneste lækkerbisken til brugeren er understøttelse af trådløst netværk, så den kan skrive ud uden kabler. Installationen og opsætningen nærmer sig det fantastiske, og den interaktive installationsguide viser på bedste pædagogiske vis, hvad man skal gøre både med USB-kabeltilslutningen og det trådløse netværk.

Men det er desværre også det bedste, der er at sige om *Z1420*, for kvaliteten på fotoudskrifter er gennemgående lav, og så er den vanvittig langsom. For det første trækker printeren små spor over udskrifterne, og man kan med det blotte øje se, hvor printhovedet er kørt forbi. For det andet laver den fejl i grønne områder, hvor den har svært ved at gengive de rigtige nuancer, så fotos taget i naturen bliver grove og misfarvede.

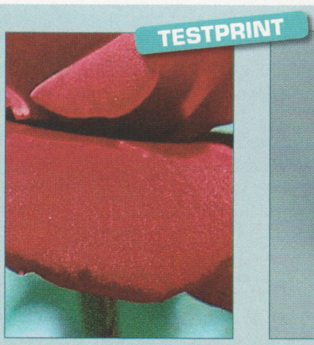
Tekstudskrifter er en lille smule bedre, men langtfra gode. Også her trækker printeren striber, og hvis striberne falder sammen med meget små bogstaver, bliver teksten svær at læse.

Hastighedsmæssigt er *Lexmark Z1420* den langsomste i testen, og et A4-foto i højeste opløsning er horrible 13 minutter om at blive færdigt. Fotokvaliteten taget i betragtning, betegner vi det som det rene spild af tid at benytte denne printer.

Konklusion

Lexmark Z1420 er en brugervenlig trådløs printer, men udskriftskvaliteten og hastigheden trækker karakteren helt ned i kulkælderen.

Rosens stilk afslører *Z1420*'s store problemer med grønne områder, som bliver grove og misfarvede.

Det trådløse netværk er printerens eneste ekstrafunktion.

LEXMARK Z1520

Lexmark Z1520 er nem at få på familiens trådløse netværk, så alle hjemmets pc'er kan printe fra den.

Mange funktioner og fine farver

Lexmark Z1520

FOTOKVALITET
HASTIGHED
FUNKTIONER
PRIS
UDFORMNING

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

5,4

- ▲ Kortlæsere og PictBridge
- ▲ Suveræn installationsguide
- ▲ Gode tekstudskrifter
- ▼ Lidt for kraftige farver
- ▼ Føles billig

TEKNISKE INFORMATIONER

Tid på A4-foto i højeste opløsning: 5,0 min.
Tid på 10 x 15-foto i højeste opløsning: 1,4 min.

Tid på A4-tekst i normalkvalitet
1. side: 18 sek.
Sider pr. minut (fra 2. side): 6 sider

Opløsning:	4800 x 1200 dpi
Tilslutning:	USB, trådløst netværk (802.11g)
Blækpatroner:	2
Display:	Nej
USB-kabel:	Ja
Kortlæsere:	SD, MMC, MS, xD, CF
PictBridge:	Ja
Ekstra:	Dupleks
Mål:	13,7 x 45,3 x 29,8 cm

Nærmeste forhandler oplyses af Lexmark på tlf.: 38 48 72 46
www.lexmark.dk

Pris: 899 kr.

Lexmark Z1520 er luksusudgaven af lillebroderen *Z1420*, som er testet her til venstre, og her er der nærmest ingen grænser for printerens funktionalitet. Der bydes på kortlæsere, PictBridge, dobbeltsidet udskrivning og vigtigst af alt: bedre farver.

Ligesom *Z1420* understøtter *Z1520* trådløst netværk, og med den suveræne installationsguide er det en smal sag at få det til at virke. Derudover har printeren kortlæsere til de fem mest almindelige typer hukommelses-kort og en PictBridge-port, hvor man kan tilslutte digitalkameraet uden om computeren.

Hastigheden og billedkvaliteten er markant bedre end hos lillebroderen, men farverne er lidt for kraftige, og det går ud over de fineste detaljer, som forsvinder i farverigdommen. Og så trækker *Z1520* spor efter printhovedet, og går man tæt nok på, kan man se striberne. Tekstudskrifterne er faktisk ganske gode, og selv om der er lidt blækrester omkring bogstaverne, er selv de mindste bogstaver letlæselige. En fin funktion i forbindelse med tekstudskrifterne er desuden, at printeren kan lave dobbeltsidede udskrifter (dupleks).

Printeren havde til tider lidt svært ved at gribe fat i fotopapiret, når der skulle printes billeder.

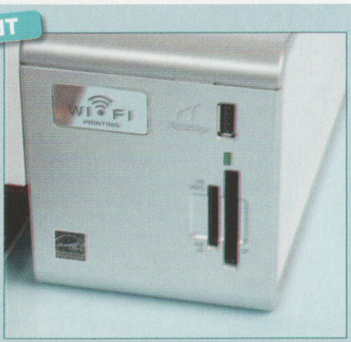
Konklusion

Køber du *Lexmark Z1520* får du masser af funktioner og gennemsnitlige fotofarver til en rimelig pris, men printerens fysiske kvalitet kunne let være højere.

Rosens røde blade flyder en smule sammen i den kraftige røde farvelade.

Kortlæserne understøtter de fem mest almindelige typer hukommelseskort.

CANON PIXMA iP4500

Canon IP4500 er ingen multimedie-printer, men den understøtter trods alt PictBridge og kan printe på cd'er og dvd'er.

Førsteklasses fotoudskrifter

Canon PIXMA iP4500

GODT & SKIDT

8,5

- ▲ Lynhurtig udskrivning
- ▲ Latterligt lav pris
- ▲ Flotte fotos
- ▲ Understøtter PictBridge
- ▼ En smule for lyse

TEKNISKE INFORMATIONER

Tid på A4-foto i højeste opløsning: 2,5 min.
Tid på 10 x 15-foto i højeste opløsning: 0,52 min.

Tid på A4-tekst i normalkvalitet
1. side: 23 sek.
Sider pr. minut (fra 2. side): 9,7 sider

Opløsning:	9600 x 2400 dpi
Tilslutning:	USB
Blækpatroner:	5
Display:	Nej
USB-kabel:	Nej
Kortlæsere:	Ingen
PictBridge:	Ja
Ekstra:	Dupleks, cd/dvd-print
Mål:	16 x 44,5 x 30,3 cm

Nærmeste forhandler oplyses af Canon på tlf.: 70 15 50 05
www.canon.dk

Pris: 749 kr.

Canon PIXMA iP4500 leverer førsteklasses fotoudskrifter i et imponerende tempo. Resultaterne er suveræne, så motiverne praktisk talt springer ud af papirerne.

Det må stå hen i det uvisse, hvordan *iP4500* kan udskrive et A4-foto på samme tid, som det tager de fleste af testens øvrige deltagere at printe et foto i postkortstørrelse. Men det kan den altså, og for at det ikke skal være løgn, bliver fotoudskrifterne fremragende.

Eneste lille anke er, at billederne bliver en tand for lyse i det, og meget spinkle detaljer i lyse områder bliver en smule slørede. Til gengæld er den imponerende god til at adskille farver i mørke skygger, så dybdeskarpheden er i top. Og som prikken over i'et bliver tekstudskrifterne også rigtig gode.

Printeren er ingen multimediecentral, og funktionerne er yderst sparsommelige. Dog er der blevet plads til en PictBridge-port, så man kan tilslutte og printe direkte fra digitalkameraet, og den kan desuden printe på cd'er og dvd'er.

Designet er minimalistisk med et par gode detaljer gemt inde bag det spejlblanke plastickabinet. Der er således to papirbakker: den sædvanlige, hvor papirerne puttes ned bagerst på ryggen, og dertil en fotopapirbakke, som er skjult under papirfangeren.

Konklusion

Med den forrygende fotokvalitet og det høje udskriftstempo virker prisen på de 749 kroner nærmest latterligt lav. Med andre ord er *iP4500* et godt køb!

Pigens hår har næsten samme farve som baggrunden, men *iP4500* er god til at adskille de mørke farver.

På den nederste knap vælger man mellem de to papirbakker.

CANON PIXMA iP2600

Canon IP2600: Designet fejler ikke noget, og printeren er flot pakket ind i spejlblank pianosort plastic.

Billig men med striber

Canon Pixma iP2600

Kategori	Karakter (skala 0-10)
FOTOKVALITET	
HASTIGHED	
FUNKTIONER	
PRIS	
UDFORMNING	

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

5,2

- ▲ Lav pris
- ▲ Medfølgende software
- ▲ Hurtige udskrifter
- ▼ Misfarvning i grå
- ▼ Trækker striber

TEKNISKE INFORMATIONER

Tid på A4-foto i højeste opløsning: 4,31 min.
Tid på 10 x 15-foto i højeste opløsning: 1,59 min.

Tid på A4-tekst i normalkvalitet
1. side: 10 sek.
Sider pr. minut (fra 2. side): 6,7 sider

Opløsning:	4800 x 1200 dpi
Tilslutning:	USB
Blækpatroner:	2
Display:	Nej
USB-kabel:	Nej
Kortlæsere:	Ingen
PictBridge:	Nej
Ekstra:	Intet
Mål:	13,6 x 44,3 x 25,3 cm

Nærmeste forhandler oplyses af Canon på tlf.: 70 15 50 05
www.canon.dk

Pris: 399 kr.

Med en vejledende udsalgspris på kun 399 kroner er *Canon iP2600* testens absolut billigste fotoprinter. Den er lynhurtig til at printe, er meget nem at overskue, men udskrifterne lider af lidt farvestik og fartstriber.

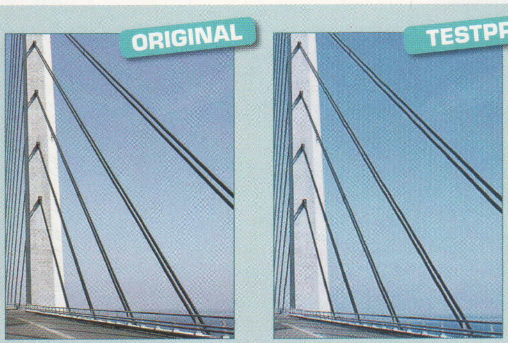
På afstand ligner fotoudskrifterne rigtige fotohandlerbilleder med en høj opløsning, og bortset fra en smule rødlig misfarvning i grå områder er farverne også skarpe og indbydende. Være er det imidlertid, at printeren trækker store synlige spor over udskrifterne – spor, der kan ses på selv en armslængdes afstand. Det virker i øvrigt, som om sporene bliver tydeligere, desto mere man printer.

Printerens tekstudskrivning foregår ligesom med fotoudskrivning i et meget højt tempo. Og så længe man holder sig fra at printe små bogstaver, bliver udskrifterne gode. *IP2600* har det nemlig med at svine en smule omkring bogstaverne, så de mindste af slagsen kommer til at se udtværede ud.

Med hensyn til ekstrafunktioner, så kan *iP2600* printe og ikke meget andet. Printeren er nydelig og simpel, og så snart driverne er installeret, er den lige til at tilslutte pc'en og bruge. Med i pakken følger *Canon Easy-PhotoPrint*, som er et virkelig lækkert og brugervenligt stykke printersoftware.

Konklusion

Canon Pixma iP2600's største fordele er, at den er billig og hurtig. Samlet set er udskriftskvaliteten lav, idet printeren trækker tydelige spor hen over papiret.

På billedet af broen ser man tydeligt striberne på udskriften, selv uden at forstørre billedet.

I sammenklappet tilstand fylder *iP2600* ikke meget på skrivebordet.

EPSON STYLUS PHOTO R285

Epson Stylus R285 forbindes til pc'en via USB, og som med så mange andre printere medfølger der desværre heller ikke et USB-kabel her.

Funktionsfattig fotoprinter

Epson Stylus Photo R285

6,9

GODT & SKIDT

- ▲ Flotte udskrifter
- ▲ Rimeligt tempo
- ▲ Separate blækpatroner
- ▼ Meget funktionsfattig
- ▼ Grove tekstudskrifter

TEKNISKE INFORMATIONER

Tid på A4-foto i højeste opløsning: 5,22 min.
Tid på 10 x 15-foto i højeste opløsning: 2,2 min.

Tid på A4-tekst i normalkvalitet
1. side: 17 sek.
Sider pr. minut (fra 2. side): 4,3 sider

Opløsning:	5760 x 1440 dpi
Tilslutning:	USB
Blækpatroner:	6
Display:	Nej
USB-kabel:	Nej
Kortlæsere:	Ingen
PictBridge:	Nej
Ekstra:	Cd/dvd-print
Mål:	18,7 x 45 x 28,2 cm

Nærmeste forhandler oplyses af Epson på tlf.: 44 50 85 85
www.epson.dk

Pris: 749 kr.

Inde under *Epson R285*'s klodsede og madkasseagtige ydre gemmer der sig en fuldblodsfotoprinter, der leverer flotte udskrifter og oven i købet i et rimeligt tempo.

Udskriftskvaliteten er meget høj, og billederne er lige så gode som dem, man får hos fotohandleren. Farverne er gode om end en smule kraftige i det. Opløsningen er meget høj, og printeren er god til at lave flydende overgange imellem farverne. Måske endda lidt for god, for kommer man helt tæt på, er de fineste detaljer en smule slørede. Ved tekstudskrivning falder kvaliteten en del, og i normal kvalitet er bogstaver meget hakkede og svage på papiret.

Udskriftshastigheden er ganske rimelig. Der findes printere, som er hurtigere, men omkring 5,5 minutter for et A4-foto i allerhøjeste opløsning er absolut til at leve med, når resultatet bliver så godt, som det gør.

Bortset fra at *R285* kan printe på cd'er og dvd'er, er der ingen andre funktioner at komme efter. Der er kun tre knapper – tænd/sluk, blæk og afbryd udskrivning, og der er ikke mulighed for at tilslutte digitalkameraet direkte til pc'en via PictBridge. Til gengæld er blæksystemet smart med seks separate blækpatroner, som kan skiftes uafhængigt af hinanden, efterhånden som de løber tør.

Konklusion

En rendyrket og funktionsfattig fotoprinter. Den kan én ting, nemlig printe fotos, men det er den også god til.

Farverne er kraftige og indbydende, og man skal tæt på for at se, at de fineste detaljer er lidt slørede.

Papirfangeren skal op i øverste skinne, for at du kan udskrive på cd/dvd.

EPSON STYLUS D120

Epson Stylus D120 er støvsuget for funktioner og meget nem at overskue.

Allround kontorprinter

Epson Stylus D120

FOTOKVALITET
HASTIGHED
FUNKTIONER
PRIS
UDFORMNING

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

5,5

- ▲ **Hurtige tekstudskrifter**
- ▲ **Medfølgende printerserver**
- ▲ **Hæderlige fotoudskrifter**
- ▼ **Ingen funktioner på printeren**
- ▼ **Høj pris**

TEKNISKE INFORMATIONER

Tid på A4-foto i højeste opløsning: 7,34 min.
Tid på 10 x 15-foto i højeste opløsning: 6,28 min.

Tid på A4-tekst i normalkvalitet
1. side: 11 sek.
Sider pr. minut (fra anden side): 14 sider

Opløsning:	5760 x 1440 dpi
Tilslutning:	USB
Blækpatroner:	5
Display:	Nej
USB-kabel:	Nej
Kortlæsere:	Ingen
PictBridge:	Nej
Ekstra:	Medfølgende printerserver
Mål:	16,1 x 43,5 x 24 cm

Nærmeste forhandler oplyses af Epson på tlf.: 44 50 85 85
www.epson.dk

Pris: 1.049 kr.

Epson Stylus D120 er mere en allroundkontorprinter end en egentlig fotoprinter, men når det er sagt, så giver den hæderlige fotoudskrifter, og med den medfølgende printerserver er den nem at få på hjemmenetværket.

Når det kommer til tekstudskrivning, er printeren forrygende hurtig og kan printe 14 udskrifter i normal kvalitet i minuttet. Kvaliteten er god, for alle størrelser bogstaver er tydelige og letlæselige. Det ville dog have været smart, hvis den automatisk kunne klare dobbeltsidede udskrifter.

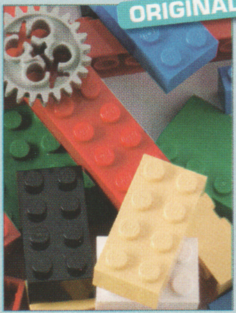
Fotoudskrifterne tager tid og er kvalitetsmæssigt ikke på højde med Epsons billigere *R285*. På afstand ligner de rigtige fotos. Kommer man tættere på, ses det dog, at farverne er lidt svagere og upræcise, hvilket specielt kommer til udtryk i skyggeområder. Her er det svært at se, hvor skyggerne stopper og baggrunden begynder. Det går ud over dybdeskarpheden. Opløsningen virker ikke høj, og fotoudskrifterne bliver en smule prikkede i det.

Der er overhovedet ingen funktioner på selve printeren. Til gengæld medfølger en separat printerserver, der kan slutte *Stylus D120* til netværket, så alle hjemmets pc'er kan benytte den. Printerserveren er nem at sætte op og kan både bruges på kabelnetværket og det trådløse netværk (802.11g).

Konklusion

Epson Stylus D120 er bedre egnet som hjemmekontorets lynhurtige tekstprinter end som fotolaboratorium. Men den printer hæderlige fotos.

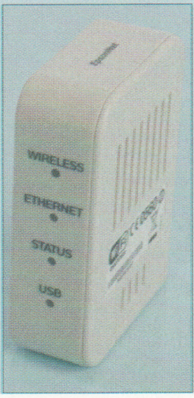
ORIGINAL

TESTPRINT

Mellem den sorte og den gule legoklods er det svært at se, hvor skyggen slutter og baggrunden begynder.

Den medfølgende printerserver gør det nemt at få *Stylus D120* på netværket.

HP PHOTOSMART D5360

HP D5360's to papirbakker sidder på forsiden. Den nederste er hovedbakken, og ovenover sidder en lille 10 x 15-fotopapirbakke.

Billig og funktionel

HP Photosmart D5360

Kategori	Karakter (0–10)
FOTOKVALITET	
HASTIGHED	
FUNKTIONER	
PRIS	
UDFORMNING	

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

7,2

- ▲ Gode fotoudskrifter
- ▲ Dobbeltsidet udskrivning
- ▲ Kortlæsere og display
- ▼ Slørede tekstudskrifter
- ▼ Fylder i dybden

TEKNISKE INFORMATIONER

Tid på A4-foto i højeste opløsning: 7,8 min.
Tid på 10 x 15-foto i højeste opløsning: 2,32 min.

Tid på A4-tekst i normalkvalitet
1. side: 19 sek.
Sider pr. minut (fra 2. side): 6,3 sider

Opløsning:	4800 x 1200 dpi
Tilslutning:	USB
Blækpatroner:	2
Display:	1,4 tommer
USB-kabel:	Nej
Kortlæsere:	SD, MS, xD, CF
PictBridge:	Nej
Ekstra:	Dobbeltsidet udskrivning, cd/dvd-print
Mål:	18,3 x 45,8 x 47,3 cm

Nærmeste forhandler oplyses af HP på **www.hp.dk**

Pris: 799 kr.

Hvor Canons og Epsons fotoprintere i denne prisklasse er ret skrabede med hensyn til de funktioner, de tilbyder, giver *HP D5360* masser af gode muligheder. Der er således både display og kortlæsere.

Og så printer den fotos af høj kvalitet. Farverne og skarpheden er helt i orden, og man skal meget tæt på, før man ser, at de er en lille smule prikkede i det. Tekstudskrifterne synes umiddelbart gode med kraftige bogstaver, der er nemme at læse. Men printeren giver ret meget billedstøj omkring hvert enkelt bogstav, så øjnene har svært ved at falde til ro, når man læser de mindste bogstaver. Det bedste ved tekstudskrifterne er hastigheden. *D5360* skriver over seks sider ud i minuttet. Funktioner er der mange af, og noget af det bedste er kortlæserne og det lille 1,4-tommer display, der trods sin beskedne størrelse faktisk er godt og skarpt, og tydeligt viser billederne, som ligger på hukommelseskortet. Printeren kan også skrive automatisk på begge sider af papiret (dupleks) og sågar på cd'er og dvd'er. Den eneste ekstrafunktion, der mangler, er tilslutning af digitalkameraet direkte med PictBridge.

D5360 føles solid og lækker. Den er fast i kødet, men det er et minus, at den på grund af dupleksfunktionen fylder meget i dybden.

Konklusion

Printer flotte fotos og har mange funktioner. Men tekstudskrifterne er slørede, og den fylder i dybden.

Tæt på og i slørede baggrunde ser man tydeligt de små prikker, som billedet er bygget op af.

Displayet er kun lidt større end et frimærke, men giver et godt overblik.

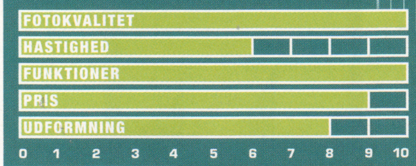
HP PHOTOSMART D7460

HP D7460 er godt skruet sammen, og det er nemt at komme til kortlæserne og de to papirbakker.

Luksusprinteren

HP Photosmart D7460

GODT & SKIDT

8,9

- **Suveræne fotoudskrifter**
- **Understøtter netværk**
- **Understøtter Bluetooth**
- **Trykfølsomt display**
- **Medfølgende Bluetooth-sender**

TEKNISKE INFORMATIONER

Tid på A4-foto i højeste opløsning: 6,25 min.
Tid på 10 x 15-foto i højeste opløsning: 2,16 min.

Tid på A4-tekst i normalkvalitet
1. side: 18 sek.
Sider pr. minut (fra 2. side): 6 sider

Opløsning:	4800 x 1200 dpi
Tilslutning:	USB, Bluetooth, netværk
Blækpatroner:	6
Display:	3,4-tommer
USB-kabel:	Nej
Kortlæsere:	SD, MS, xD, CF
PictBridge:	Ja
Ekstra:	Bluetooth-sender til pc
Mål:	17,3 x 46,2 x 38,7 cm

Nærmeste forhandler oplyses af HP på **www.hp.dk**

Pris: 1.399 kr.

HP Photosmart D7460 er en luksusprinter, der giver suveræne fotoudskrifter og er spækket med funktioner til brugeren, der ikke ønsker at gå på kompromis med kvaliteten.

Fotoudskrifterne er af højeste karat med flotte naturlige farver og en god detaljedybde især i meget mørke skygger. Den eneste lillefinger, der er at sætte på kvaliteten, er, at de små prikker, som billedet er bygget op af, ikke blander lige så godt som dem, *Canon iP4500* laver. Det bevirker, at man svagt kan se prikkerne i ensfarvede baggrunde. Til gengæld gør det fx hudtoner mere detaljerede, hvor hvert et smilehul står knivskarpt.

D7460 byder på alle de funktioner, man kunne ønske sig. Den understøtter netværk (både kabel og trådløst), Bluetooth, hvor der i øvrigt medfølger en Bluetooth-sender til pc'en, og så selvfølgelig kortlæsere, der læser de mest almindelige typer hukommelseskort. Som en sidste superdetalje har den et 3,4 tommer stort og skarpt trykfølsomt display.

Udskriftshastigheden er det eneste, der ikke er imponerende, og det tager omkring 6,5 minutter at printe et A4-foto. Man kan selvfølgelig sætte opløsningen ned for at øge hastigheden, men hvis man vil have det bedste resultat, må man vente pænt.

Konklusion

En lækker printer, som hele familien kan få glæde af. Den giver simpelt hen suveræne fotoudskrifter. Prisen er høj, men *D7460* er alle pengene værd.

Alle detaljer er skarpe, og selv på marken, hvor farverne er meget ens, kan man se ethvert korn tydeligt.

Displayet er trykfølsomt, og det er herfra, man betjener printerens mange funktioner.

KOMPLETT.DK™

NORDENS STØRSTE NETBUTIK

NETBUTIK: **WWW.KOMPLETT.DK** E-MAIL: **KOMPLETT@KOMPLETT.DK** TLF: **70 70 19 19**

MEDIESTREAMER!

2.995,-

TVIX HD M-6500A

Den nok så populære mediestreamer fra TViX, er kommet i en ny udgave. M-6500A, kommer i et lækkert design og med en opdateret ydelse og hastighed.

Varenr: 345686

ASUS F5VL 15.4" WXGA

Indbygget webcam, 2048MB RAM, trådløst netkort og en 200GB harddisk er bare nogle af de specifikationer der er at finde på denne bærbar der egner sig særdeles til hjemmebrug.

5.495,- **Varenr:** 345426

PASSPORT II, 250GB

Veldesignet 250GB ekstern harddisk fra Western Digital. Harddisken kommer i sort højglans og imponerer ofte med sin minimale størrelse og sit elegante udseende.

795,- **Varenr:** 336854

HYUNDAI 32" LCD-TV

Lækkert 32" LCD-TV der har et kontrastforhold på 800:1 i 720p og er et sikkert valg til teenage værelset der har brug for at blive piftet en smule op.

3.395,- **Varenr:** 331212

KOMPLETT GAMER a20

God kvalitetsGamer fra Komplett. Denne computer fås til en yderst fordelagtig pris og kan med sikkerhed garantere god underholdning. Maskinen er udstyret med MS Vista.

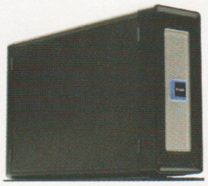
8.995,- www.komplett.dk/pc

KOMPLETT GAMER i30

Den kraftige Gamer fra Komplett er en god løsning til dig der ønsker en god spiloplevelse. Maskinen er udstyret med MS Vista.

10.995,- www.komplett.dk/pc

D-LINK DNS-313 1-BAY NAS

Prop dine data på nettet med denne NAS server. Den giver dig mulighed for at have adgang til din harddisk via nettet eller via et lokalt netværk. Indbygget Itunes- og FTP-server.

595,- **Varenr:** 340637

KOMPLETT.DK - **sikker handel** - **hurtig levering** - **bredt sortiment** - **varen er på lager**

RAZER BARRACUDA HEADSET

Dette veldesignede headset fra Razer, ser ikke bare godt ud men udgiver også en fremragende ingame lyd, der alt i alt giver en bedre spil oplevelse.

769,- Varenr: 328655

OLYMPUS MJU 820, 8MP

Digital kamera fra den verdenskendte producent Olympus. Kvalitetskamera med mange funktioner og muligheder, og tager billeder helt op til 8MP.

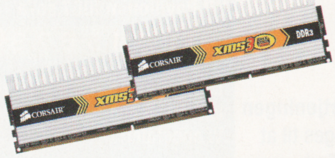
1.399,- Varenr: 339730

JVC GZ HD7EX 60GB HDD

Et JVC Digitalt Videokamera, der sørger for at fange alle de uforglemmelige oplevelser i High-Definition! Et rigtig lækkert kamera til prisen.

8.595,- Varenr: 333958

CORSAIR TWIN3X, 4096MB

Lynhurtig hukommelse til den kvalitetsbevidste gamer. 4096MB er en god opgradering til alle der ønsker et ekstra "kick" til sin computer.

1.895,- Varenr: 346872

CORSAIR TWIN2X, 4096MB

Kraftige kvalitets-RAM fra Corsair. TWIN2X giver med garanti lidt ekstra hastighed og overskud til diverse spileventyr og andet sjov, med hele 4096MB RAM.

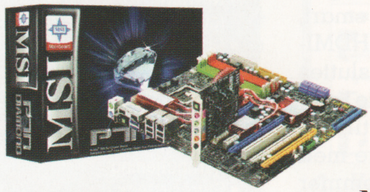
595,- Varenr: 338074

XFX GEFORCE 9600GT 650M

Godt grafikkort fra producenten XFX. Dette 9600GT er kendt for at udnytte dets ressourcer til fulde og gør det bedre end de fleste andre modeller til dato.

1.179,- Varenr: 346880

MSI P7N DIAMOND, NFORCE-780i

Flerkernet understøttelse helt op til quad-core, 7.1 surroundkanal og High-Definition audio. Et rigtig kvalitetsbundkort med mang udviddelsesmuligheder.

1.995,- Varenr: 343972

SAMSUNG DVD-BRÆNDER

Trænger biblioteket til at komme på hylden? Brænd dine data ned med denne DVD-brænder fra Samsung og opbevar dem på hylden i kontoret og giv plads til mere på din harddisk.

249,- Varenr: 341111

TARGUS NOTEBOOK BACKPACK 15"

Tid til eventyr uden for skærmen? Tag din Notebook med overalt i denne utroligt holdbare rygsæk der kan bære helt op til 15" og samtidig have plads til en masse ekstraudstyr.

299,- Varenr: 302589

Alle priser er inklusiv moms og opdateres dagligt på www.komplett.dk. Vi tager forbehold for fejl, prisændringer og eventuelle afvigelser. Disse tilbud gælder til og med d. 24 April 2008.

HP PAVILION ELITE M9067.SC-A

HP Pavilion Elite m9067 er som de fleste andre stationære pc'er et stort skrummel, men HP får det bedste ud af fysikken.

2008 K KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

Hele familiens computer

Fjernbetjeningen kan bruges til at styre *Windows Media Center*.

HP's stærke *Pavilion*-pc er spækket med funktioner og muligheder, der gør den til familiens ideelle multimediecentral. Den kan bruges til spil, har indbygget tv-tuner, mediecenter, medfølgende fjernbetjening, og så er den lige til at hive ud af papkassen og bruge. Kort sagt: Her får man masser af luksus for sine penge.

Basiskonfigurationen er ekstremt stærk, og med sin kraftige quad-processor (processor med fire kerner), store hukommelse på 3 GB, og det udmærkede grafikkort kan *m9067* sagtens afvikle alle nye programmer og spil flydende og fuldt tilfredsstillende.

Netforbindelserne er selvfølgelig også topmoderne, og pc'en understøtter både det hurtige trådløse netværk Draft-N og gigabit-kabelnetværk. Men den imponerer allermest på fysikken og lækkerierne, som HP har forsynet den med. Den interne lagerplads er på hele 640 GB, og som om det ikke skulle være nok, får man også en ekstern harddisk på 320 GB med i købet. En fin detalje er, at den eksterne harddisk har sin helt egen plads på forsiden af kabinettet, hvor man bare kan proppe den ind, når man vil bruge den – så slipper man for at have kablerne liggende på skrivebordet.

Kabinettet er flot og funktionelt. På forsiden har man let adgang til de fire kortlæsere, som tilsammen læser 15 forskellige typer hukommelseskort, to USB-porte og en FireWire-port, hvor man nemt kan tilslutte videokameraet. Der sidder også en udgang til hovedtelefonerne og en mikrofonindgang.

Styresystemet er *Windows Vista Home Premium*, og HP har fokuseret på *Vistas* mediecenter, som kan fjernbetjenes med den medfølgende fjernbetjening. I den forbindelse er det smart, at grafikkortet har en HDMI-udgang, så pc'en kan sluttes direkte til HD-tv'et inde i stuen. Pc'en er lige til at tilslutte en skærm og bruge med det samme, den ankommer til hjemmet. Der er både mus og tastatur, som forbindes trådløst via Bluetooth. Det eneste negative, vi oplevede i testen, var kassen, som pc'en leveres i. Lad dig ikke narre af papkassens håndtag, for det knækker af – løft den i bunden!

HP Pavilion m9067.sc-a

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

En stærk pc med masser af luksusdetaljer og funktioner. Vi anbefaler!

- **Masser af hukommelse**
- **Nyeste netværksstandarder**
- **Acceptabel pris**
- **Fjernbetjening og mus**
- **Kraftig processor og grafik**

- Processor: Intel Core 2 Quad Q6600
- Hukommelse: 3 GB DDR2-SD-ram
- Harddisk: 640 GB
- Optisk drev: Dvd-brænder (LightScribe)
- Netværk: 10/100/1000 (gigabit), 802.11n (trådløst)
- Grafikkort: GeForce 8600 GT
- Ekstra: 15-i-1 kortlæser, 320 GB ekstern harddisk, FireWire, tv-tuner, 7.1-lyd, tastatur, mus, Bluetooth-nøgle, fjernbetjening
- Styresystem: Windows Vista Home Premium
- Software: MS Works 8
- Mål: 17,8 x 42,2 x 39,4 cm
- Vægt: 15 kg

HP henviser til nærmeste forhandler på **www.hp.dk**

Pris: 8.999 kr.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Produkterne i vores test får en karakter mellem 0 og 10, hvor 5 er middel og 10 er bedst. Karakteren 10 gives kun i meget sjældne tilfælde for det perfekte produkt. Karakteren 5 gives til det gennemsnitlige, men velfungerende produkt.

TESTREDAKTØR

Morten S. Østergaard

TESTPANEL

Erik Christensen

Anders Daugaard

De angivne priser er indsamlet lige før bladets deadline. Der er tale om realistiske priser fundet via prisdatabaser som www.edbpriser.dk, www.pricerunner.dk og www.gate2prices.dk.

TARGUS TOP LOADING ULTRA-LITE CORPORATE TRAVELER NOTEBOOK CASE

Solid taske til den bærbare

Targus' solide taske yder effektiv beskyttelse til den bærbare under transport. Taber man den, absorberer fire specielle luftpuder slaget, og tasken lander fint og blødt med den bærbare i ét stykke. Det virker upåklageligt, og vores gamle testbærbare overlevede fem fald fra en meters højde.

Tasken passer til bærbare pc'er med en skærmstørrelse på op til 15,4 tommer (også bredskærme) og har yderligere fem rum, hvor der er masser af plads til mapper, kuglepenne og visitkort. Den er udført i tyk nylon og vejer næsten halvandet kilo, men det skal man ikke lade sig skræmme af, for skulderremmen er bred og ekstremt behagelig, så man mærker den næsten ikke. Tasken er faktisk så solid, at der medfølger en livstidsgaranti på fabrikationsfejl.

Targus Top Loading Ultra-Lite

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kan tåle at blive tabt, har masser af plads og er behagelig at have hængende på skulderen.

- ▲ **God beskyttelse**
- ▲ **Behagelig skulderrem**
- ▲ **Masser af plads**

Targus henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 33 93 44 46

www.targus.dk

Pris: 639 kr.

2 0 0 8 K KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

Notebook Case: Tasken er stor, men den findes også i en lidt mindre udgave.

MEMOREX ULTRA TRAVELDRIVE 80GB

Diskret og effektiv mini-harddisk

Memorex Ultra TravelDrive er en lille diskret ekstern harddisk med en kapacitet på 80 GB. Den er hurtig til at kopiere, siger stort set ikke en lyd, og eftersom den får strøm direkte fra pc'ens USB-porte, behøver man ikke have en strømforsyning med. Sammenlignet med andre eksterne 80 GB-harddiske er prisen nogenlunde, men vær opmærksom på, at storebroren på 120 GB fås for kun 100 kroner mere. Harddisken kopierer med en fin hastighed på omkring 20 megabytes i sekundet, og det lykkedes os at kopiere lidt over 10 GB blandede filer på otte og et halvt minut.

Men det bedste er næsten, at den stort set ikke larmer. Kun det blå lys på forsiden afslører, at den er tændt.

Harddiskens indpakning føles lækker og solid, og der medfølger endda to ekstra covere i farverne orange og hvid, som kan skiftes med et snuptag. Den er også meget let og kan snildt transporteres rundt i inderlommen.

Ultra TravelDrives kedelige grå ydre kan ændres med et snuptag, fx til orange.

Memorex Ultra TravelDrive 80GB

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

En lille fin harddisk, som er nem at have med at gøre, og som er hurtig og lydløs.

- ▲ **Hurtig kopiering**
- ▲ **Støjer ikke**
- ▲ **Får strøm fra USB-portene**
- ▲ **Føles solid**
- ▼ **120-GB-disken er bedre køb**

- **Kapacitet:** 80 GB
- **Mål:** 13,4 x 9,2 x 2 cm
- **Vægt:** 184 gram

Rosenmeier henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 96 32 80 00

www.memorex.dk

Pris: 539 kr.

PANASONIC STRADA CN-GP50N

CN-GP50N kan planlægge ruterne, så man undgår køer og vejarbejde, men for at benytte denne funktion skal man investere i en såkaldt TCM-antenne, som koster omkring 500 kroner.

GPS med storskærm

Panasonics nye forrude-GPS giver med sin store skarpe 5-tommer-skærm et ekstragodt overblik på ruten. Grafikken er flot og detaljeret, og så er der også masser af andre funktioner og finesser, der gør den til en god partner på køreturen.

Brugerfladen er dejlig simpel og nem at forstå og betjene, og så er de virtuelle knapper tilpas store til, at man kan ramme dem. Det eneste minus er, at menuen er sløv. Fra man trykker på en knap, og til GPS'en opfatter det, går der op imod et sekund – længe nok til at man kommer i tvivl om, hvorvidt den overhovedet har registreret trykket.

CN-GP50N finder til gengæld satellitterne hurtigt, og selv indendørs fandt den signal nok til at fortælle, hvor den befandt sig. Men det er ikke alt, for den er også i besiddelse af en ny funktion, GPS-assistenten, som gætter sig frem til, hvor man er, hvis satellitsignalet afbrydes. Det virker rigtig godt, hvis man fx kører i en tunnel. Der er også baneassistentfunktionen, som med pile i bunden af skærmen viser, hvilke baner man skal lægge sig i, og talestyring, hvor man kan tilføje en talekommando til en gemt adresse.

Panasonic Strada CN-GP50N

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

En lækker forrude-GPS med stor skærm og masser af funktioner, men den er sløv i optrækket.

- ▲ **Stor og skarp skærm**
- ▲ **Brugervenlig menu**
- ▲ **Mange funktioner**
- ▲ **God til at finde satellitterne**
- ▼ **Sløv i optrækket**

- **Kort:** Europa
- **Skærm:** 5-tommer bredskærm (274 x 480 pixels)
- **Hukommelse:** 128 MB, 2 GB SD-kort medfølger
- **GPS:** SiRF Star III
- **Kortlæser:** SD-kort
- **TMC:** Købes separat
- **Mål:** 12,9 x 8,7 x 3,1 cm
- **Vægt:** 275 gram
- **Ekstra funktioner:** Bluetooth, talekontrol, fartkontrol, GPS-assistent, bane-assistent
- **Medfølger:** Oplader til bil, USB-kabel, forrudeholder

GPS'en kan købes på **www.panasonic-center.dk**

Pris: 3.049 kr.

ROXIO EASY MEDIA CREATOR 10 SUITE

Kreativt brænderprogram

Med *Roxio Easy Media Creator* er det nemt at brænde sine data-, video-, lyd- og billedfiler over på dvd og cd, og programmet kan meget mere end bare det. Med over 40 indbyggede funktioner kan man bl.a. forbedre sine fotos, redigere video og arbejde med lyd. Det er nemt og overskueligt, men kræver en pc med muskler.

Programmet styres fra kontrolvinduet, som giver overblik over mulighederne. Der er især lagt vægt på video-bearbejdning, og man kan både importere, redigere og sågar få programmet til selv at stykke en hjemmevideo sammen med en flot dvd-menu og underlægningsmusik. Og så kan man sende sine videofiler direkte ud på internet-videotjenesten YouTube.com med et enkelt højreklik. *REMC 10* kan også konvertere medieformater på kryds og tværs af hinanden, og for at gøre det ekstra nemt har producenten lavet en konverterings-gadget (et lille program, som kører i *Windows Vistas* sidepanel). Her kan man bare trække sine musik- og videofiler over, og så konverterer programmet formatet, som man ønsker. Vi optog nogle filmsekvenser med mobiltelefonen i 3GP-format, trak dem over i programmet i sidepanelet, som konverterede dem til Windows' videoformat i løbet af få minutter. Og så er der endnu en smart gadget, som med et enkelt tryk på den store røde knap optager lyden, som kommer ud af højttalerne – en god løsning, hvis man vil optage netradio eller lyd fra en musikvideo på nettet. Her kan man også vælge, hvilket format der skal optages i. Et minus er, at det ikke kan arbejde med kopibeskyttede filer (DRM).

REMC 10 kan afvikles under *Windows XP*, men for at kunne bruge de smarte gadgets kræves *Windows Vista*.

Roxio Easy Media Creator 10 suite

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Et stort og nemt brænderprogram med mange muligheder, men det er tungt at arbejde med.

- ▲ **Konverteringsmuligheder**
- ▲ **Masser af funktioner**
- ▲ **To smarte gadgets**
- ▼ **Tungt at arbejde med**
- ▼ **Ingen kopibeskyttede filer**

Programmet kan købes på producentens hjemmeside **www.roxio.com**

Pris: 599 kr.

MOTOROLA MOTO Q 9H

Kontor i lommen

Moto Q 9h: Skærmen er knivskarp, og selv de mindste bogstaver er lette at læse.

Motorolas nyeste blanding af mobiltelefon og håndholdt computer er i besiddelse af noget så sjældent som et fuldt tastatur, der er behageligt at bruge. Derudover understøtter den det hurtige mobile internet Turbo 3G, har en god skærm og ligger trods sin bredde godt i hånden. Smartphonen kan ved første øjekast virke lidt voldsom. Den er omtrent halvanden gang bredere end de fleste almindelige mobiler, men den er både flad og let og trækker ikke habitjakken ud af facon, når den ligger i inderlommen. Tasterne er ret små i det, men buler opad på midten, så de er nemme at ramme. Man kan sagtens skrive med begge tommelfingre på samme tid, uden at det bliver for småt.

Der er stort set ingen ventetid, når man navigerer rundt i mulighederne med den store runde navigationsknap, men navigationsknappen er ingen erstatning for en trykfølsom skærm, som ville have gjort livet med netop dette styresystem en hel del nemmere.

Smartphonen understøtter flere forskellige forbindelser: Bluetooth, infrarød og USB, men der er desværre ingen trådløse netværksmuligheder. Til gengæld kan man surfe på det ekstrahurtige mobile internet med 3,6 Mb/s, som i øvrigt er ganske velegnet til at streame musik og video med.

Motorola Moto Q 9h

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Moto Q 9h er et fint mobilt lommekontor med et godt tastatur.

- ▲ **Godt tastatur**
- ▲ **Reagerer hurtigt**
- ▲ **Understøtter Turbo 3G**
- ▼ **Ingen trykfølsom skærm**
- ▼ **Intet trådløst netværk**

- **Data:** EDGE, GPRS, GSM, HSDPA (Turbo 3G)
- **Forbindelser:** Bluetooth (A2DP), USB, infrarød
- **Display:** 2,4 tommer (320 x 240 pixels)
- **Hukommelse:** 256 MB
- **Kortlæser:** MicroSD
- **Kamera:** 2 megapixels
- **Størrelse:** 11,9 x 6,8 x 1,3 cm
- **Vægt:** 135 gram
- **Styresystem:** Windows Mobile 6

Motorola henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 43 48 80 05

www.motorola.dk

Pris: 3.299 kr. u/abonnement

PLANTRONICS .AUDIO 480

Behagelig internetsamtale

Det er første gang, at vi støder på et ørepropheadset, hvor mikrofonen sidder fastgjort på selve øreproppen. Systemet virker måske lidt pudsigt, men det fungerer aldeles glimrende. Øreproppperne sidder godt og behageligt, og selv om man ikke skal regne med en storslået lydoplevelse, er *.Audio 480* en fin løsning til samtale over internettet.

Headsettet forbindes til pc'ens lydkort med to minijack-stik (standard hovedtelefonstik), et til øreproppperne og et til mikrofonen. Fra stikkene og op til øreproppperne er kablet i omegnen af 110 cm langt, hvilket gør headsettet bedst egnet til brug med den bærbare, medmindre kontor-pc'en står tæt nok på. På midten af kablet sidder en lille solid betjening, hvor man kan slå mikrofonen til eller fra og justere lydstyrken.

Lydkvaliteten er ganske fin til samtale, og både dybe og lyse stemmer går knivskarpt igennem. Mikrofonen leverer også et klart og tydeligt signal til modtageren, og da den sidder på en tynd fleksibel stang, er den nem at justere, så resultatet bliver bedst. Når det kommer til musik og lyd i film eller spil, er lyden dåseagtig og kedelig med manglende bas og en dominerende mellemtone, og til disse formål har Plantronics produceret mange bedre alternativer.

.Audio 480: Der medfølger et lækkert læderetui, som headsettet kan opbevares i under transport.

Plantronics .Audio 480

0 1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

En fin løsning til internetsamtaler, men prisen er høj og mulighederne begrænsede.

- ▲ **Godt til samtale**
- ▲ **Behageligt at have på**
- ▲ **Medfølgende læderetui**
- ▼ **Uegnet til musik, spil og film**
- ▼ **Høj pris**

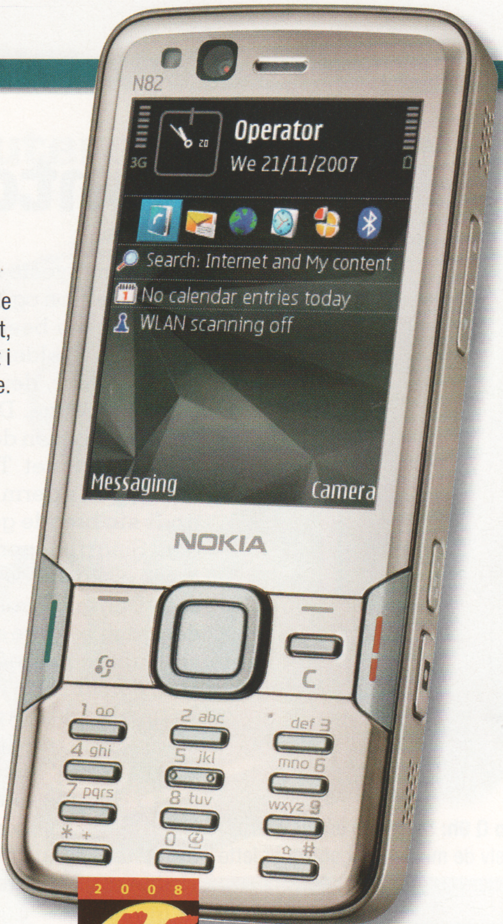
Ergotel henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 44 35 05 35

www.ergotel.dk

Pris: 549 kr.

NOKIA N82

Nokia N82's brugerflade reagerer utrolig hurtigt, når man bladrer rundt i menuerne.

Mobil med suveræent kamera

Nokia N82 tager lige så gode billeder som Sony Ericssons mobilfoto-flagskib *K850i* og i en lige så høj opløsning på 5 megapixels (2592 x 1944 pixels). Desuden har *N82* ėn ægte blitz indbygget. Billedkvaliteten er imponerende tæt på det, som ægte digitalkameraer leverer, og specielt indendørsbilleder bliver gode takket være den kraftige blitz, der snildt kan lyse stuen op. Mobilen giver også nogle gode, skarpe videooptagelser i en størrelse på 640 x 480 pixels.

Men *Nokia N82* begrænser sig ikke bare til at tage gode billeder. Udendørs finder *N82*'s indbyggede GPS satellitterne i løbet af et par minutter, og selv om programmet *Nokia Maps* slet ikke kan sammenlignes med forrude-GPS'ernes brugervenlighed, kan det sagtens vise, hvor i verden man befinder sig, og også føre én sikkert fra A til B. I modsætning til forrude-GPS'erne, som har landekortene installeret i deres hukommelse, er *Nokia Maps* en online-tjeneste, hvor mobilen via det mobile internet henter kort efter behov. *Nokia Maps* er gratis at bruge, men man skal påregne, at det koster noget, når mobilen henter kortene via 3G-forbindelsen.

Nokia N82 understøtter det hurtigste mobile internet, Turbo 3G, som giver en overførselshastighed på forrygende 3,6 Mb i sekundet – velegnet til at streame mobil-tv. Og så kan telefonen også gå på hjemmets almindelige trådløse netværk. Den understøtter netværksstandarden UPnP og kan derfor streame video, billeder og musik til de multimedieafspillere, der understøtter denne standard. Som almindelig mobiltelefon går det over gennemsnittet godt, og lydkvaliteten er fremragende i begge ender af samtalen. Og så holder den en stabil forbindelse uden udfald. Batterilevetiden afhænger selvfølgelig af, hvor meget man bruger mobilens mange funktioner. Vi kørte batteriet fladt på 24 timer (25 billeder med blitz på, 15 minutters videooptagelse, en times samtale og en halv times GPS-navigation).

På designet er *N82* ingen skønhed. Den er firkantet, stor og praktisk, meget praktisk endda. Kortlæseren sidder på dens venstre side og er nem at komme til, og på toppen sidder hovedtelefonindgangen, hvor man kan tilslutte sine egne favorithovedtelefoner. Knapperne sidder med en fornuftig afstand til hinanden og er nemme at ramme.

2008 KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

Nokia N82

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

En suveræn multimediemobil proppet til randen med funktioner og muligheder.

- **Tager gode billeder**
- **Hurtige forbindelser**
- **Indbygget GPS**
- **Høj samtalekvalitet**
- **Høj pris**

- 5-megapixels kamera med xenon-blitz
- Indbygget GPS
- Trådløst netværk (802.11b/g)
- Turbo 3G (HSDPA)
- FM-radio
- 2 GB hukommelse (microSD)
- **Display:** 2,4-tommer TFT (240 x 320 pixels)
- **Tilslutning:** WCDMA HSDPA 2100, WLAN og UPnP, Bluetooth A2DP/stereo, 3,5-mm-hovedtelefonstik
- **Styresystem:** Symbian S60
- **Medfølger:** Oplader, headset, av-kabel, USB-kabel, 2 GB microSD-kort
- **Mål:** 11,2 x 5 x 1,7 cm
- **Vægt:** 115 gram

Nokia henviser til nærmeste forhandler på:

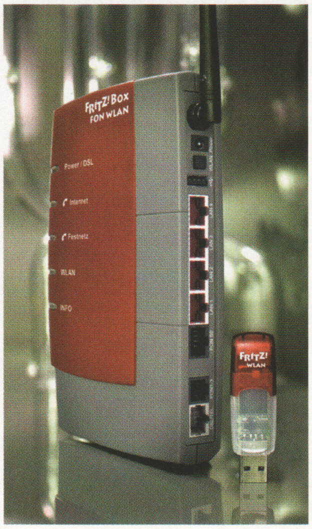
www.nokia.dk

Pris: **4.599 kr.** u/abonnement

FRITZ!BOX FON WLAN 7170

Høj pris for gamle standarder

AVM's nyeste *Fritz!Box*-router er spækket med et utal af funktioner. Ud over at understøtte kablet og trådløst netværk kan den også bruges

WLAN 7170: Der kan tilsluttes op til fire pc'er på routerens kabelnetværk.

som internet-telefoncentral og ADSL-/ISDN-modem. Med andre ord er der masser af muligheder. Men trods den brugervenlige opsætning og routerens nemme og overskuelige interface skal man være mere end særdeles velbevandret ud i netværksopsætning og teknik for at få den fulde glæde af alle funktionerne. Og så synes vi, at hastigheden på netværket er i underkanten, prisen taget i betragtning.

Der er fokus på telefoni, og i praksis kan man tilslutte sin almindelige telefon direkte til routeren og selv bestemme, om man vil ringe via den almindelige fastnetlinje eller via internettet (kræver et IP-telefonabonnement). Og hvad der er ekstra smart er, at man kan tilslutte op til to analoge enheder, fx en telefon og en fax. Som udgangspunkt er opsætningen af routeren nem, og når alle kabler er forbundet, skal man bare følge opsætningsguiden. Vi oplevede problemer, da det indbyggede modem skulle forbindes til vores bredbåndsforbindelse. Det virkede ikke i første forsøg, og så gav opsætningen simpelt hen fortabt med følgende besked: "Kontakt din internetudbyder". Herefter gik det stødt ned ad bakke, og uanset hvad vi gjorde, virkede det bare ikke. Heldigvis kan man tilslutte sit gamle ADSL-modem til routeren og få forbindelse til internettet ad den vej, men denne manøvre kræver en hel del krumspring i opsætningsmenuen. Ud over telefonmulighederne er en af de snedigste detaljer på routeren USB-porten, hvor man kan tilslutte enheder som fx eksterne harddiske, USB-nøgler eller printere, så hele hjemmenetværket kan benytte dem. Men når det kommer til hastigheden på netværket, er vi langtfra imponerede. Routeren understøtter kun den trådløse 802.11g-standard og 100-megabit-kabelnetværk. Til prisen havde vi forventet de nyeste og hurtigste standarder, Draft-N og gigabit-kabelnetværk.

Fritz!Box Fon WLAN 7170

0 1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

Masser af muligheder, men til prisen burde der være mere fart over feltet.

- ▲ **Indbygget telefoncentral**
- ▲ **Brugervenlig opsætning**
- ▼ **Svær at få på internettet**
- ▼ **Gamle standarder**
- ▼ **Høj pris**

Produktet kan købes på www.estation.dk

www.avm.de

Pris: 1.695 kr.

VIEWSONIC VX1940W

Billig og god bredskærm

VX1940w: En god bredskærm til dem, der vil have ekstra med plads på det virtuelle Skrivebord.

VX1940w er en simpel 19-tommer bredskærm til dem, der vil have sig en god og billig skærm til lidt af hvert. Skærmen er forbløffende skarp, og selv små bogstaver og ikoner står tydelige og letlæselige. Pixelresponstiden er lav, og hver af skærmens punkter er sølle 5 millisekunder om at omstille sig fra sort til hvid og tilbage til sort igen. I praksis gør det, at skærmen kan vise et meget højt og præcist detaljeniveau, selv når grafikken flyver forbi, hvilket er en fordel i fx 3D-skydespil.

Generelt er farverne gode og kraftige, og eneste kritikpunkt er, at mørke områder har det med at flyde en smule sammen i sort. Det går ud over detaljeniveauet i blandt andet mørke skygger.

Skærmens ergonomi begrænser sig til lidt vippen frem og tilbage. Heldigvis er betragtningsvinklen stor, og man kan tydeligt se, hvad der foregår, uanset hvor man er placeret foran skærmen. Der er hverken højttalere, webkamera eller andet lækkert, dog er der både tilslutning med VGA og DVI.

ViewSonic VX1940w

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

En skærm uden de helt store muligheder, men til prisen giver den et godt billede.

- ▲ **Meget skarp**
- ▲ **Lav pixelresponstid**
- ▲ **Lav pris**
- ▲ **To tilslutningsmuligheder**
- ▼ **Mørke farver flyder sammen**

- **Skærm:** 19 tommer
- **Opløsning:** 1680 x 1050 pixels
- **Ind-/udgange:** VGA, DVI
- **Responstid:** 5 ms
- **Kontrast:** 3000:1 (dynamisk)
- **Højttalere:** Nej
- **Mål:** 44,2 x 38,5 x 19,5 cm

ViewSonic henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 70 22 11 71

www.viewsonic.dk

Pris: 1.759 kr.

NIKON COOLPIX S200

Robust og simpelt lommekamera

Nikon Coolpix S200 er et lille lommekamera til en rimelig pris. Det føles utrolig robust, reagerer lynhurtigt, og så leverer det nogle hæderlige resultater, så længe der er lys nok.

Reaktionsevnen er imponerende, og kameraet er hurtigt til at tænde, fokusere og blive klar til at tage det næste billede. Særdeles velegnet til de spontane øjeblikke! Der ikke den store videnskab forbundet med betjeningen, og *Coolpix S200* er lige til at flå op af lommen og skyde løs med.

Der er selvfølgelig lidt forskellige muligheder for at justere på indstillingerne (blandt andet ISO og hvidbalance), og det er oven i købet ganske nemt, men vi fik de bedste resultater på auto-indstillingen.

Coolpix S200 egner sig bedst til udendørsbrug med masser af lys, og her bliver billederne virkelig gode med naturlige farver og en fin skarphed. I svag belysning daler kvaliteten, og opløsningen bliver en smule grovkornet, og detaljer bliver slørede.

COOLPIX S200 fås i farverne sølv, sort og rød.

Kameraets fysiske design er virkelig lækkert. Displayet er stort og skarpt, og selv om knapperne sidder tæt, er de nemme at ramme. Overførslen af billeder til pc'en er også dejlig simpel, og man skal bare forbinde kameraet til en USB-port på pc'en, og så finder Windows det automatisk, helt uden at man behøver at installere drivere.

Nikon COOLPIX S200

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Et nemt, billigt og hurtigt lommekamera, der er bedst til udendørsfotografering.

- ▲ **Føles robust**
- ▲ **Nemt at bruge**
- ▲ **Lav pris**
- ▲ **Reagerer hurtigt**
- ▼ **Grove indendørsbilleder**

- **Opløsning:** 7,1 megapixels (3072 x 2304 pixels)
- **Optisk zoom:** 3x
- **Brændvidde:** 38-114 mm
- **Display:** 2,5 tommer
- **Hukommelse:** 20 MB indbygget
- **Hukommelseskort:** SD
- **PictBridge:** Ja
- **Medfølger:** Batteri, batterioplader, USB-kabel, rem, av-kabel, PictureProject 1,7
- **Mål:** 9,2 x 5,7 x 1,9 cm
- **Vægt:** 127 gram

Nikon henviser til nærmeste forhandler på

www.nikon.dk

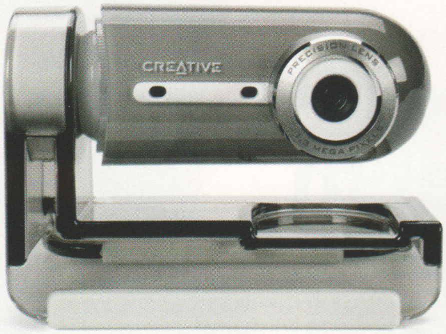
Pris: **1.499 kr.**

CREATIVE LIVE! CAM OPTIA PRO

Gode farver men groft billede

Denne nyeste udgave af webkameraet *Cam Optia* fra Creative har fået indbygget mikrofon og forbedret opløsningen, så det nu leverer et billede på hele 1,3 megapixels. Det er nemt at arbejde med, men den høje opløsning lever desværre ikke op til forventningerne.

Billedkvaliteten byder på en blanding af godt og skidt. Det bedste er farverne, som er gode og naturlige, næsten uanset hvor meget lys der er. Et enkelt spotlys i rummet er rigeligt til, at farverne bliver gode. Kontrasten er også fin, men hvis man indstiller billedstørrelsen til maksimum på 1280 x 1024 pixels, kan man tydeligt se, at detaljerne er grove og kantede. Desuden kræver kameraet tilsyneladende en kraftig pc, for selv med et billede på 320 x 240 pixels blev der trukket fartstriber ved enhver bevægelse. Designet er helt i orden, fx den brede fod, som holder webkameraet helt fast og roligt på fladskærmens øverste kant. Og så har USB-kablet en god længde på 170 cm. Der er også indbygget mikrofon, som opfanger tale præcist og tydeligt, og som en ekstra bonus, medfølger også et headset. Når man køber webkameraet, får man en god portion software med, blandt andet kontrolpanelet, hvor man nemt kan betjene indstillingerne. Der er for eksempelmulighed for "face-tracking", hvor webkameraet automatisk zoomer ind på og følger ansigtet, og de sjove avatars, hvor man kan udskifte sig selv med en tegneseriefigur, der efterligner ens mimik og bevægelser.

Creative Live! Cam Optia Pro er fleksibelt og kan nemt drejes.

Creative Live! Cam Optia Pro

0 1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

Billedkvaliteten lever ikke op til forventningerne, men der er andet at glæde sig over.

- ▲ **Gode farver**
- ▲ **Bred fod**
- ▲ **God software**
- ▼ **Groft billede**
- ▼ **Trækker fartstriber**

- **Optisk opløsning:** 1,3 megapixels
- **Kabel:** 1,7 meter
- **Medfølger:** Headset, stofetui, SightSpeed, muveeNow

Creative henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 48 16 84 00

www.creative.com

Pris: **549 kr.**

GUITAR HERO 3 – LEGENDS OF ROCK

Suverænt guitarspil

GH3: Så snart spillet er startet, kan alle dets funktioner og menuer betjenes fra navigationsknapperne på guitaren.

Pakken er større end til de fleste andre computerspil, for der er også blevet plads til den specielle *Guitar Hero*-guitar, der tilsluttes en pc via USB.

I *Guitar Hero 3 – Legends of Rock* handler det om at være fiks på fingrene, når guitaren skal tæmmes. Et suverænt festspil for hele familien krydret med masser af god rockmusik og fingermotoriske og rytmiske udfordringer, og når man først kommer i gang, er det svært at stoppe igen.

Pakken består af to dele. Selve spillet og så det allerbedste: en lidt formindsket plasticguitar, der har form efter Gibsons berømte *Explorer* fra 1958 (bruges blandt andet af Metallicas forsanger, James Hetfield).

Grundlæggende har guitaren fem knapper på gribebrættet og en såkaldt strumbar, der gør det ud for strenge og plekter (den lille plasticdims, som guitarister slår strengene an med). Og herfra handler det så om at spille med på sangene i spillet og ramme de rigtige knapper og strum-baren på de rigtige tidspunkter.

Rammer man forkert eller mister en takt, kvitterer spillet med et højt "plonk", og hvis man dummer sig for meget, bliver publikum utilfredse og buher – og så skal man starte forfra på sangen.

Underholdningsværdien er i top, og selv om man aldrig har haft en guitar i hænderne før, kan man sagtens være med.

Spillet har fire sværhedsgrader, og man får lynhurtigt følingen med de første niveauer. Og med tiden kan man teste sig selv på ekspert-niveauet, men her er det så svært og går så stærkt, at vi vil vove at påstå, at det er nemmere at lære at spille på en rigtig guitar.

Guitar Hero kan spilles på flere forskellige måder, og noget af det sjoveste er "Karriere", hvor man starter med at spille koncert i en lille garage og langsomt avancerer til større spillesteder, musikvideoproduktioner og turneer, i takt med at man bliver bedre. Og så er karrierespillet spækket med sjove videosekvenser i form af nye skjulte sange, som låses op undervejs. Det er også muligt at gå på internettet og dyste imod spillere fra hele verden.

Guitar Hero 3 – Legends of Rock

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Sjovt og fængende spil med god musik og udfordringer. Vi anbefaler.

- ▲ **Masser af god rockmusik**
- ▲ **Nemt at komme i gang med**
- ▲ **Medfølgende guitar**
- ▲ **Yderst vanedannende**
- ▼ **Umuligt ekspertniveau**

Spillet kan købes hos de fleste spilforhandlere.

www.guitarherogame.com

Pris: 529 kr.

INDHOLD PÅ CD 6•2008

Aktuelle programmer – omtalt i bladet

- **Ashampoo ClipFinder** .... Find og gem de bedste videoklip
- **Ashampoo WinOptimizer**..... Hurtig oprydning og optimering
- **FileZilla**.................. Godt og gratis FTP-program
- **GmailConfig**.............. Nem opsætning af Gmail
- **GOM Player**............... Spil, film og musik på computeren
- **Thunderbird**.............. Nemt og sikkert postprogram
- **Undelete PLUS**............ Genskab slettede filer
- **Windows Live Suite**......... Få det maksimale ud af Windows Live

Sikkerhedscentret

- **Ad-Aware 2007** .... Få has på spionprogrammerne
- **Avast! Antivirus**............ Hold computeren fri for virus
- **AVG Anti-Spyware**.......... Slip af med spionprogrammerne
- **Netcraft Toolbar**............ Afsløring af phishing-hjemmesider
- **SPAMfighter** .... Stands den overflødige reklamepost
- **ZoneAlarm**................ Beskyt din pc mod virus og hackere

Værktøj

- **Adobe Reader**............. Læs og udskriv PDF-filer
- **CCleaner**................. Slip af med overflødige småfiler
- **CutePDF Writer** .... Gem alle dokumenter som PDF
- **Firefox** .... Hurtig og sikker netbrowser
- **HP Smart Web Printing** ...... Styr på udskrift i Internet Explorer
- **JPEGCrops**................ Nem beskæring af mange billeder
- **Paint.NET**................ Gratis og alsidigt grafikprogram
- **Register for Komputer for alle** Find rundt i bladsamlingen
- **Skype**................... Ring billigt eller helt gratis

Smagsprøver

- **Ashampoo Movie Shrink & Burn** Filmkomprimering til pc og cd
- **Microangelo**.............. Tegn dine ikoner selv
- **Password Memory 2008** ..... Et program til alle adgangskoder
- **SyncroMaster** .... Automatisk mappesynkronisering

Spil

- **Around the World in 80 Days**. . Flot farvekombinationsspil
- **Darkness Within** .... På sporet af et dystert mord
- **Sawoid**.................. Kast en rundsav i maskineriet
- **SuDoKu Knækkeren**......... Få hjælp til sudoku-opgaverne

Udvalgte artikler fra bladet (PDF-format)

- **Serie: 123hjemmeside**....... Få en supernem hjemmeside
- **Serie: Windows Live** .... Fuldt udbytte af Windows Live
- **Serie: Sikkerhed i Vista**...... Alt om Vista og sikkerhed

Video (MPEG-4-format)

- **Få flere USB-porte**......... Udvidelse med USB og FireWire
- **Monter dvd-brænder**........ Få en ny og hurtig brænder
- **Nyt grafikkort** .... Topgrafik til de nye spil

FULD VERSION: ASHAMPOO WINOPTIMIZER

Få computeren

Ashampoo WinOptimizer er et nemt program til at rydde op på computeren. På få minutter gør det pc'en hurtigere, giver mere plads på harddisken og sletter spor efter dine aktiviteter.

De fire hovedkategorier giver dig hver forskellige underkategorier, hvor du har mulighed for at finjustere oprydningen. Du kan også bare bruge standardindstillingerne og rydde op uden at skulle tænke over tingene.

Ashampoo WinOptimizer starter med en hovedmenu, der giver dig let adgang til de vigtigste funktioner.

FILEZILLA

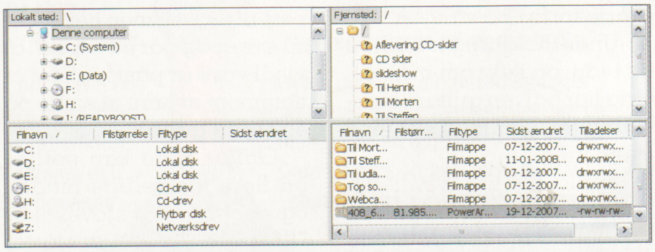
FTP med mange muligheder

FileZilla er et godt og gratis FTP-program, der hjælper med at holde styr på filer, overførsler og de steder, du besøger. Dermed får du fuldt overblik over filernes placering, overførslernes fremgang og så videre.

Det er ganske enkelt at flytte en fil eller en mappe med *FileZilla*: Du trækker den bare fra den ene side til den anden. Falder forbindelsen ud, kan programmet uden videre fortsætte, hvor det blev afbrudt.

www.filezilla-project.org

Du kan læse meget mere om FileZilla på side 74 i dette nummer af Komputer for alle.

FileZilla er et FTP-program, der gør det nemt at flytte filer frem og tilbage mellem din computer og en FTP-server.

CD-PRODUCENT
Henrik Ræder Clausen

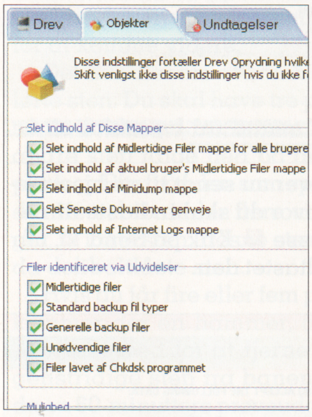

CD-REDAKTØR
Steffen S. Nielsen

i topform – nemt og hurtigt

Hvis du bare vil have det vigtigste ordnet hurtigt, klarer "One-Click-Optimizer" en stribe oprydninger og forbedringer på et øjeblik. Det er sikkert og hurtigt, og du behøver ikke tage stilling til et eneste spørgsmål.

Drive Cleaner fjerner overflødige filer fra alle hjørner af Windows.

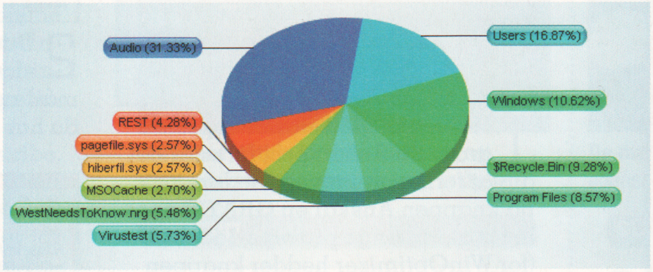
Med "DiskSpace Explorer" får du et visuelt overblik over pladsforbruget på din harddisk, så du kan finde frem til de mest pladsforbrugende filer, mapper og filtyper.

Pladsforbruget vises i en graf med navne på de største "syndere". Derpå kan du bruge *Stifinder* til at tynde ud i de filer og mapper, der er for store. En anden praktisk funktion i "DiskSpace Explorer" er, at du kan sortere indholdet efter filtype. Dermed får du overblik over, hvad fx musik eller film fylder, og du kan hurtigt fjerne de største filer.

Funktionen "File Viper" giver dig mulighed for at slette filer godt og grundigt.

www.ashampoo.com

Du kan læse meget mere om WinOptimizer på side 64 i dette nummer af Komputer for alle

DiskSpace Explorer giver et grafisk overblik over, hvor diskpladsen er brugt. Så ved du, hvor det kan betale sig at rydde op.

REGISTRERING

REGISTRERING:
Ashampoo WinOptimizer skal registreres. Programmet sætter selv registreringen i gang. Hvis ikke du har registreret et Ashampoo-program før, skal du registreres som bruger først. Begge dele er gratis. Se hvordan på næste side.

OPGRADERING:
Som registreret bruger af *WinOptimizer* får du tilbudt at købe nyeste version med en god rabat.
www.ashampoo.com

GOM PLAYER

En medieafspiller til alle formål

GOM Player er en afspiller til musik, video og film, der fokuserer på det vigtige, nemlig at spille filerne. Kontrolpanelerne er små, udseendet er diskret, og du slipper for komplicerede mediebiblioteker.

Samtidig fylder programmet kun minimalt, bruger kun få ressourcer i computeren og er nemt at betjene.

Det spiller utroligt mange filtyper, deriblandt naturligvis dvd-film, og det gør også selv opmærksom på, hvis det mangler codecs el.lign.

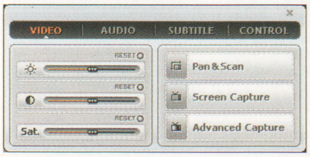
Kontrolvinduet i *GOM Player* finindstiller afspilningen. Du åbner vinduet ved at taste "F7".

www.gomplayer.com

Du kan læse meget mere om GOM Player på side 60 i dette nummer af Komputer for alle.

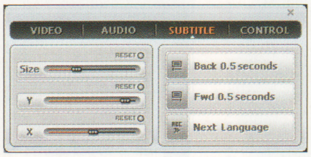
GOM Player gør det også nemt at snuppe still-billeder fra filmen.

Video-menuen lader dig regulere lys, kontrast osv. Her kan du også gemme billeder fra filmen.

Audio-menuen har en hel lille mikser indbygget til at justere frekvensgang og volumen.

Subtitle-menuen styrer underteksternes størrelse og placering samt valg af sprog.

Control-menuen lader dig styre afspilningens tempo. Her kan du også "loope" afspilningen.

BRUG CD'EN

Her kan du se, hvordan du bruger Komputer for alles cd. Og skulle noget gå galt, kan du læse herunder, hvordan du får hjælp.

HJÆLP TIL CD'EN

Komputer for alle har afprøvet og testet alle programmer på cd'en grundigt, men i sjældne tilfælde kan selv vores cd'er desværre være behæftet med fejl.

- Hvis styreprogrammet på cd'en ikke starter automatisk, skal du køre programmet **CD.EXE** for at sætte det i gang.
- Hvis selve cd'en er i stykker (intet virker), kan du få den byttet gratis ved at kontakte vores kundeservice (se telefonnummeret bagest i bladet).
- Som abonnent på *Komputer for alle* kan du altid få hjælp til cd'en og andre pc-problemer ved at kontakte vores SPØRG OS SERVICE på **www.komputer.dk**
- Før du sender et spørgsmål til SPØRG OS SERVICE, kan du se, om svaret allerede findes, på **www.komputer.dk/faq**
- *Komputer for alle* påtager sig ikke noget ansvar for eventuelle problemer i forbindelse med programmerne på cd'en.

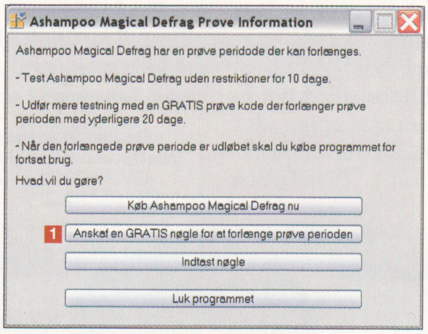

Registrering hos Ashampoo

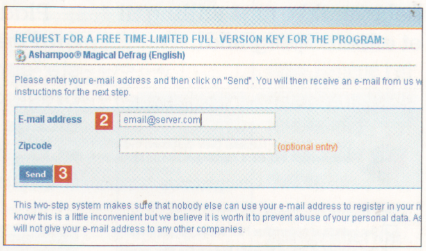
På *CD 6* er der hele tre programmer fra Ashampoo. Disse programmer skal registreres via internettet for at forlænge prøveperioden eller for at aktivere fuldversionerne, så de kan bruges uden begrænsninger.

Hvis det er første gang, du registrerer et program fra Ashampoo, skal du oprette en brugerkonto i deres system, hvor du indtaster navn, e-mail-adresse og nogle andre oplysninger. Derefter kan du få din registreringskode.

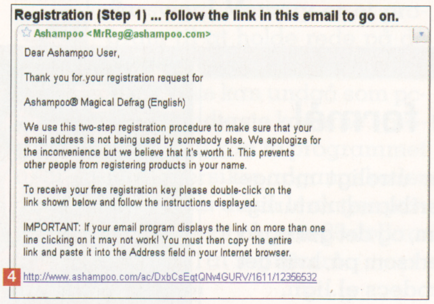
Når du først er registreret i deres system, bliver det meget nemt at få registreringskoder til flere programmer. Du klikker blot på programmets link til at få en registreringskode. Så kan du logge ind i Ashampoos system, og koden kommer med det samme. Selv hvis du har glemt din adgangskode, er det nemt. Du får nemlig også en e-mail med et aktiveringslink, og ved at klikke på det bliver programmet registreret, og du modtager koden kort efter.

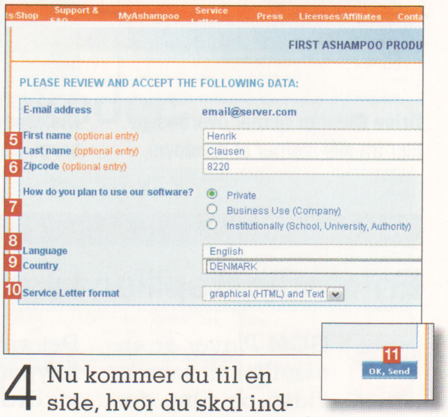
1 Første gang du starter et program fra Ashampoo, foreslår det dig at forlænge prøveperioden. Klik på knappen **Anskaf en GRATIS nøgle for at forlænge prøveperioden** 1. (for *WinOptimizer* hedder knappen **Få gratis 30-dages Prøve Version**).

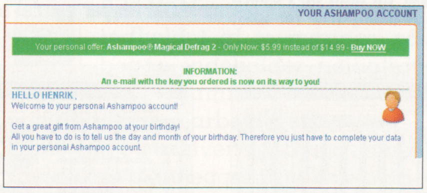
2 Du bliver nu sendt til en hjemmeside, hvor du skal indtaste din e-mail-adresse 2. Klik på **Send** 3, når du har indtastet den.

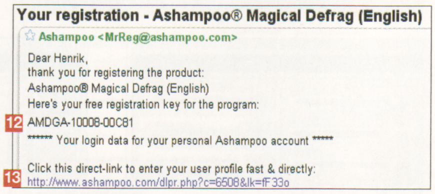
3 Hvis det er din første registrering hos Ashampoo, får du en e-mail med et link 4 til registrering. Klik på det. Hvis du allerede er registreret, vil du få en mail med et link, der registrerer dit nye program.

4 Nu kommer du til en side, hvor du skal indtaste navn 5, postnummer 6, og om du bruger programmet privat, til forretning eller i en skole 7. Vælg derpå sprog 8 (dansk er ikke på listen), land 9 og format (HTML eller tekst) til nyhedsbrevet 10, som du altid kan framelde igen. Klik på **OK, Send** 11, når du har indtastet oplysningerne.

5 Nu kommer du til din kontoside hos Ashampoo. Her får du andre produkter tilbudt. Luk blot browseren, hvis du ikke er interesseret.

6 Sidst og vigtigst får du en e-mail med registreringskoden 12 til dit nye program samt login-data 13.

SPIL

På cd'en finder du hver gang en samling nye spil – prøveudgaver, shareware eller helt gratis. Spil bare løs!

AROUND THE WORLD IN 80 DAYS

Hele verden rundt

Around the World in 80 Days sender dig på en flot rejse rundt i verden. Phileas Fogg og hans tro tjener, Passepartout, skal nå verden rundt, og for at klare det skal de hver gang løse en opgave for at komme videre.

Det handler om at kombinere kulørte sten. Du skal have tre på stribe, så de falder ud fra banen og lader andre sten falde ned på de tomme pladser. Efterhånden som spillet skrider frem, bliver der flere udfordringer, fx låste sten, frosne sten og endda dobbeltlåste sten.

Hvis du får fire eller fem på stribe, kommer der en hammer, der giver dig mulighed for at fjerne specielt genstridige sten fra banen. Her får du en 60-minutters prøveudgave. Registrering af *Around the World* koster 20 dollars (cirka 100 kroner).

www.playrix.com

Around the World in 80 Days er løst bygget over den klassiske roman af Jules Verne.

Kunsten er at kombinere farverne, så du får tre på stribe. Sådan kommer du videre til de næste baner, som bliver sværere og sværere.

DARKNESS WITHIN

På sporet af et mystisk mord

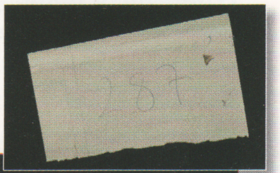

I *Darkness Within: In Pursuit of Loath Nolder* spiller du dektektiven Howard E. Loreid, der skal opklare mordet på Clark Field, der var kendt for sine okkulte interesser. Den hovedmistænkte er Loath Nolder, og din opgave er at finde ud af, hvor han er forsvundet hen. Det er et klassisk eventyrspil, hvor du skal undersøge dine omgivelser grundigt, finde de nødvendige ting og løse gåder for at komme fremad i spillet.

Du starter i et gammelt hus og skal gennemrode breve, kister og hemmelige hjørner for at opklare mordgåden. Du kan spille den første bane af spillet i demoudgaven. Registrering koster 30 euro (cirka 225 kroner).

www.gamersgate.com

Tallene skal bruges. Men hvor?

Darkness Within foregår i strålende sol. Men opgaven og sammenhængen er dyster.

De mærkelige statuer kunne rumme særlige egenskaber. Kan du afsløre dem?

SAWOID

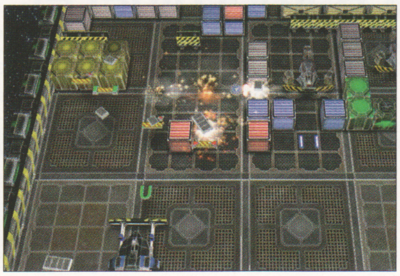
Sjovt savklinge-spil

I *Sawoid* styrer du en savklinge, der skærer sig igennem et stort lager af kasser, kemikaliebeholdere, lasere og andet industrielt udstyr. Du skal holde savklingen i spil, så den kommer til bunds i kasserne, og samtidig skal du undvige robotternes laserskud.

Det udløser en lind strøm af bonuspakker, som ikke alle er gode at fange, og det er vigtigere at holde øje med savklingen, så du fanger den, hver gang den vender tilbage til dig. *Sawoid* er gratis.

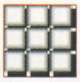
www.gametop.com

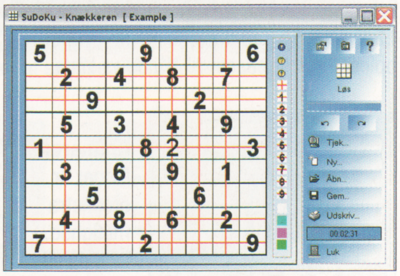
Sawoid er et heftigt spil. Der sker meget, når du får kastet saven ind til kasserne. Det er vigtigt at holde øjnene på savens kurs.

SUDOKU KNÆKKEREN

Sudoku med hjælp

SuDoKu Knækkeren er en kombination af et spil og et hjælperedskab til det kendte talpusleri Sudoku. Her kan du løse puslespillene manuelt, som du plejer, eller du kan aktivere hjælpelinjerne og hurtigt få overblik over, hvor der i hvert fald ikke kan placeres bestemte tal. Programmet kan advare dig, hvis du sætter tal på ulovlige eller umulige steder. Det bygger nye opgaver på et øjeblik med sværhedsgrader fra barneleg til nærmest umulig. *SuDoku Knækkeren* er gratis.

SuDoKu Knækkeren er både spil og hjælpeværktøj i et. De røde streger viser, hvor 2-taller i hvert fald ikke kan sættes.

SMAGSPRØVER

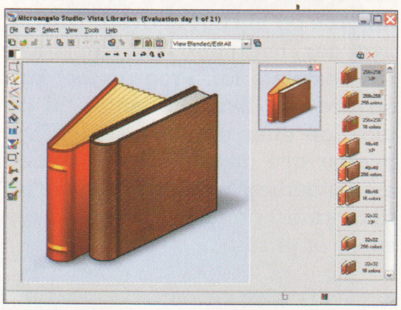
Komputer for alles cd har altid et udvalg af købeprogrammer, små som store, som du kan prøve gratis i en periode, inden du skal betale for dem. Vi har udvalgt programmer, der er nemme at komme i gang med og har rimelige priser. De vil typisk have nogle begrænsninger. Fx kan de have en prøveperiode på 14 til 30 dage, visse funktioner kan være slået fra, eller programmerne kan på diverse måder minde dig om, at de skal betales, hvis du vil blive ved med at bruge dem.

MICROANGELO

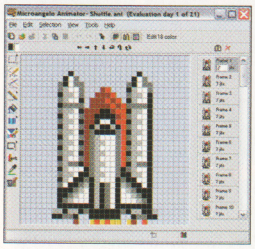
Flotte ikoner

Microangelo giver dig mulighed for at designe egne ikoner, som du kan bruge i stedet for standardikonerne eller sammen med programmer, du selv har skrevet. Ud over designprogrammet får du også et program til at animere ikoner, hente ikoner fra andre programmer og til at holde styr på samlingen. Her får du en 21-dages prøveudgave. Registrering koster 50 dollars (cirka 250 kroner).

www.microangelo.com

Microangelo kan designe ikoner i superhøj opløsning, der passer til *Windows Vista.*

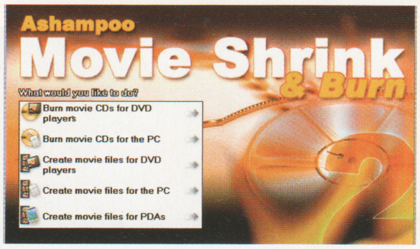
Animerede ikoner er en ekstra mulighed, hvis du vil have noget ud over det sædvanlige.

ASHAMPOO MOVIE SHRINK & BURN

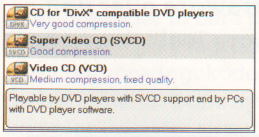
Supernem filmkomprimering

Movie Shrink & Burn er et guidebaseret program, der hjælper dig med at komprimere film til brug på pc, dvd-afspiller eller PDA. Du angiver, hvordan filmene skal bruges, og hvilke filmklip der skal bruges. Så klarer programmet de tekniske detaljer, gemmer filerne eller brænder resultatet på en cd eller dvd. *Movie Shrink & Burn* koster 50 dollars (cirka 250 kroner) at registrere.

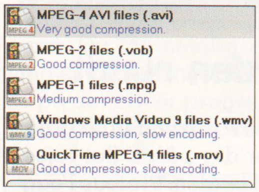
www.ashampoo.com

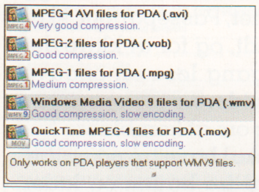
Movie Shrink & Burn begynder med at spørge, hvilket medie du vil have filmen på.

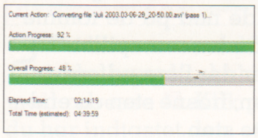
Brænding til cd eller dvd giver diske lige til dvd-afspilleren.

Afspilning på pc giver flere muligheder for effektiv komprimering.

PDA'en skal have filmene i et mere kompakt format end pc'er, cd'er eller dvd'er.

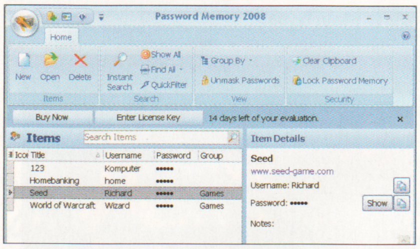
Komprimering tager lang tid. Der kan nemt gå timer, før en cd er færdig.

PASSWORD MEMORY 2008

Husk dine adgangskoder

Password Memory er et program til at holde rede på de mange adgangskoder og pinkoder, som du ikke kan undgå som pc-bruger. Du kan indtaste koderne i programmet, eller du kan få programmet til at danne supersikre adgangskoder automatisk. Her får du en 14-dages prøve. *Password Memory* koster 20 dollars (cirka 100 kroner) at registrere.

www.codeaero.com

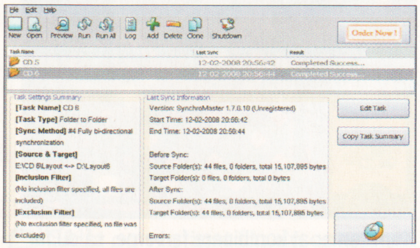
Password Memory husker også detaljer om de hjemmesider, koderne skal bruges på.

SYNCROMASTER

Få koordineret filmapperne

SyncroMaster koordinerer indholdet af to mapper, så begge indeholder nøjagtigt samme filer og samme versioner. Det er nyttigt til samarbejde, sikkerhedskopiering og arkivering. Synkroniseringen kan planlægges til at køre automatisk. Her får du en 30-dages prøveudgave. *SyncroMaster* koster 40 dollars (cirka 200 kroner) at registrere.

www.syncromaster.com

SyncroMaster kan klare flere forskellige synkroniseringsopgaver på samme tid.

KOMPUTER FOR ALLE

2. SEKTION

GUIDER
KURSER
TRIN FOR TRIN

Godt i gang med artiklerne

2. sektion af Komputer for alle er spækket med spændende guider, inspiration til interessante projekter på hjemme-pc'en og masser af trin for trin-vejledninger. De fleste af artiklerne starter med en lille boks, der giver dig et hurtigt overblik over indholdet:

SÅDAN!
Sikkerhedsnet kan man aldrig få nok af. *PC Inspector File Recovery* er et af de finmaskede af slagsen, som redder dig, hvis du fx er kommet til at slette feriebillederne.

DET SKAL DU BRUGE
- Din pc
- Ca. 6 MB harddiskplads

UDGIFTER
- Ingen

TIDSFORBRUG
30 min.

SVÆRHEDSGRAD
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 10
File Recovery ligger under Aktuelle programmer

SYSTEMKRAV
Windows 2000 · Windows xp · Windows Vista

Først fortæller vi, hvad du lærer – eller bare bliver endnu bedre til – ved at læse netop denne historie.

Du ser hurtigt, om du har alt det, du skal bruge, hvilke udgifter du må forvente – og hvor lang tid det typisk tager for en almindelig pc-bruger.

Nogle emner er mere krævende end andre. Det viser vi på en skala, hvor 1 er nemmest og 10 betyder: Kun for eksperter.

På bladets cd finder du de programmer, der hører til artiklen. Under "System-krav" ser du, om programmet virker på din Windows-version.

Illustration: Claus Lunau

KOMPUTER FOR ALLE TESTER:

MYTER

Kan det nu passe?

Komputer for alle har kigget kritisk på fem af de store myter fra pc'ens verden.

Kan en hacker bryde koden til dit trådløse netværk lige så let som at klø sig i nakken? Ødelægger magneter din harddisk? Giver det uoverstigelige problemer for Windows, hvis du kører flere antivirusprogrammer på samme pc? Spørgsmålene er nogle af de mest sejlivede myter fra pc'ens verden. Ud fra en overbevisning om, at myter skal testes, har *Komputer for alle* gravet sandheden frem i lyset. På de følgende sider kan du læse resultaterne af vores grundige undersøgelser.

Myte 1

"Data forsvinder fra USB-nøglen, hvis den rykkes ud af pc'en"

Myten siger, at du altid bør lukke et stykke tilsluttet hardware ned i Windows, før du tager det ud af stikket. Ellers vil data på USB-nøglen, den eksterne harddisk eller lignende tage skade.

Myte 2

"Din harddisk tager kronisk skade af magneter"

Myten siger, at din harddisk tager skade, hvis din pc kommer for tæt på magneter fra en højttaler eller legetøj. Data vil simpelt hen blive slettet, som det skete på gammeldags disketter, når de kom for tæt på en magnet.

Af Henrik Ræder Clausen. Foto: Hans Juhl

Myte 1

"Data forsvinder fra USB-nøglen, hvis den rykkes ud af pc'en."

MYTE BEKRÆFTET

Myten siger, at du altid bør lukke USB-udstyr ned i Windows, før du tager det ud af stikket. Ellers vil data på en USB-nøgle, den eksterne harddisk eller lignende tage skade.

Mytens oprindelse: Windows har et ikon til "Sikker fjernelse af hardware". Microsofts idé er, at dine data er sikret, hvis du klikker på dette ikon, inden du tager USB-nøglen ud af pc'en. Bryder du dette råd og hiver nøglen direkte ud, bliver du mødt af advarsels-tekster på skærmen.

Men spørgsmålet er, om det er nødvendigt at bruge ikonet. Eller er det bare en unødvendig sikkerhedsforanstaltning? Måske kan man helt risikofrit hive nøglen ud, når man har lyst. Ja, selv midt i en overførsel?

En travl dag kan det friste at hive USB-nøglen ud af pc'en i en fart. Men sker det midt i en overførsel, kan data tage skade.

Sådan prøvede vi: Mens en stor fil bliver kopieret til USB-nøglen fra pc'en, trækker vi nøglen ud af computeren. Vi gentager operationen flere gange. Hver gang noterer vi fejlmeldingerne og undersøger nøglens indhold bagefter. Det første, vi bemærkede, var, at operationen gav en del forskellige fejlmeldinger. Og advarslerne var ikke tomme trusler. I nogle tilfælde så filen ud til at være kopieret rigtigt, men et nærmere eftersyn viste, at filen var defekt hver eneste gang. På et andet tidspunkt kom vi ud for, at en del af pladsen på nøglen forsvandt. Den eneste mulighed for at genskabe den var at formatere nøglen.

Ellers var der ingen nævneværdige problemer ved den pludselige afbrydelse. *Word*, der tidligere blev meget forvirret over at få fjernet filer midt i en overførsel, reagerede fint, når nøglen blev fjernet. Vi oplevede oven i købet, at Windows forsøgte at skrive filen færdig, hvis nøglen senere blev sat til samme stik igen.

Bemærk: Selve USB-nøglen tager ikke skade af at blive fjernet i utide. Selv efter utallige udrivninger var den uskadt.

Konklusion:
Det giver problemer at fjerne USB-nøglen under en overførsel uden at bruge "Sikker fjernelse af hardware". Data kan forsvinde eller ændres, og du risikerer også, at en del af pladsen på nøglen forsvinder.

Myte 3

"To antivirusprogrammer ødelægger Windows"

Myten siger, at de antivirusprogrammer, som burde beskytte din pc, rent faktisk udgør en fare, hvis du benytter to eller flere programmer samtidig. Programmerne kommer i karambolage og skader Windows.

Myte 4

"Defragmentering gør computeren hurtigere"

Myten siger, at defragmentering er et vidundermiddel, som skaber orden på din harddisk og dermed gør din pc hurtigere, fordi det bliver meget hurtigere at læse fra harddisken.

Myte 5

"Det er nemt at bryde ind i trådløse netværk"

Myten siger, at din nabo så let som ingenting kan få adgang til din pc og din trådløse internetforbindelse. Med en smule teknisk snilde kan han eller hun "lytte" med på din kommunikation.

Myte 2

"Din harddisk tager kronisk skade af magneter"

Myten siger, at din harddisk tager skade, hvis din pc kommer for tæt på magneter fra en højttaler eller legetøj. Data vil simpelt hen blive slettet, som det skete på gammeldags disketter, når de kom for tæt på en magnet.

Mytens oprindelse: Data på en harddisk lagres som fine magnetiske spor på en roterende plade. Lidt som på en gammeldags diskette, blot langt mere raffineret og kompakt. Indholdet af en traditionel diskette kunne nemt ødelægges af en magnet. Og der findes faktisk stærke industrimagneter, som har til formål at slette data. Men spørgsmålet er, om din harddisk også er i farezonen, når den kommer i nærkontakt med magneter, fx fra pc-højttalerne?

Sådan prøvede vi: Først tog vi backup af indholdet fra en *IBM Deskstar* 40 GB harddisk. Dernæst udsatte vi den for nærkontakt med forskellige typer magneter fra hjemmet:

- Svage køleskabsmagneter, der bare skal holde fast på lidt papir.
- Små, men meget stærke legetøjsmagneter af mærket Geo *Mag*.
- Magneten fra en 4" mellemtone-højttalerenhed.
- Magneten fra en 10" bashøjttalerenhed – en af de største faste magneter, der findes i almindelige hjem.

Efter hvert trin sammenlignede vi data fra harddisken med vores backup. Og der var ikke antydningen af problemer. Alle data blev stadig læst perfekt, selv efter at harddisken var blevet "masseret" med en af de største magneter, der kan findes i et almindeligt hjem. For at være helt sikre gentog vi forsøget med harddisken i drift. Tanken var, at de stærke magneter kunne bringe den roterende finmekanik ud af fatning. Men ikke det fjerneste skete der, og vi roterede endda magneten direkte på harddisken. Så selv når harddisk og højttalere er bygget ind i kabinettet, er der ikke den fjerneste risiko.

Konklusion:
Nok lagres data fra harddisken som småbitte magnetfelter, der principielt kan tage skade af fremmede magneter. Men magnetfelternes styrke og tæthed er så stor, at der skal meget mere til at skade dem end en almindelig magnet.

Stiller du en højttalerenhed oven på harddisken, er der stadig ingen grund til at frygte for dine data.

Højttalere er i mange hjem placeret i umiddelbar nærhed af din pc's harddisk, men det er ikke skadeligt.

Denne kommercielle maskine udvikler et stort magnetfelt på 11.500 gauss. Det er stærkt nok til at slette en harddisk på få sekunder. Sletningen er så effektiv, at harddisken bagefter er totalt ubrugelig.

Myte 3

"To antivirusprogrammer ødelægger Windows"

Myten siger, at de antivirusprogrammer, som burde beskytte din pc, rent faktisk udgør en fare, hvis du benytter to eller flere programmer samtidig. Programmerne kommer i karambolage og skader Windows.

Mytens oprindelse: *Komputer for alle* har før behandlet emnet med to eller flere antivirusprogrammer på samme pc. For nogle år siden opdagede vi, at flere kombinationer af antivirusprogrammer kunne få Windows til at gå helt i baglås, så selv ikke "Fejlsikret tilstand" virkede. Vi satte os for at teste igen.

Sådan prøvede vi: Først installerede vi en frisk *Windows XP* med alle opdateringer. Derefter installerede vi sikkerhedspakker fra disse firmaer:

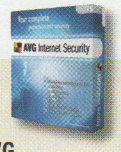
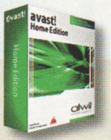
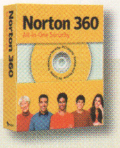
• *AVG* • *Avast!* • *Norton* • *Panda* • *Trend* • *Kaspersky*

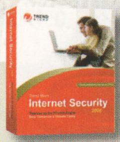
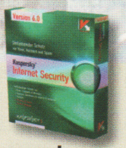
Vi installerede to programmer ad gangen, så alle tyve kombinationer blev afprøvet. Efter hvert forsøg installerede vi *Windows XP* forfra. Resultatet var langt mindre skræmmende end sidst, vi undersøgte sagen. Ingen af kombinationerne fik Windows til at gå helt i baglås, og det var i alle tilfældene muligt at fjerne det ene af programmerne. Flere gange var programmerne selv i stand til at opdage hinanden og foreslå, at vi afinstallerede det ene. Enkelte kombinationer gjorde Windows meget langsomt, men hvis vi udviste tålmodighed, var det alligevel muligt at fjerne et af programmerne og få fart over feltet igen.

Din computer kan blive langsom, rigtig langsom, hvis du installerer mere end ét antivirusprogram. Men det er ikke farligt for din pc's helbred.

Konklusion:
Sammenblanding af antivirusprogrammer slår ikke Windows ihjel. Nok er det overflødigt og sløvende for pc'en, men det er ikke direkte farligt for dine data.

Første program →	AVG Internet Security 7.5	Avast! Antivirus 4.7 Home Edition	Norton 360	Panda Internet Security 2008	Trend Micro Internet Security 2008	Kaspersky Internet Security 6
AVG Internet Security 7.5		Advarer, men installerer alligevel AVG	AVG advarer og installeres ikke	Panda advarer, men tillader installation	Trend advarer, men AVG installeres. Pc'en bliver langsom	Kaspersky advarer og slår fra
Avast! Antivirus 4.7 Home Edition	Kører fint sammen		Kører fint sammen	Panda finder "virus", men tillader installation	Trend finder "virus" og går ned	Avast! advarer, men fortsætter installation
Norton 360	Kører fint sammen	Norton finder Avast! Ellers ingen problemer		Kører fint sammen	Norton installeres, men pc'en bliver langsom	Kaspersky finder "virus", men tillader installation
Panda Internet Security 2008	Panda kan ikke installeres	Avast! finder "virus", men tillader installation	Panda afinstallerer Norton		Panda kan ikke installeres	Kaspersky finder "virus", men tillader installation
Trend Micro Internet Security 2008	Trend kan ikke installeres	Trend finder Avast! og standser sin installation	Nægter installation	Trend fjerner Panda og virker		Trend finder Kaspersky og afinstallerer det
Kaspersky Internet Security 6	AVG finder Kaspersky og standser installation	Avast! finder Kaspersky og standser sin installation	Kører fint sammen	Kaspersky finder Panda og standser sin installation	Kaspersky installeres, men pc'en bliver meget sløv	

Testresultaterne afhænger meget af, hvilket af de to programmer man installerer først på pc'en. Men på intet tidspunkt er selve pc'en i farezonen.

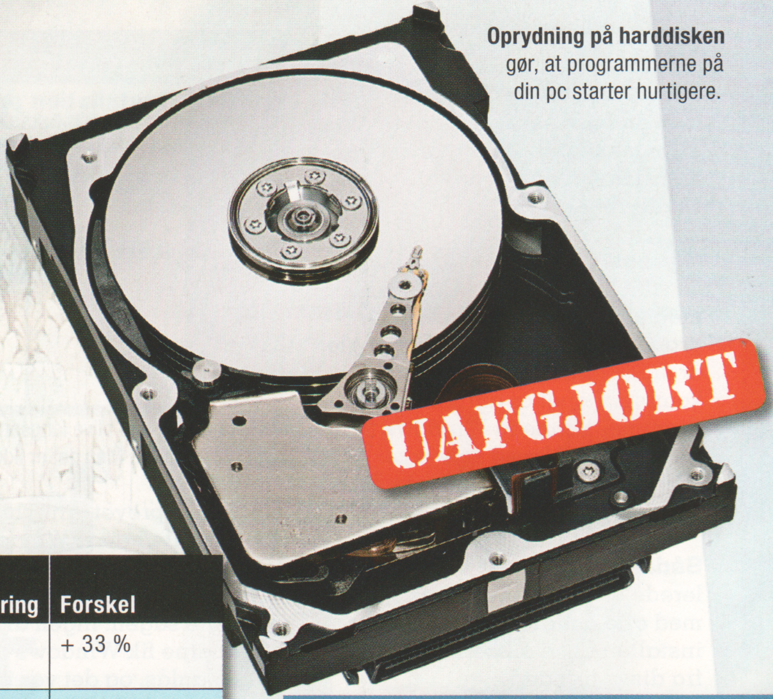
Myte 4

"Defragmentering gør computeren hurtigere"

Myten siger, at defragmentering er et vidundermiddel, som skaber orden på din harddisk og dermed gør din pc hurtigere, fordi det bliver meget hurtigere at læse fra harddisken.

Mytens oprindelse: Defragmentering er et ord, der giver computerfolk julelys i øjnene året rundt. Det betyder ganske enkelt, at Windows eller et program bringer orden på harddisken, så filer og fildele ikke ligger spredt ud over det hele. Det skulle give en hurtigere pc.

Sådan prøvede vi: På en pc med en godt fyldt harddisk tog vi tid på forskellige operationer før defragmenteringen. Med programmet O&O *Defrag* bragte vi derefter orden på harddisken. Efter defragmenteringen gentog vi tidsmålingerne.

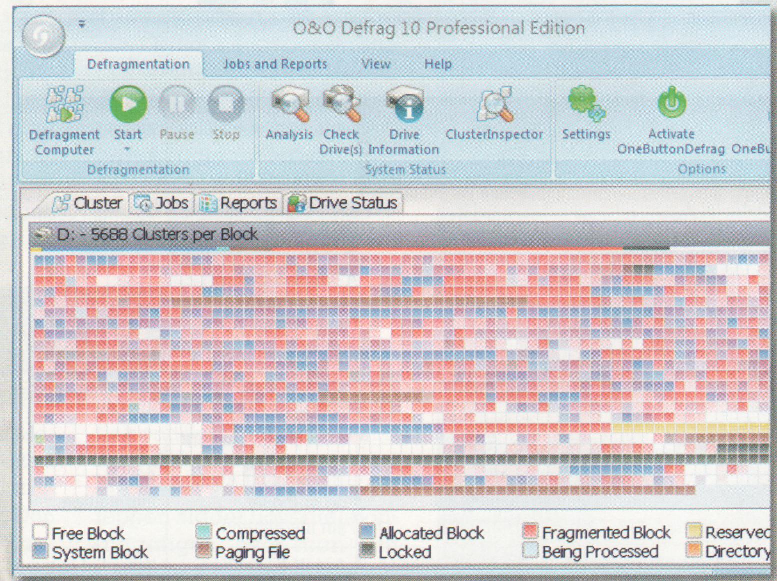
Oprydning på harddisken gør, at programmerne på din pc starter hurtigere.

	Før defragmentering	Efter defragmentering	Forskel
Starttid til login (i minutter)	0:45:78	1:01:12	+ 33 %
Starttid efter login (i minutter)	0:42:69	0:57:20	+ 34 %
Start af OpenOffice (i minutter)	0:22:04	0:13:70	- 38 %
Start af Microsoft Office (i minutter)	0:28:44	0:17:36	- 39 %
Start af Photoshop (i minutter)	0:47:30	0:46:27	- 2 %

Konklusion:
Programmer startede mærkbart hurtigere efter defragmenteringen. Til gengæld hjælper oprydningen sjældent på opstarten af pc'en, fordi Windows i sin tid blev installeret som det første på pc'en.

Hvorfor disse resultater? Som det kan ses, gav vores test et blandet resultat. Defragmenteringen gavnede først og fremmest de to kontorpakker, som åbnede mærkbart hurtigere efter oprydningen. Til gengæld var der absolut intet at hente ved pc-opstarten. Det er der en logisk forklaring på: Da Windows oprindeligt blev installeret, var harddisken helt tom, og filerne bliver derfor lagt helt tæt op ad hinanden, hvilket er optimalt. Det samme gælder for *Photoshop*, der (i modsætning til kontorpakkerne) blev installeret umiddelbart efter Windows. At flytte rundt på optimalt placerede filer ved en defragmentering kan gøre resultatet dårligere. Med andre ord: Jo senere du har installeret et program, jo mere har det gavn af en defragmentering.

Opmærksomme læsere vil huske, at vi i blad nummer 5 nåede frem til, at defragmentering faktisk opså hjalp på opstarten af Windows. Forskellen skyldes, at Windows på vores test-pc til den artikel løbende var blevet opdateret flere gange, og filerne derfor lå mere spredt på pc'en.

Det ser rodet ud, når en harddisk har været brugt et stykke tid og er godt fragmenteret. Defragmentering bringer orden og gavner programmers opstartshastighed.

Myte 5

"Det er nemt at bryde ind i trådløse netværk"

Myten siger, at din nabo så let som ingenting kan få adgang til din pc og din trådløse internetforbindelse. Med en smule teknisk snilde kan han eller hun "lytte" med på din kommunikation.

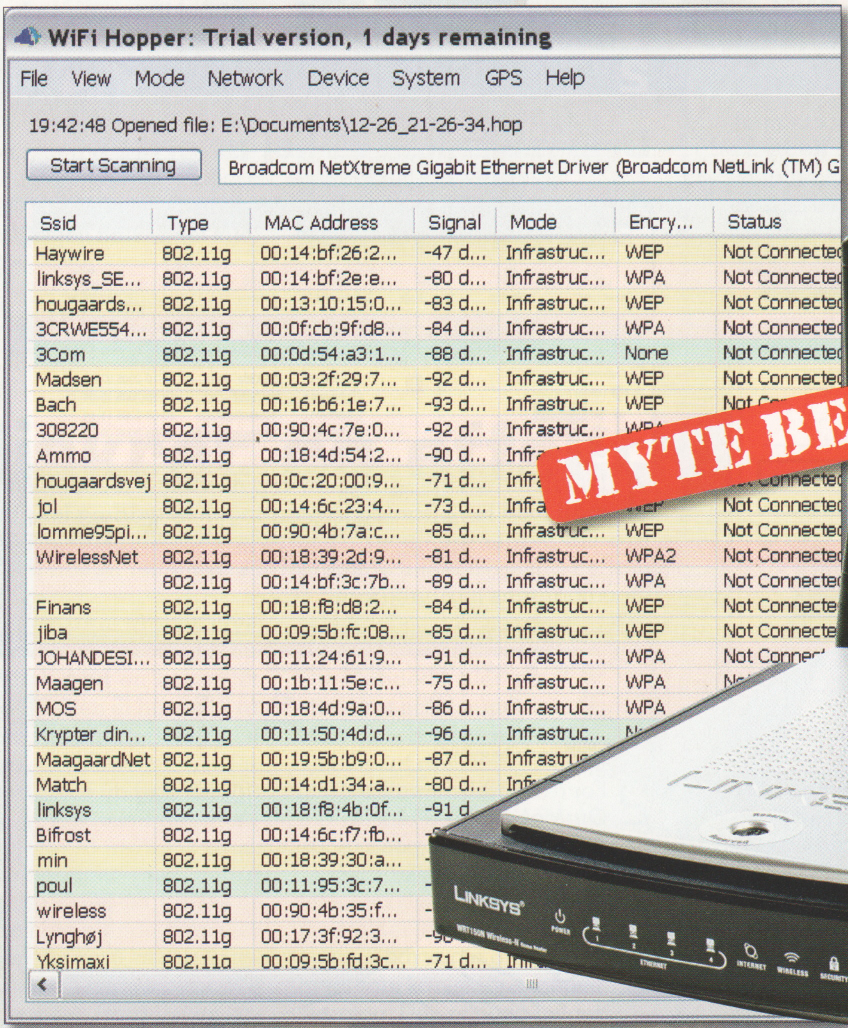
Mytens oprindelse: Der er ikke meget ved at bruge trådløst netværk, hvis det ikke er sikret mod uønskede gæster. Netop derfor har man opfundet kryptering. Den mest brugte kryptering i private hjem har betegnelsen WEP. Vores tjek af cirka 250 hjemmenetværk viser, at cirka 60 procent af dem enten er helt åbne eller bruger WEP-krypteringen, selvom den nyere WPA-kryptering er mere sikker. WEP-kryptering har været udsat for hård kritik de seneste år. Det er ganske enkelt for let at bryde den, lyder kritikken. Derfor satte *Komputer for alle* sig for at undersøge, om det virkelig er så let at "bryde ind hos naboen", som myten påstår.

Sådan prøvede vi: Først foretog vi en søgning i Google. Der fandt vi flere universitetsrapporter om svaghederne ved den udbredte WEP-kryptering. Rapporterne bestod ikke blot af indviklet matematik. Der var også konkrete eksempler på, hvordan det var lykkedes at bryde ind i netværk ved hjælp af ret enkle programmer. Google skaffede os også hurtigt links til de nævnte programmer, som vi downloadede til vores computer i testlokalet. Programmerne fungerede, og vi kunne let fremskaffe den nøgle, der brød krypteringen til vores WEP-beskyttede netværk.

Hvor svært er det i praksis?
Værktøjerne til at bryde krypteringen på en trådløs internetforbindelse kan findes på internettet på en halv time. Det kræver ganske vist nogen erfaring at bruge dem, men når man først har fundet ud af det, kan ethvert WEP-krypteret netværk knækkes på få minutter. Installerer man værktøjerne på sin bærbare pc, kan man få adgang til alle mulige netværk.

Hvad skal du gøre for at sikre dig?
Det er en god idé at skifte til sikrere krypteringer som WPA eller WPA2.

Konklusion:
Hvis din it-kyndige nabo har adgang til de rette hacker-værktøjer fra internettet, kan han bryde WEP-koden til dit trådløse netværk i løbet af ganske kort tid.

WiFi Hopper: Trial version, 1 days remaining

File View Mode Network Device System GPS Help

19:42:48 Opened file: E:\Documents\12-26_21-26-34.hop

Start Scanning | Broadcom NetXtreme Gigabit Ethernet Driver (Broadcom NetLink (TM) G

Ssid	Type	MAC Address	Signal	Mode	Encry...	Status
Haywire	802.11g	00:14:bf:26:2...	-47 d...	Infrastruc...	WEP	Not Connecte
linksys_SE...	802.11g	00:14:bf:2e:e...	-80 d...	Infrastruc...	WPA	Not Connecte
hougaards...	802.11g	00:13:10:15:0...	-83 d...	Infrastruc...	WEP	Not Connecte
3CRWE554...	802.11g	00:0f:cb:9f:d8...	-84 d...	Infrastruc...	WPA	Not Connecte
3Com	802.11g	00:0d:54:a3:1...	-88 d...	Infrastruc...	None	Not Connecte
Madsen	802.11g	00:03:2f:29:7...	-92 d...	Infrastruc...	WEP	Not Connecte
Bach	802.11g	00:16:b6:1e:7...	-93 d...	Infrastruc...	WEP	Not C
308220	802.11g	00:90:4c:7e:0...	-92 d...	Infrastruc...		
Ammo	802.11g	00:18:4d:54:2...	-90 d...	Infr		
hougaardsvej	802.11g	00:0c:20:00:9...	-71 d...	Infra		onnecte
jol	802.11g	00:14:6c:23:4...	-73 d...	Infra		Not Connecte
lomme95pi...	802.11g	00:90:4b:7a:c...	-85 d...	Infrastruc...	WEP	Not Connecte
WirelessNet	802.11g	00:18:39:2d:9...	-81 d...	Infrastruc...	WPA2	Not Connecte
	802.11g	00:14:bf:3c:7b...	-89 d...	Infrastruc...	WPA	Not Connecte
Finans	802.11g	00:18:f8:d8:2...	-84 d...	Infrastruc...	WEP	Not Connecte
jiba	802.11g	00:09:5b:fc:08...	-85 d...	Infrastruc...	WEP	Not Connecte
JOHANDESI...	802.11g	00:11:24:61:9...	-91 d...	Infrastruc...	WPA	Not Conne
Maagen	802.11g	00:1b:11:5e:c...	-75 d...	Infrastruc...	WPA	N
MOS	802.11g	00:18:4d:9a:0...	-86 d...	Infrastruc...	WPA	
Krypter din...	802.11g	00:11:50:4d:d...	-96 d...	Infrastruc...	N	
MaagaardNet	802.11g	00:19:5b:b9:0...	-87 d...	Infrastru		
Match	802.11g	00:14:d1:34:a...	-80 d...	Inf		
linksys	802.11g	00:18:f8:4b:0f...	-91 d			
Bifrost	802.11g	00:14:6c:f7:fb...	-			
min	802.11g	00:18:39:30:a...	-			
poul	802.11g	00:11:95:3c:7...	-			
wireless	802.11g	00:90:4b:35:f...	-			
Lynghøj	802.11g	00:17:3f:92:3...	-9			
Yksimaxi	802.11g	00:09:5b:fd:3c...	-71 d...	Inf		

MYTE BEKRÆFTET

Kun 40 procent af trådløse netværk har tidssvarende kryptering. Alle andre kan knækkes uden større problemer.

BLIV EN MESTER I DIT MAILPROGRAM:

20 tips til

Når du har lært at sende og modtage en mail, er det på tide at komme lidt videre. Her er en masse nyttige tips og gode råd, der gør det lettere, sjovere og hurtigere at sende og modtage e-mails.

1

Med venlig hilsen ...

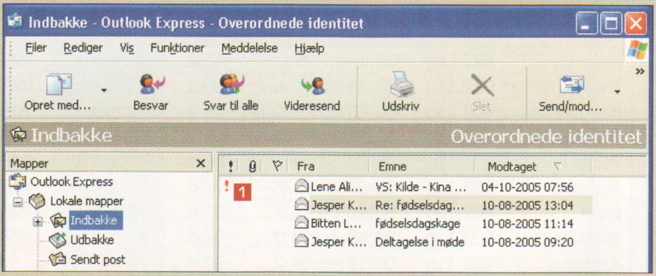
I gamle dage havde mange deres eget stempel, så de ikke skulle skrive afsender på alle breve og konvolutter. I dag kan du nøjes med en elektronisk signatur, så alle mails slutter med eksempelvis dit navn, adresse og telefonnummer.

1 Åbn *Outlook Express*. Via menuen **Funktioner** vælger du **Indstillinger**. Under fanen **Signaturer** 1 klikker du på **Ny** 2 for at oprette en signatur. Klik i tekstfeltet, og skriv din signatur 3. Marker nu **Føj signaturer til alle udgående meddelelser** 4. Du kan indstille, at signaturen ikke kommer på, når du besvarer en mail 5. Godkend med **OK** 6, og din signatur sættes automatisk ind, når du skriver en mail.

2

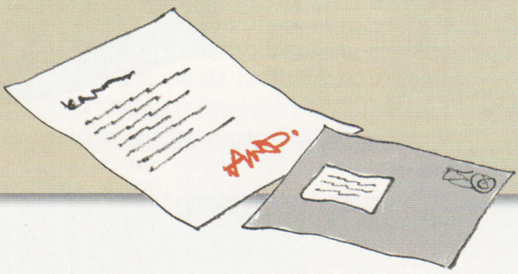
Dine mails kan få høj prioritet

1 I de fleste mailprogrammer kan du vælge at sende en mail med høj prioritet. Det har ingen betydning for, hvornår mailen kommer frem, men betyder derimod, at mailen bliver vist med et lille udråbstegn eller lignende i modtagerens mailprogram 1.

2 For at sende en mail med høj prioritet skal du i *Outlook Express* blot klikke på knappen **Prioritet** 2, når du skriver en ny postmeddelelse.

Af Jesper Kjems. Illustration: Lars Andersen

e-mail

LIGGER PÅ CD 6

Mozilla Thunderbird 2 ligger under Aktuelle programmer

SÅDAN!

Få mere ud af dine e-mails med 20 tips til de mest populære e-mail-programmer.

DET SKAL DU BRUGE

- Dit e-mail-program.

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

15 min.

SVÆRHEDSGRAD

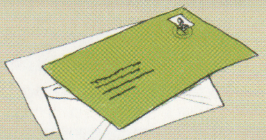
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 6

Mozilla Thunderbird, Gmailconfig og Notifier ligger under Aktuelle programmer.

VIRKER MED:

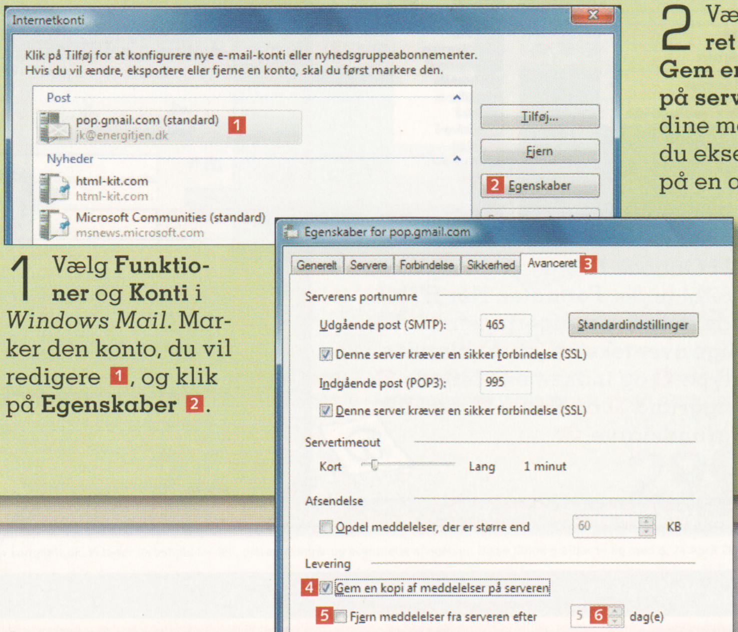
- Outlook Express
- Thunderbird
- Windows Mail
- Gmail

3 EKSPERT-TIP

Læs din post på flere pc'er

Hvis du læser mails på flere pc'er, kan du opleve ikke at kunne finde en gammel mail på den ene computer, fordi du i sin tid læste den på en anden. Hvis du i stedet henter en kopi af dine mails på den ene computer, vil alle mails blive hentet på den anden. Udfør blot nedenstående på den pc, hvor du kun vil hente en kopi af dine mails, så de også kan hentes på en anden computer.

1 Vælg **Funktioner** og **Konti** i *Windows Mail*. Marker den konto, du vil redigere **1**, og klik på **Egenskaber** **2**.

2 Vælg fanebladet **Avanceret** **3**. Sæt flueben ved **Gem en kopi af meddelelser på serveren** **4**. Nu gemmes dine mails på serveren, indtil du eksempelvis henter dem på en anden computer. Hvis du vil sikre, at serveren ikke bliver overfyldt, kan du markere nedenfor **5** og vælge, at mails ældre end fx fem dage **6** slettes, når du tjekker post.

4

Find en mail på et øjeblik

Det er Google, der står bag Gmail, så derfor er søgefunktionen i Gmail også helt central og meget velfungerende. Du kan selvfølgelig også søge i de andre mailprogrammer, her går det bare lidt langsommere, og søgningen er ikke helt så effektiv.

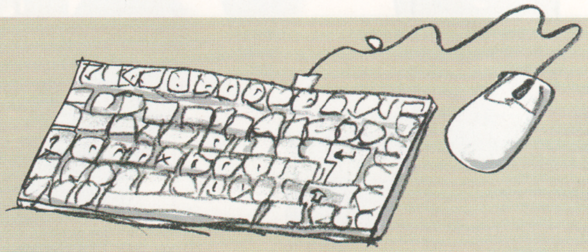
1 Du finder meget let og hurtigt en gammel mail ved at skrive et ord eller flere i søgefeltet 1 og klikke på **Søg i e-mails** 2. Nu listes søgeresultaterne. Klik nu på den mail, du søgte efter, for at åbne den 3. De ord, du søgte på, bliver automatisk markeret i teksten, så du lynhurtigt kan finde frem til det sted i teksten, du leder efter.

TIP

I Gmail kan du kan søge i specifikke felter, eksempelvis: "from: Jesper" – finder alle mails med "Jesper" i fra-feltet. "Subject: Komputer" – finder alle mails med ordet "Komputer" i emnefeltet.

TIP

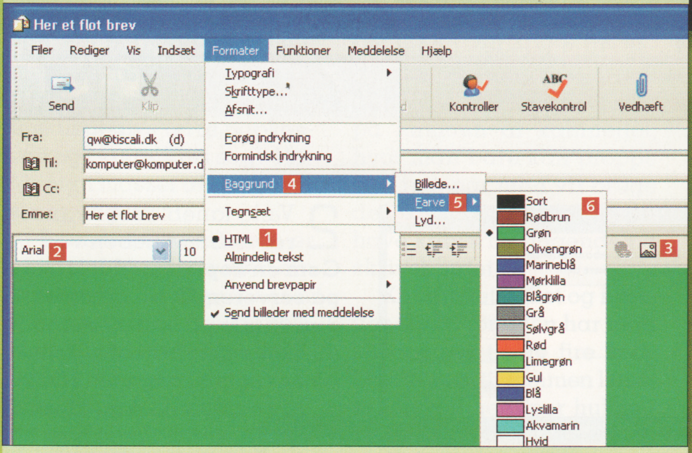
I Gmail kan du udelukke ord i en søgning: "Jesper -Anders" – finder alle e-mails med ordet "Jesper", som ikke indeholder ordet "Anders".

5

Send farverige mails

En mail behøver ikke være sort tekst på hvid baggrund. Langt de fleste mailprogrammer kan i dag modtage såkaldte HTML-mails, som gør det muligt at lægge farverige baggrunde og billeder på dine mails.

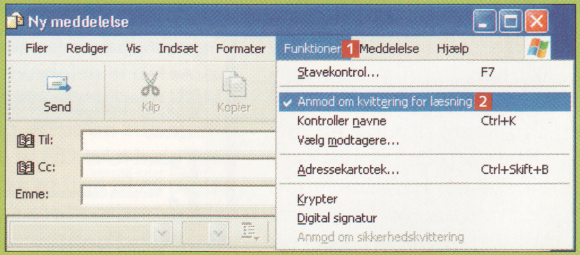
1 Opret en ny mail i *Outlook Express*, og sørg for, at **HTML** 1 er markeret under **Formater**. Når **HTML** er markeret, får du udvidet dine redigeringsmuligheder i værktøjslinjen lige over teksten, så du blandt andet kan ændre skrifttype 2 og indsætte et billede 3. Vælg nu **Formater, Baggrund** 4 og **Farve** 5, og klik på den ønskede baggrundsfarve 6.

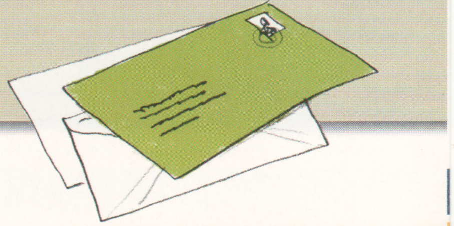
6

Se om dine mails når frem

De fleste mailprogrammer har i dag indbygget muligheden for at sende dig en kvittering, når modtageren har læst din meddelelse.

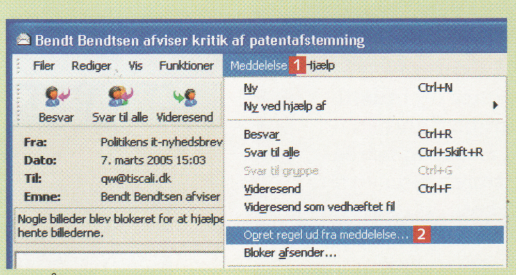
I *Outlook Express* opretter du blot en ny mail, og i menuen **Funktioner** 1 vælger du **Anmod om kvittering for læsning** 2.

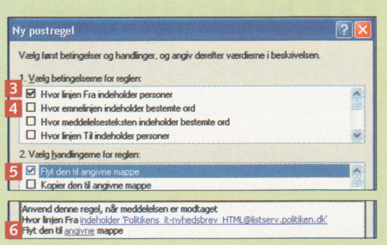
7 EKSPERT-TIP

Få orden i dine mails med automatisk sortering

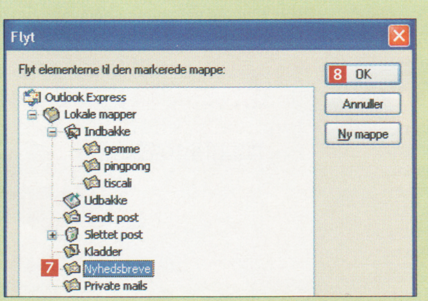
Vi har oprettet en mappe til alle de nyhedsbreve, vi modtager, som her fra dagbladet Politiken. I stedet for selv at trække nyhedsmailen over i mappen kan vi sætte mailprogrammet til at gøre det automatisk.

1 Åbn nyhedsmailen, og vælg **Meddelelse** 1 og **Opret regel ud fra meddelelse...** 2.

2 Her har mailprogrammet allerede udfyldt første felt, så reglen gælder for alle mails fra den afsenderadresse, som nyhedsbrevet sendes fra 3. Dette er fint for et nyhedsbrev, der altid sendes fra samme adresse. Ellers kan du også selv vælge, at det eksempelvis er mails med bestemte ord i emnefeltet, reglen skal gælde for 4. I andet felt skal du vælge, hvad der skal ske med mails, som opfylder kriterierne fra første felt. Sæt flueben ud for **Flyt den til angivne mappe** 5. Angiv nu mappen ved at klikke på **angivne** 6.

3 Her vælger vi mappen **Nyhedsbreve** 7, som vi har oprettet til formålet. I tip nummer 18 kan du se, hvordan du laver en mappe. Godkend med klik på **OK** 8.

4 Godkend igen med **OK** i de efterfølgende vinduer, og nu flyttes nyhedsmails fra Politiken automatisk til mappen **Nyhedsbreve**, når du starter pc'en.

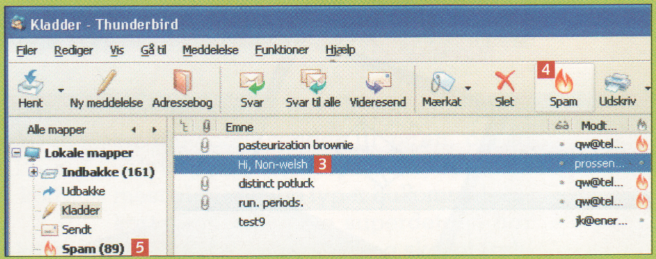
8

Slip for spam

Thunderbird, *Windows Mail* og flere forskellige webmails har indbygget et spamfilter, så du kan slippe for nogle af alle de irriterende mails, du ikke har bedt om.

1 Du kan kontrollere en hel mappe ved at klikke på **Funktioner** 1 og vælge **Kontroller mappen for spam** 2.

2 Hvis spamfilteret misser en mail, der viser sig at være spam, skal du blot markere mailen 3 og klikke på **Spam** 4. Så lægges mailen over i spam-mappen 5, og *Thunderbirds* spamfilter lærer at sortere mails af samme type og fra samme afsender fremover.

9

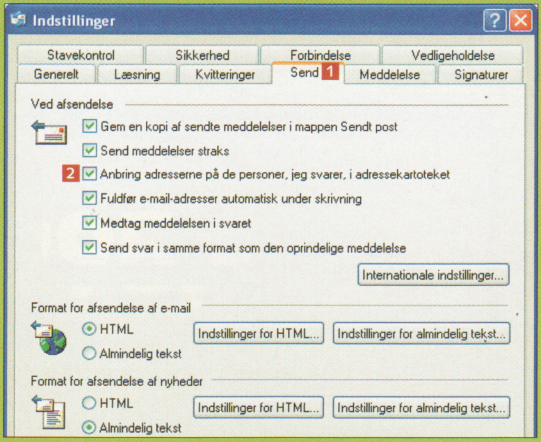
Fem hurtige genveje

Selv om mailprogrammer er forskellige, er der nogle genveje, der går igen, og som derfor kan være ganske nyttige at kende.

Taster	Funktion
F5	Tjekker for ny post
Ctrl + N	Opret ny mail
Ctrl + R	Svar på mail
Ctrl + P	Udskriv mail
Ctrl + ↵	Send mail

10

Send automatisk adresser til kartoteket og spar tid

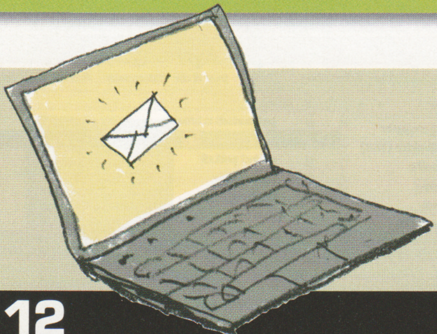

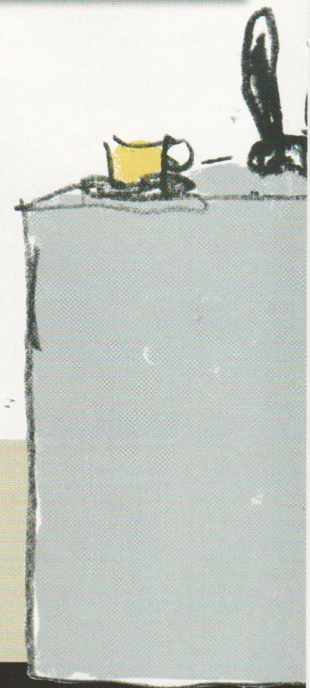
1 Åbn *Outlook Express*, og vælg **Funktioner** og **Indstillinger...**. Vælg fanen **Send** 1, og sæt flueben ved **Anbring adresserne på de personer, jeg svarer, i adressekartoteket** 2. Godkend med **OK** nederst i vinduet, og alle personer, du svarer, kommer automatisk med i dit adressekartotek.

11

Send en kopi og få alle med

Når du sender en mail, kan du bruge CC-feltet til at sende en kopi af mailen til en anden modtager. Der er ikke forskel på "Til" og "CC", da alle modtagere kan se adresserne i begge felter. Ved at skrive en modtager i CC-feltet, fortæller du modtageren, at mailen blot er til orientering og ikke skal besvares af vedkommende.

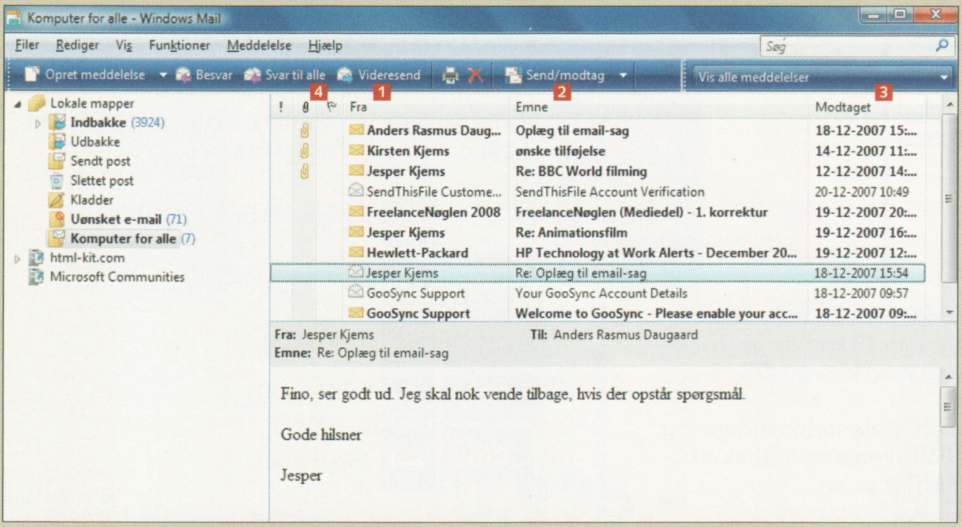

12

Arranger din post og få overblik

I mailprogrammerne og nogle webmails kan du få din elektroniske post vist i andre rækkefølger end efter datoen. Typisk ligger nyeste mail altid nederst eller øverst. Ved at klikke på kolonnerne over indholdsvinduet kan du få sorteret din post efter et andet kriterie. Rækkefølgen vendes, anden gang du klikker.

Ved at klikke på kolonnerne over indholdsvinduet kan du vælge at sortere efter afsender 1, emne 2, dato for modtagelse 3, eller om mailen har vedhæftede filer 4.

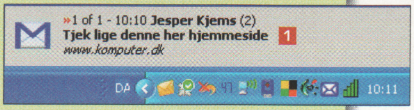
LIGGER PÅ CD 6

Mozilla Thunderbird 2 ligger under Aktuelle programmer

13

Få besked ved ny mail

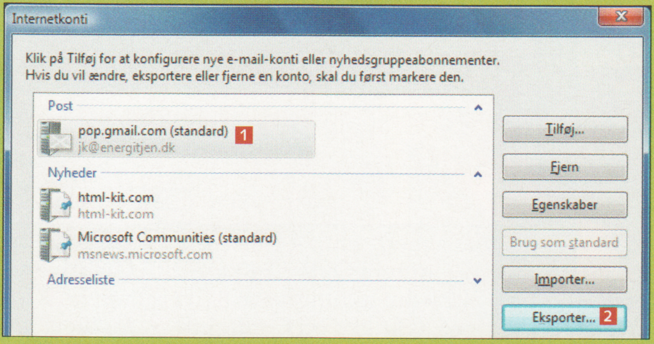

Mailprogrammer som *Outlook Express* og *Thunderbird* kommer automatisk med en lille besked og en lyd, når du modtager en ny mail. Webmails som Gmail og Hotmail kan også give dig besked ved nye mails, hvis du installerer et lille program fra din webmails hjemmeside. Når der kommer en ny mail, popper et lille vindue frem nederst i højre hjørne 1, som du dobbeltklikker på for at læse mailen. For at hente et program, der giver besked ved ny mail, skal du gå ind på din webmail og søge efter "notifier" eller "notification" under indstillinger eller hjælp.

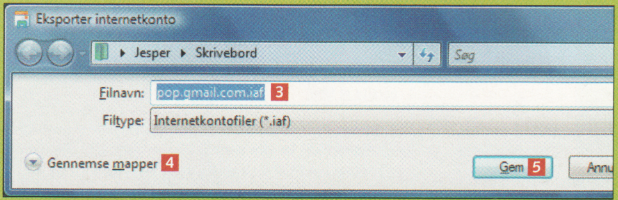
14 EKSPERT-TIP

Gem indstillinger til senere brug

Når du har sat dit mailprogram op til en mailkonto, kan du gemme indstillingerne i en fil. Filen kan du bruge til at konfigurere et andet mailprogram til samme mail, eller hvis du skal formatere harddisken og installere Windows på ny.

1 Vælg **Funktioner** og **Konti** i *Windows Mail*. Marker den mailkonto, du vil gemme 1, og klik på **Eksporter...** 2.

2 Giv indstillingerne et passende navn 3, og vælg eventuelt, hvor på computeren de skal gemmes, ved at klikke på **Gennemse mapper** 4. Klik på **Gem** 5, og nu ligger indstillingerne for din mailkonto i filen. Hvis du efterfølgende vil hente indstillingerne ind i et andet mailprogram, skal du blot gentage det hele, men vælge **Importer** i stedet for **Eksporter**.

15 EKSPERT-TIP

Få din mail på mobilen

Gmail har lavet et smart lille gratis program til mobiltelefoner, som gør det muligt at tjekke mails via mobiltelefonens internetforbindelse. Du kan også tjekke vedhæftede filer, da programmet selv kan lave *Word*-filer og billeder om til noget, der kan vises på mobilen, og ikke er så tungt at hente. Dog kan du ikke vedhæfte egne filer, eksempelvis billeder, fra telefonen. Det koster almindelig datatakst at bruge programmet, der er tilpasset telefonens skærm og dermed har et langt mindre dataforbrug, end hvis du bare tjekkede den normale gmail.com i telefonens egen browser. Programmet hentes let via browseren i din telefon.

http://gmail.com/app

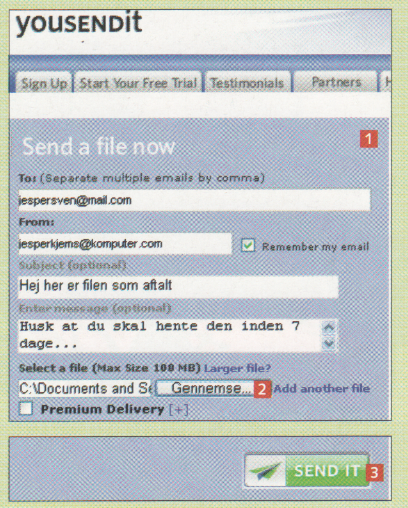
16

Sådan sender du store filer

De fleste mailadresser kan klare vedhæftede filer på højst 5-10 MB. Skal du sende større filer, kan du bruge en webservice, hvor du kan uploade filer via en hjemmeside. Modtageren får så blot en mail med et link, hvor filen kan hentes i 3-7 dage, afhængigt af hvilken service du vælger.

www.yousendit.com

www.sendthisfile.com

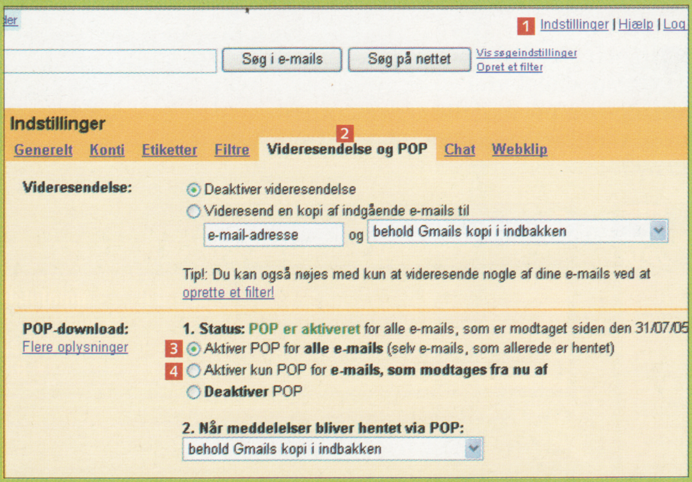

Med yousendit.com kan du sende filer på op til 100 MB uden at skulle registrere dig. Gå ind på siden, og udfyld felterne **1**, find filen på din pc via **Gennemse...** **2**, og tryk på **SEND IT** **3**. Din fil bliver nu uploadet, og her er det vigtigt, at du ikke lukker vinduet imens. Når processen er færdig, får modtageren en mail med et link til filen. Hvis du sender mailen til dig selv, kan du efterfølgende videresende linket til lige så mange modtagere, som du har lyst til.

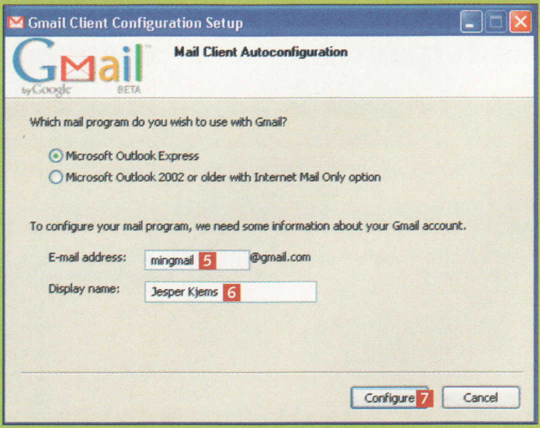
17

Videresend din webmail til Outlook Express

Du kan hente dine mails fra fx Gmail ind i et almindeligt postprogram som *Outlook Express*. Så kan du læse dine mails, selv når din pc ikke har forbindelse til internettet. Og så har du backup af alle dine mails, hvis din webmailudbyder af en eller anden grund skulle komme til at slette din konto.

1 Åbn din Gmail, og klik på **Indstillinger** **1** og **Videresendelse og POP** **2**. Klik på **Aktiver POP for alle e-mails** **3**, hvis du vil hente alle mails fra Gmail, eller **Aktiver kun POP for e-mails, som modtages fra nu af** **4**. Klik på **Gem ændringer**.

2 Start programmet *GmailConfig* fra cd'en for at konfigurere *Outlook Express* til Gmail automatisk. Skriv din mailadresse **5** og dit navn **6**, og start ved at klikke på **Configure** **7**. Afslut konfigurationen ved at klikke på **Finish**, og start *Outlook Express* for at hente dine Gmails ned på din pc.

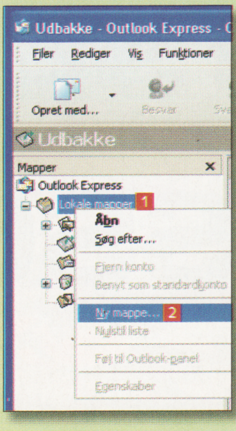
LIGGER PÅ CD 6

Mozilla Thunderbird 2 ligger under Aktuelle programmer

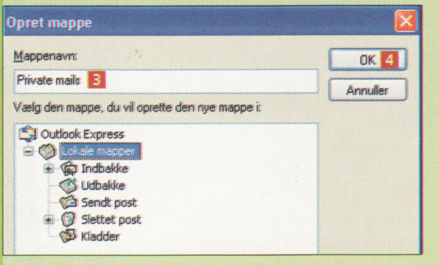
18

Skab orden i dine mails

Mapper i mailprogrammet er en rigtig god måde at få orden på dine e-mails. Når du har oprettet mapper, kan du sortere dine mails, så de bliver lettere at finde senere.

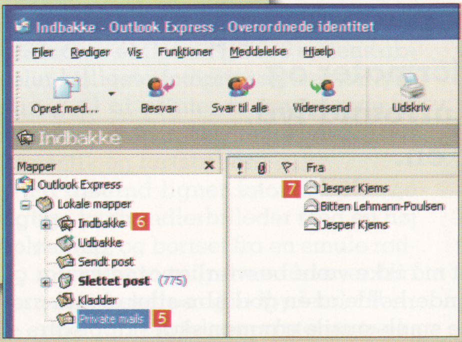

1 Åbn *Outlook Express*. Højreklik på **Lokale mapper** 1, og vælg **Ny mappe...** 2.

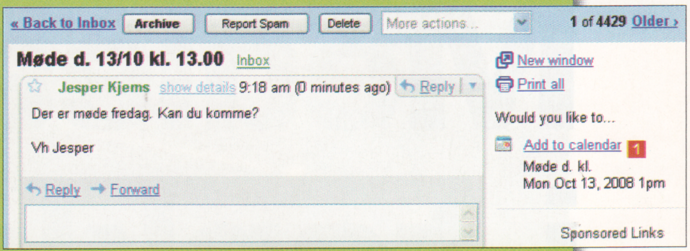
2 Skriv et navn til din nye mappe 3, og klik på **OK** 4.

3 Nu ligger din mappe under de andre mapper i *Outlook Express* 5. Klik på **Indbakke** 6 eller en anden mappe. Træk nu med musen den mail, du vil flytte 7 til mappen, over på din nye mappe 5. På den måde kan du organisere dine mails i forskellige mapper.

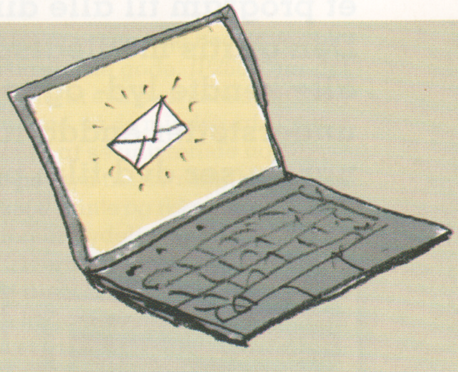

19

Få styr på dine aftaler

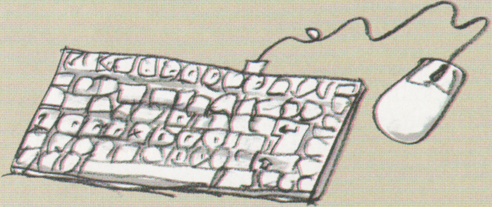
Hvis du bruger Gmail samtidig med *Google Calendar*, kan du let tilføje en aftale til kalenderen fra en mail. Google tjekker simpelt hen mails for, om der optræder nogen datoer eller tidspunkter, og giver dig så muligheden for at lægge en aftale i kalenderen med to klik på musen 1. Endnu kræver servicen, at du har indstillet din Gmail til engelsk.

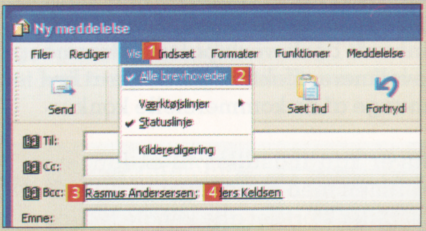

20

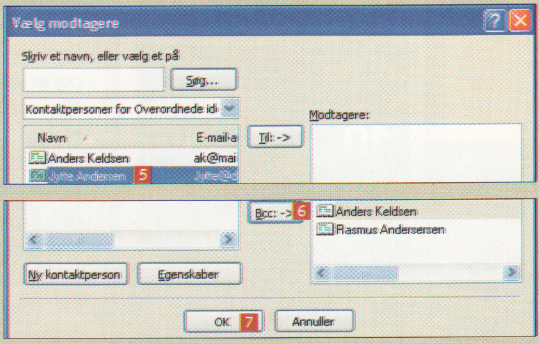
Skjul modtagere

Det er god tone at holde sig fra "Til"-feltet, når du sender mails til mange modtagere. Brug i stedet Bcc-feltet, der betyder "Blind Carbon Copy". Mailen udsendes som normalt, men Bcc sørger for, at modtagerne ikke kan se de øvrige modtageres mail-adresser, der så ikke kan misbruges af folk, der sender spam og andet utøj til folks postkasser.

1 Bcc-feltet er ofte som standard skjult i mailprogrammet, men det kan du ændre. I *Outlook Express* opretter du en ny mail og vælger **Vis** 1 og **Alle brevhoveder** 2 som her. Skriv nu mailadresserne direkte i **Bcc**-feltet, eller klik på adresse-ikonet for at vælge adresserne fra dit adressekartotek 3. Hvis du selv skriver adresserne, skal du huske at adskille dem med et semikolon 4.

2 Her har vi klikket på adresse-ikonet ud for **Bcc**. Marker en adresse 5, og klik på **Bcc** 6 for at tilføje modtageren til din mail. Marker nu næste adresse, og klik igen på **Bcc**. Når alle modtagere er tilføjet, godkender du ved at klikke på **OK** 7.

GOM PLAYER ER GOD TIL MUSIK OG DVD:

Medieafspiller i topklasse

Med Gom Player behøver du kun ét program til alle dine mediefiler. Den gratis medieafspiller klarer nemlig alle kendte lyd- og videoformater og understøtter endda fuld surround-lyd, når du ser dvd-film på pc'en.

SÅDAN!

Effektiv og nem afspilning af alle medier.

DET SKAL DU BRUGE

- Din pc og programmet Gom Player
- Ca. 6 MB harddiskplads

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

10 min.

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 6

Programmet Gom Player ligger under Aktuelle programmer

VIRKER MED:

Windows 2000, Windows xp, Windows Vista

Det må ikke være besværligt at lade sig underholde af en god film eller et stykke smuk musik, når man skal slappe af. Men mange afspillere til pc'er har svært ved at klare selv de enkleste opgaver, uden at du selv stiller og justerer på programmets elektroniske knapper. Sådan er det ikke med gratisprogrammet *Gom Player*, som er en fantastisk medieafspiller i flot indpakning. Afspilleren kræver minimalt af din computers ydeevne og er alligevel mere effektiv og enklere at betjene end mange af de kommercielle konkurrenter.

Gom Player kan indstilles til at fungere optimalt sammen med et tilsluttet tv, og programmet afspiller stort set alle kendte lyd- og videotyper. Støder *Gom Player* på en dvd, der er indspillet i et format, som afspilleren ikke har en indbygget codec til, henter programmet selv de nødvendige filer på nettet – naturligvis ganske gratis.

Afspilleren kan også klare fuld surround-lyd – en funktion, som ellers kun de dyreste købeprogrammer giver adgang til. Du får også en veludbygget genvejsliste, hvor du kan styre alle programmets funktioner med et tastetryk. Smart, hvis du fx ser film på den bærbare eller på tv'et i stuen.

Smart højrekliksmenu giver adgang til alle funktioner

Afspilleren er bygget op på en enkel måde og er nem at bruge. Når du højreklikker i *Gom Players* vindue, kan du hurtigt ændre indstillinger for lyd (**Audio** 1), billede (**Video** 2), undertekster (**Subtitles** 3) og mange af de andre funktioner.

Strømlinet design uden for meget lir

Gom Player indeholder kun lige netop de knapper, du har mest brug for. På tidslinjen under billedet kan du se, hvor langt i filmen du er nået 4. Og med et træk i skyderen spoler du frem eller tilbage i handlingen. I venstre side finder du afspilningsknapperne 5, mens du til højre kan justere lyd 6 og afspilningslisten 7. Knappen nederst i vinduet 8 giver adgang til programmets indstillinger.

Af Henning Rasmussen. Illustration: Claus Lunau

Gom Player er nem at bruge og skåner dig for bøvlet med svære tekniske indstillinger.

Styr afspilleren med genvejstaster

Du kan nemt styre alle funktionerne i *Gom Player* ved at bruge hurtige genvejstaster på tastaturet. Brug fx **Enter** til at aktivere og deaktivere fuld skærm, mellemrumstasten til at pause og afspille eller +/- til at zoome. Du kan også flytte videoen rundt i vinduet med pilene på det numeriske tastatur, trykke **F12** for at åbne en dvd-film eller bruge **Backspace** til at starte filmen forfra. Med **D**-tasten springer du ind i dvd'ens menu og bruger piletasterne til at justere lydstyrke og spole i filmen. Du kan også oprette dine egne genvejstaster i programmets indstillinger.

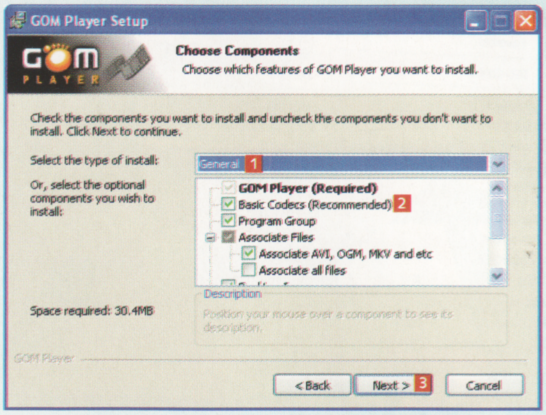
Læs på de følgende sider:

- **I gang med Gom Player**
- **Se en dvd-film i afspilleren**

I gang med Gom Player

Allerede under installation af den gratis afspiller kan du aktivere *Gom Players* indbyggede codecs og indstille lyden til fuld surround. Så virker afspilleren optimalt straks efter installationen.

1 Installer *Gom Player* fra CD 6. Undervejs i installationen skal du vælge installationstype. Lad markeringen stå ved **General** 1, og sørg for, at der er flueben ved **Basic Codecs** 2, så du med det samme kan afspille de mest almindelige filtyper. Klik på **Next** 3.

2 Hvis din pc er koblet sammen med fjernsynet i stuen, kan du vælge **TV Output Mode** 4. Du kan også vælge **High-Quality Mode** 5, hvis din pc er spritny, og du vil have den allerbedste kvalitet i afspilningen. Det kræver dog flere kræfter af computeren, så de fleste vil være bedst tjent med at vælge **Normal Mode** 6. Klik på **Næste** 7.

3 Sæt flueben i **Use the Internal Video Codec** 8 og **Use the Internal Audio Codec** 9 for at bruge *Gom Players* indbyggede codecs. Nedenunder vælger du lydindstillinger. Bruger du almindelige stereohøjttalere, markerer du **2 Channel** 10. **5.1 Channel** 11 er fuld surround. **S/PDIF** 12 er til en digital forbindelse mellem pc'en og en surround-forstærker. Klik på **Næste** 13 og **Næste** i de følgende vinduer for at installere afspilleren.

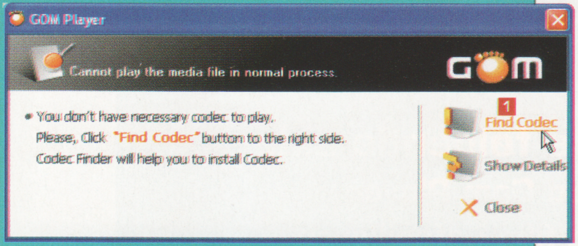

Codecs skaber lyd og billede

Hvis du tidligere har afspillet musik og video i en anden afspiller, har du med garanti hørt om codecs. Det er en sammentrækning af ordene coder/decoder eller compressor/decompressor og er et sæt instruktioner, som afspilleren skal bruge til at afkode filmens eller musikkens digitale nuller og ettaller til billeder eller lyd. Ren lyd og video fylder nemlig enormt på harddisken, og derfor bruger man komprimering til at reducere størrelsen. Det kræver codecs både at formindske størrelsen og at afspille de komprimerede data i en medieafspiller.

Et kendt lydformat er MP3, som er komprimeret op til 10 gange i forhold til den oprindelige lyd, og som kræver en installeret MP3-codec på pc'en. Til video bruges ofte de pladsbesparende DivX, Xvid eller Microsofts eget WMV. Video på en dvd er i den bedre MPEG-2-kvalitet. Alle kræver de den rigtige codec for at virke.

Når du afspiller en video- eller lydfil i *Gom Player*, tjekker afspilleren selv, om den rette codec er installeret. Er den ikke det, får du først at vide, at der mangler en codec. Klik på **Find Codec** 1, og *Gom Players* hjemmeside bliver åbnet i din browser, hvor du kan downloade codec'en helt gratis.

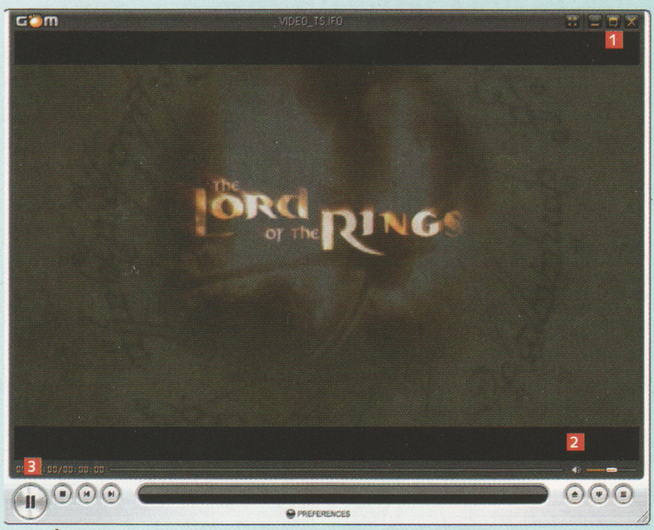
LIGGER PÅ CD 6

Gom Player ligger under Aktuelle programmer

Se en dvd-film i afspilleren

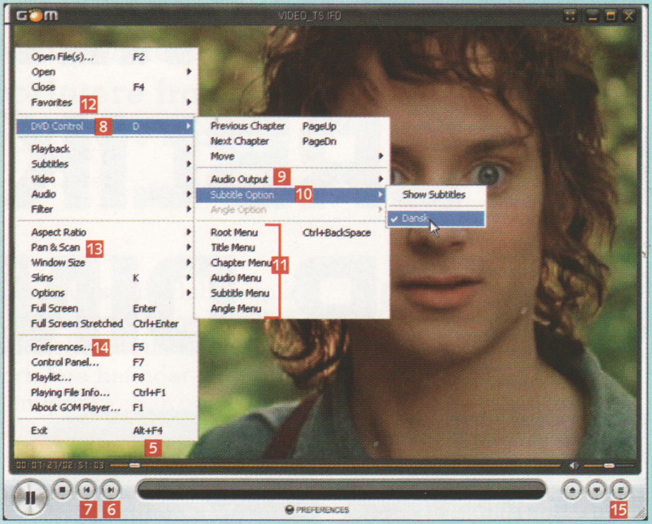
Når du spiller en film i *Gom Player*, virker det præcis som i stuens dvd-afspiller. Hvor *Windows Media Player* viser en uoverskuelig liste over filmens kapitler og spor, starter *Gom* filmen og åbner dvd'ens menu. Lettere bliver det ikke.

1 Åbn *Gom Player*, og læg en dvd-film i dvd-drevet. Tryk på **F12** for at starte afspilningen af filmen. Nu vises filmens første sekvens, inden dvd-menuen åbner. Du kan få vist filmen i fuld skærm ved at bruge knappen 1 foroven eller trykke på **Enter**. Du indstiller lydstyrken nederst til højre 2 eller med piletasterne på tastaturet. Brug pauseknappen 3 eller mellemrumstasten på tastaturet til at sætte afspilningen på pause.

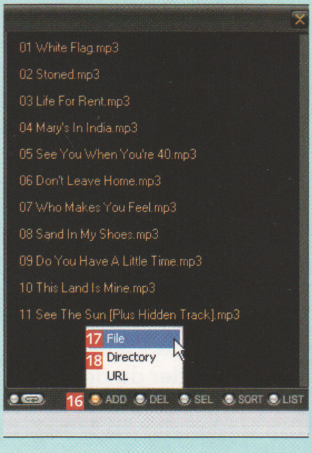

2 Du kan også indstille dvd-filmens lyd og undertekster – præcis som i stuens dvd-afspiller. Når alt er, som det skal være, klikker du på filmens startknap (i dette tilfælde **Play Movie** 4) for at se filmen.

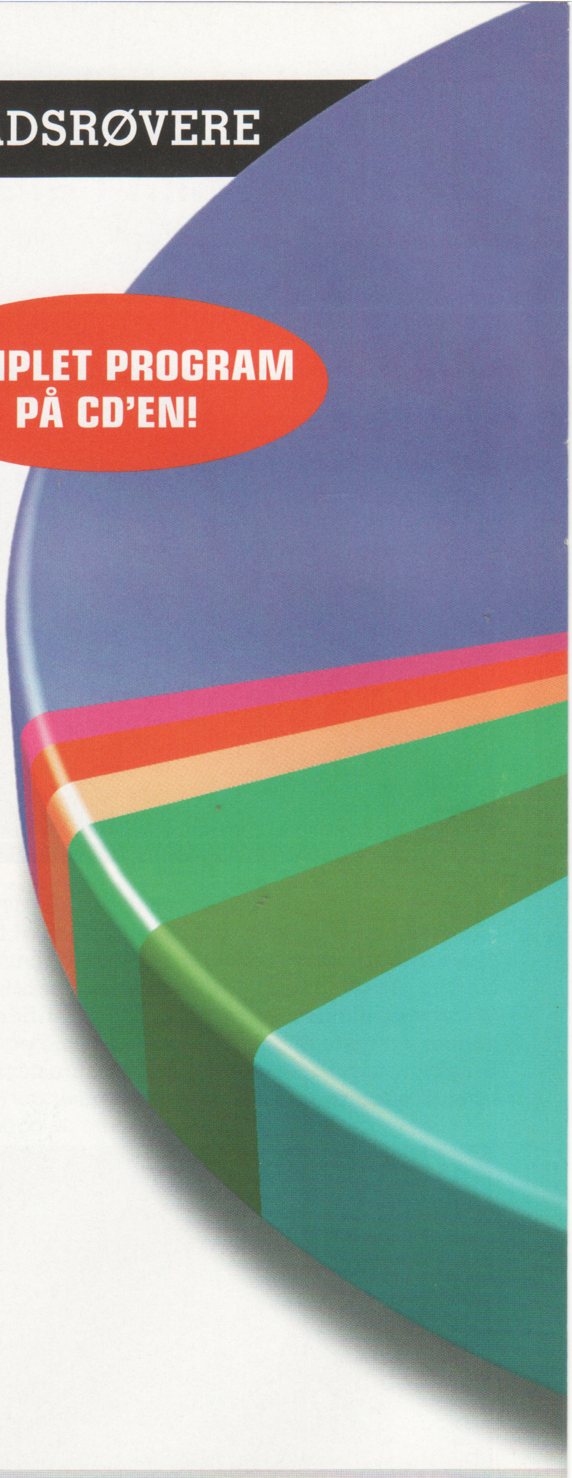
3 Du kan nu navigere frem og tilbage i filmen med skyderen 5 eller springe frem 6 og tilbage 7 i kapitler. Højreklik midt i vinduet for at få flere funktioner. Marker **DVD Control** 8 for at få adgang til dvd'ens funktioner, hvor du kan ændre lydsprog 9 og undertekster 10. Du kan også springe direkte til en bestemt menu på dvd'en 11. Tryk på **N** på tastaturet for at gemme et bestemt sted i filmen som et foretrukket sted. Du kan så se en liste over dine foretrukne steder ved at pege på **Favourites** 12. Brug funktionen **Pan & Scan** 13 til at zoome ind og ud af billedet, så du undgår sorte bjælker. Du kan ændre på alle indstillinger ved at klikke på **Preferences ...** 14.

Afspil musik i Gom Player

1 *Gom* kan også afspille musik, og så er afspilningslisten en smart funktion. Klik på ikonet nederst til højre 15. Afspilningslisten åbner i et lille vindue. Her kan du tilføje både musik- og videofiler ved at klikke på **ADD** 16 og derefter **File** 17 for at tilføje enkelte filer eller **Directory** 18 for at tilføje mapper. Nu afspilles filerne i listens rækkefølge. Du kan få *Gom* til at gentage afspilningen automatisk ved at klikke på ikonet til venstre.

FÅ TOTALT OVERBLIK OVER DIN PC

Din computers harddisk, som ellers virkede så uendeligt stor, da du købte maskinen for få år siden, er af uforklarlige årsager nu pludselig fyldt til bristepunktet med ... ja, med hvad egentlig?

Uanset hvor stort et ordensmenneske du er, og uanset hvor mange gigabytes, der er plads til på din computers harddisk, så er det noget nær en naturlov, at mængden af filer, mapper og programmer vokser. Og en skønne dag når du til det punkt, hvor du må opgive at klemme blot en enkelt byte mere ned på disken, hvis Windows og alle dine programmer også skal kunne køre let og gnidningsfrit.

På cd'en, der følger med dette nummer af *Komputer for alle*, finder du det gratis program *WinOptimizer*. Det kan hjælpe dig med at spotte de mest pladskrævende filer og mapper på harddisken og dermed give dig et fingerpeg om, hvor du får mest ud af at rydde op, hvilket programmet også kan hjælpe dig med.

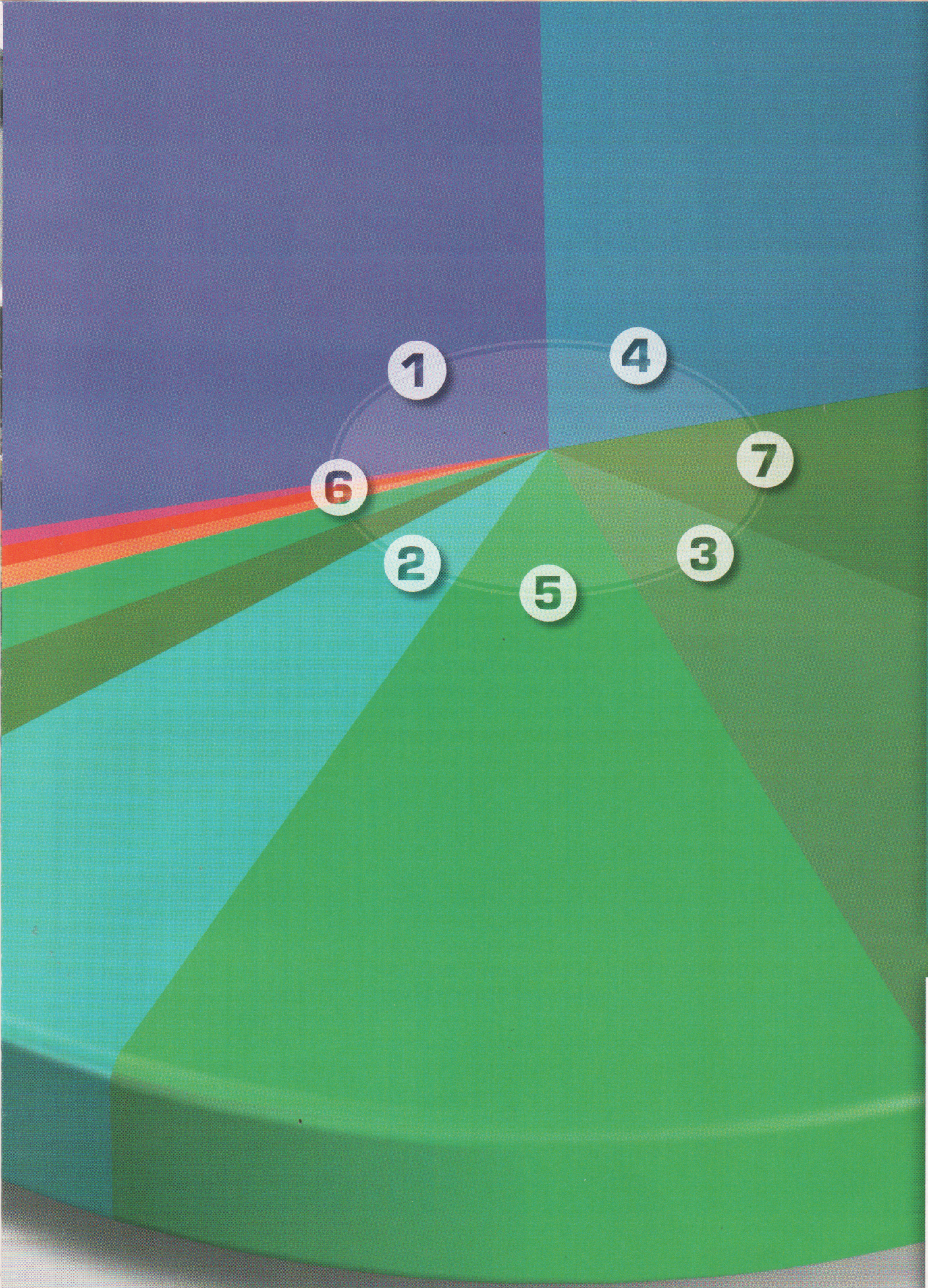
Her er din harddisk

Her ser du et billede af en harddisk i form af en lagkage, der viser, hvilke mapper der ligger i roden på drevet, og hvor stor en andel de hver især optager af den samlede mængde data.

1 **Windows:** I denne mappe bor Windows. Selv om det er fristende at rydde ud i den meget pladskrævende samling af filer, er det den sikre vej til problemer at fjerne noget her.

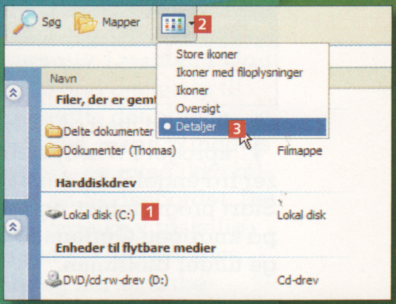
2 **Documents and Settings:** Dette er stedet for dokumenter og indstillinger for alle brugere på pc'en. Her findes en del midlertidige filer, som hurtigt kom-

Af Thomas O. Nielsen. Illustration: Claus Lunau

Fastslå harddiskens plads

Er du i tvivl om, hvor meget plads der er på din pc's harddisk, kan du nemt finde svaret i Windows.

1 Klik på **Denne computer**, via startmenuen i Windows, der giver adgang til pc'ens harddisk 1. Klik på **Visninger** 2, og vælg **Detaljer** 3. Nu kan du aflæse **Samlet størrelse** og **Ledig plads** på din harddisk. Der bør helst være cirka 20 procent fri plads.

mer til at fylde meget. Du bør kigge denne mappe nærmere efter i sømmene.

3 Programmer: Her placeres alle de programmer, der installeres på din pc. Tjek efter, om du virkelig bruger alle programmerne. Du kan vinde meget plads på harddisken ved at fjerne ubenyttede programmer med kontrolpanelets "Tilføj eller fjern programmer".

4 Pagefile.sys: Dette er en stor fil, som Windows bruger til at gemme midlertidige data, når computerens ram er fyldt op. Du må under ingen omstændigheder slette denne.

5 Hiberfil.sys: Her gemmer Windows informationer om åbne programmer og dokumenter, før systemet går i dvale, hvis funktionen er aktiveret. Filen må ikke slettes, men du kan slippe af med den ved at deaktivere dvalefunktionen.

6 NTLDR: En vigtig fil, som Windows bruger under opstart, og som derfor ikke må slettes.

7 Recycler: Denne mappe indeholder de filer, der slettes. Tømmer du Papirkurven, tømmes også denne mappe.

SÅDAN!

Se, hvilke filer der fylder på din harddisk, så du kan rydde effektivt op på pc'en.

DET SKAL DU BRUGE

- Din computer

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

45 min.

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 6

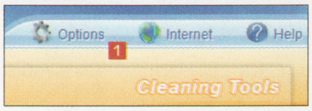
Ashampoo WinOptimizer 4 ligger under Aktuelle programmer.

VIRKER MED:

Windows 2000, Windows xp, Windows Vista

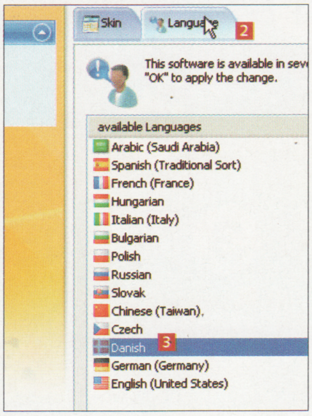
Få overblik over dit PLADSFORBRUG

Når du har besluttet dig for at bruge tid på at rydde op i computeren, vil du med garanti også gerne sikre dig, at du tager fat, hvor det giver det største resultat. Det kan *WinOptimizer 4* hjælpe dig med. Programmet kan nemlig give dig et grafisk overblik over, hvor de største pladsslugere ligger gemt.

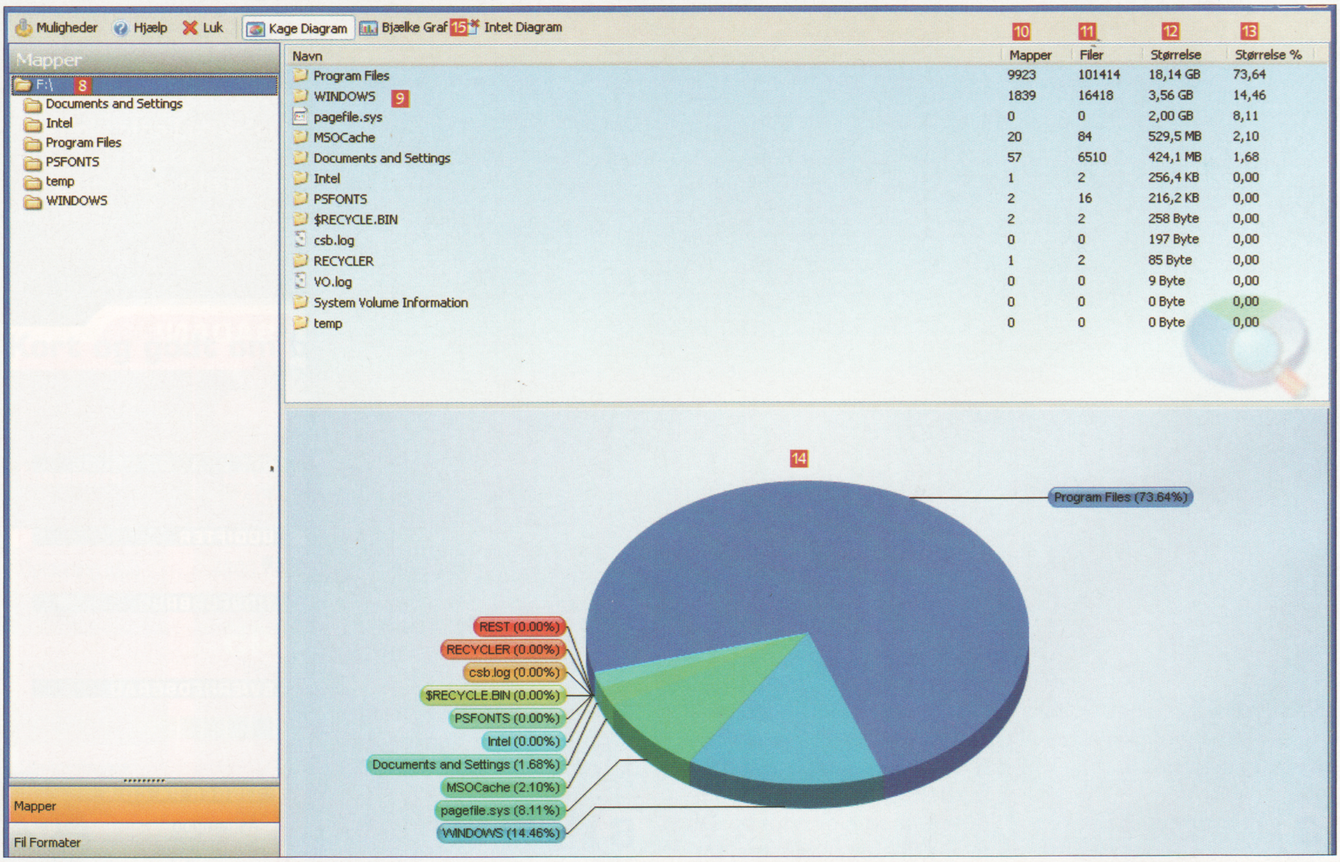
1 Begynd med at skifte sproget i *WinOptimizer* fra engelsk til dansk. Start programmet, og klik på knappen **Options** 1 lige under titellinjen.

2 Vælg fanen **Language** 2, marker **Danish** 3, og klik på **OK**.

3 Programmets funktioner er inddelt i fire kategorier, som du får adgang til via knapperne i venstre kolonne. Klik på **File Tools** 4, og vælg **DiskSpace Explorer** 5, der undersøger indholdet på din pc.

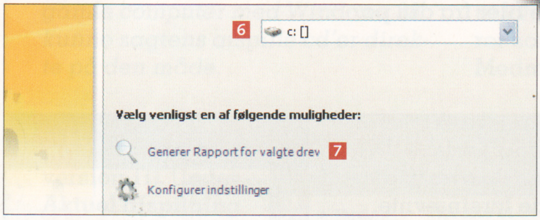
5 Så snart gennemsøgningen af indholdet på din computer er fuldført, popper et nyt vindue op, hvis opbygning på mange måder ligner den, du kender fra *Stifinder* i Windows. I panelet **Mapper** 8 får du vist alle mapper i harddiskens øverste niveau.

Du åbner en mappe i listen ved at dobbeltklikke på den. Til højre 9 finder du en liste over samtlige undermapper og filer i den valgte mappe. Ud for hver mappe kan du se, hvor mange undermapper 10 og filer 11 denne indeholder, og for både mapper og filer får du yderligere vist, hvor meget disse fylder 12, samt hvor stor en procentdel af pladsen på pc'ens harddisk de optager 13.

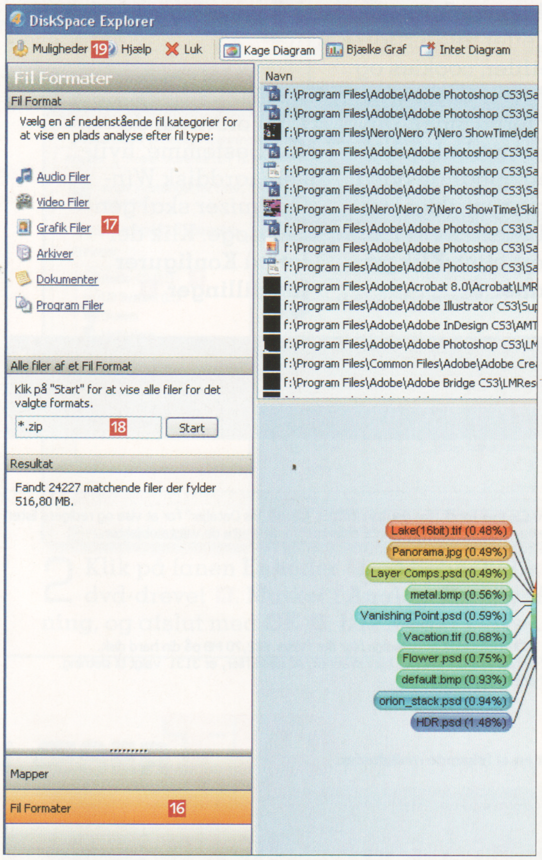
Den mest smarte funktion er dog lagkagediagrammet 14 i bunden af skærmen. Her kan du meget hurtigt danne dig et overblik over de ti største pladssyndere i en mappe. Synes du, kagediagrammet er uoverskueligt, kan du få de samme informationer vist som et bjælkediagram. Det gør du ved at klikke på knappen **Bjælke Graf** 15.

LIGGER PÅ CD 6

WinOptimizer 4 ligger under Aktuelle programmer

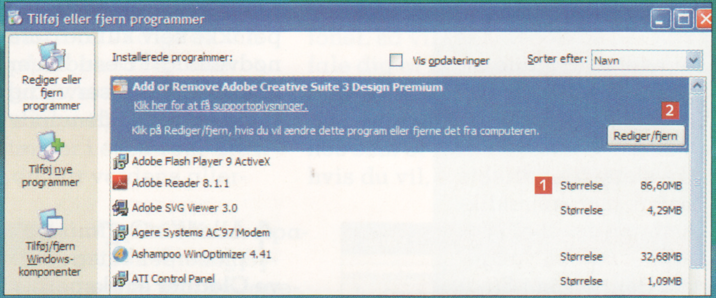
4 *DiskSpace Explorer* kan gennemsøge din harddisk og give dig et fuldstændigt overblik over samtlige mapper og filer, og hvad disse hver især fylder. Vælg det drev, du vil have vist i listen 6, og klik på **Generer Rapport for valgte drev** 7. Gennemsøgningen kan tage nogen tid, hvis der ligger mange filer på drevet.

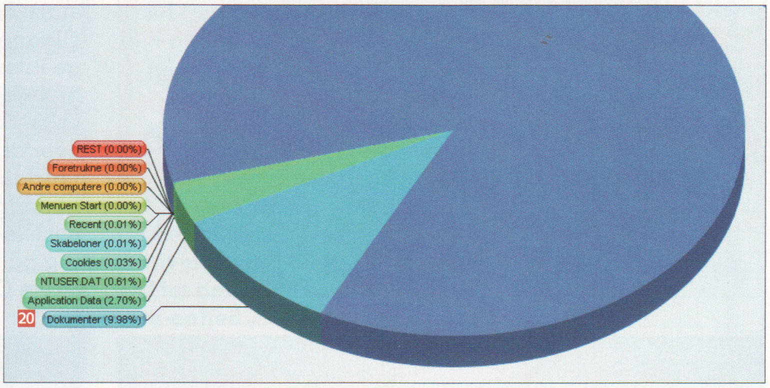
6 Klikker du på **Fil Formater** 16, vises pladsforbruget for udvalgte filtyper. Klikker du på **Grafik Filer** 17, får du vist, hvor meget plads billedfiler optager i den valgte mappe. Du kan også søge på filer med en bestemt filendelse ved at indtaste den i feltet 18. Klikker du på **Muligheder** 19, kan du se, hvilke filendelser de forskellige filtyper medtager i visningen. Du kan også selv tilføje og fjerne filendelser.

Fjern unødvendige programmer

Brug altid **Tilføj eller fjern programmer** i **Kontrolpanel** i Windows, når du vil afinstallere et program. Sådan gør du:

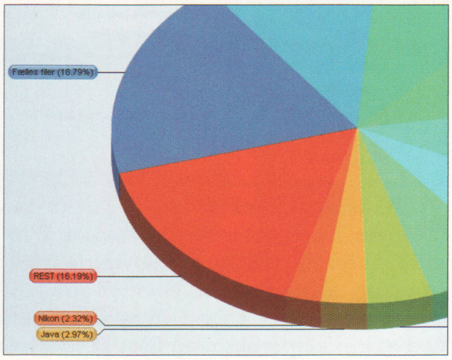
1 Åbn **Kontrolpanel** fra startmenuen, og vælg **Tilføj eller fjern programmer**. Nu får du vist en liste over samtlige installerede programmer på din pc. Du kan se, hvor meget hvert program fylder 1, og markerer du et program i listen, får du vist, hvornår du sidst har anvendt det. Klik på knappen **Rediger/fjern** 2 for at starte programmets egen afinstallerings-funktion. Herved er du sikker på at få fjernet alle filer og indstillinger.

7 I mappen **Documents and Settings** findes en undermappe for hver af pc'ens brugere. Her er brugerens dokumenter 20 placeret, og de står ofte for størsteparten af pladsforbruget. Tag et kritisk kig på, hvad der ligger her. Måske finder du installationsfiler til programmer, du har hentet via nettet. Der er ingen grund til at gemme dem, når du altid kan downloade dem igen – ofte endda i en nyere udgave. Kig også dokumentmapperne efter for billeder og musik, som du lige så godt kunne brænde på en dvd.

I mappen **Lokale Indstillinger** finder du blandt andet midlertidige filer, som efterlades, når du installerer programmer og surfer på nettet. De kan nemt slettes med **Internet Cleaner** i *WinOptimizer 4*.

8 I mappen **Programmer** ligger alle installerede programmer, og kagediagrammet giver dig et godt overblik over, hvilke programmer du får mest ud af at fjerne. Især spil fylder meget. Programmer skal altid fjernes med **Tilføj eller fjern programmer**, som ligger under **Kontrolpanel** i Windows.

RYD OP på din harddisk

Når du har lokaliseret de største og mest unødvendige filer med *WinOptimizers Disk Explorer*, så er der ikke lang vej til at slette filen eller alternativt brænde den over på en cd eller dvd. Du kan ikke slette filer direkte i listen, men højreklikker du på en fil eller mappe, kan du vælge at få denne vist i *Stifinder* i Windows.

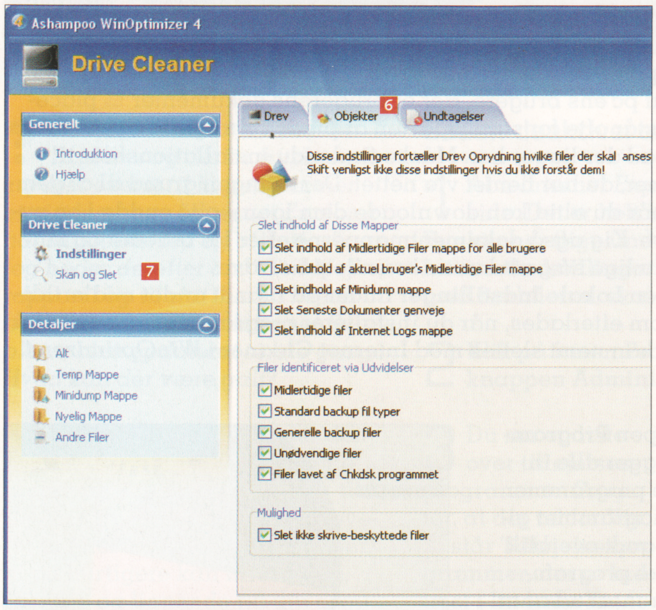
WinOptimizer giver dig en række praktiske værktøjer, som er nyttige i næste trin af oprydningsprocessen: nemlig at få fjernet overflødige filer fra computeren. **WinOptimizers** oprydningsfunktioner gør ikke noget, som du i princippet ikke selv kunne gøre manuelt, men hvorfor gøre tingene sværere end højst nødvendigt? Desuden er især registreringsdatabasen ikke noget, du bør pille ved selv. Her viser vi dig, hvordan du bruger funktionen **Drive Cleaner** til at finde og fjerne de unødvendige filer fra din pc.

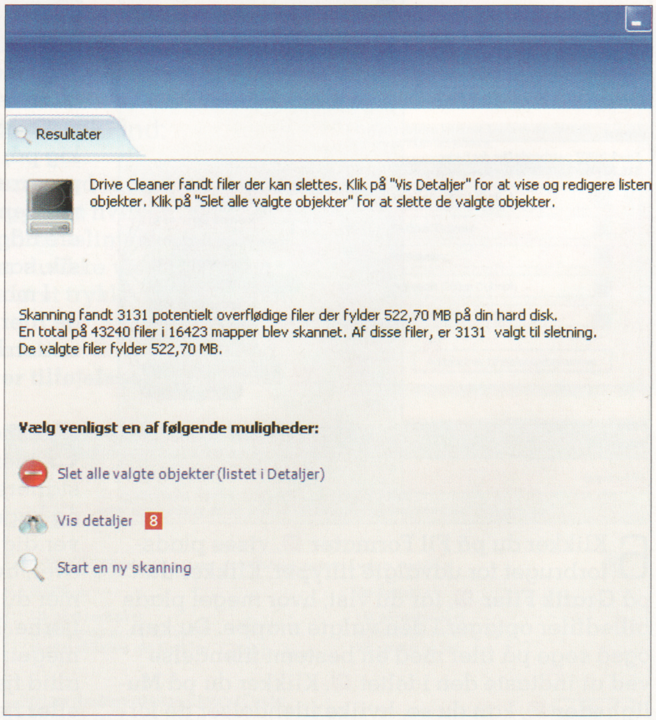
1 Alle *WinOptimizers* oprydningsværktøjer er placeret i kategorien **Cleaning Tools** 1. **Drive Cleaner** er ekspert i at skelne de overflødige filer fra de nødvendige og fjerne førstnævnte. **Registry Cleaner** kan fjerne henvisninger til ikke længere eksisterende filer og programmer fra Windows' registreringsdatabase. Dette gør, at din computer ikke bruger unødvendig tid på at indlæse en masse overflødige indstillinger ved opstart. Funktionen **Internet Cleaner** sletter midlertidige internetfiler, cookies og oversigten over de senest besøgte internetsider. Ud over at frigøre plads på harddisken opnår du også, at andre brugere ikke kan se, hvad du har foretaget dig på internettet. Klik på **Drive Cleaner** 2.

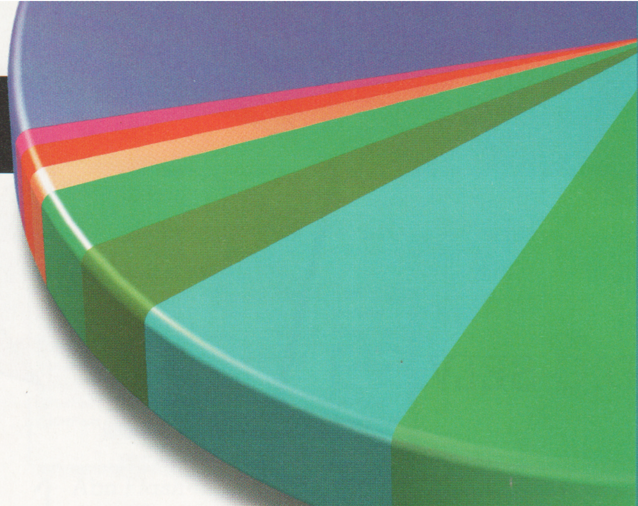
2 Først skal du bestemme, hvilken harddisk *WinOptimizer* skal gennemsøge. Klik derfor på **Konfigurer indstillinger** 3.

4 På fanen **Objekter** 6 kan du danne dig et overblik over, hvad det er for typer filer, *WinOptimizer* søger efter og fjerner. Du kan selv vælge til og fra i listen ved at sætte og fjerne flueben. Som udgangspunkt anbefaler vi dog at lade alle flueben være. Start gennemsøgningen ved at klikke på **Skan og Slet** 7.

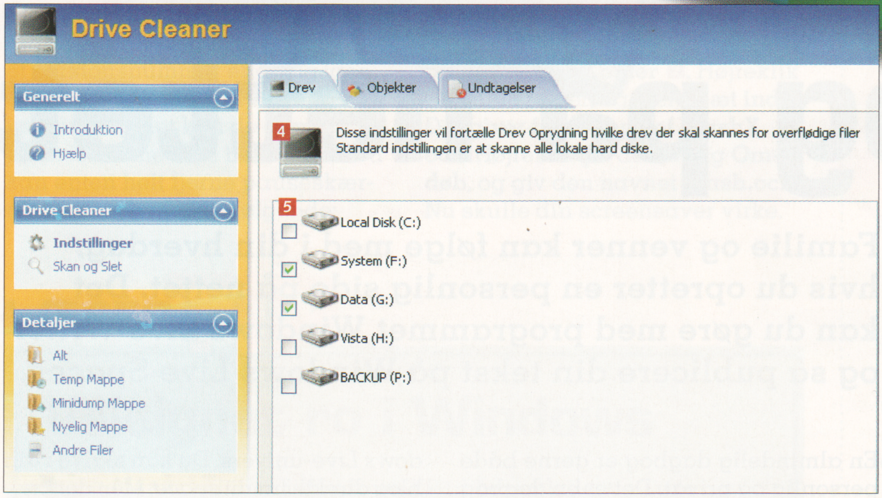
5 Når gennemsøgningen er fuldført, kan du klikke på **Vis detaljer** 8 for at se en liste over de fundne filer.

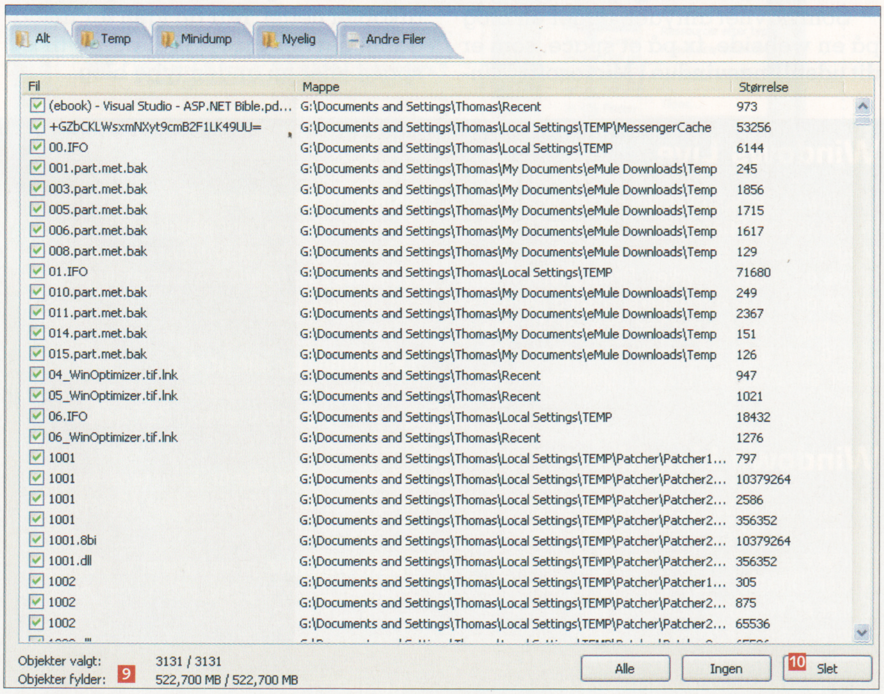
LIGGER PÅ CD 6

WinOptimizer 4 ligger under Aktuelle programmer

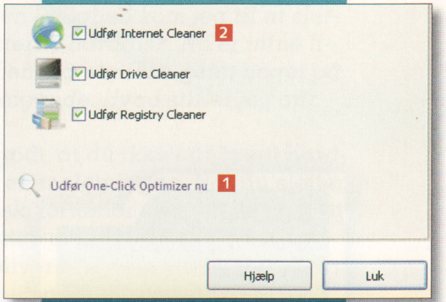
3 Under fanen **Drev** 4 kan du sætte flueben 5 ud for de diske eller partitioner, du vil gennemsøge. Som udgangspunkt er alle partitioner på pc'en valgt, og vi anbefaler dig at beholde disse indstillinger. Vil du spare tid, kan du dog godt nøjes med at gennemsøge den partition, hvor Windows er installeret, som regel C-drevet, da det ofte er her, du finder flest unødvendige filer.

6 Nederst 9 kan du se, hvor meget plads du kan genvinde, ved at slette de fundne filer. Som det ses af eksemplet, kan det godt dreje sig om betydelige mængder. Klik på **Slet** 10 for at fjerne alle filerne i listen.

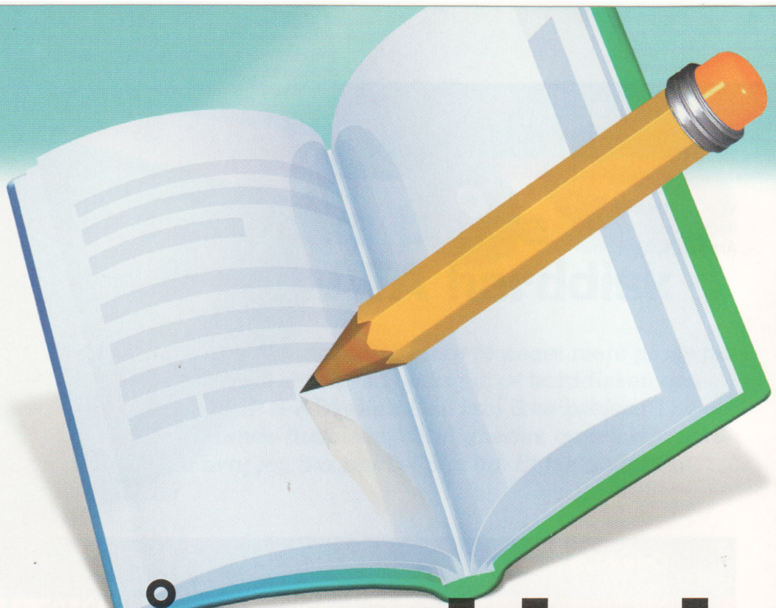
Oprydning

Har du fulgt med så langt, og er du ligesom os blevet begejstret for *WinOptimizer*, så anbefaler vi dig at ofre den smule plads, programmet optager, og beholde det installeret på pc'en. Kører du med jævne mellemrum **Drive Cleaner**, er du sikker på at udnytte pladsen optimalt. Og synes du, det virker trættende at skulle igennem den samme procedure igen og igen, så kan det faktisk gøres endnu nemmere med funktionen **One-Click Optimizer.**

1 Klik på **One-Click Optimizer** nederst i hovedmenuen i *WinOptimizer*. Så kan du med et enkelt klik på **Udfør One-Click Optimizer nu** 1 gennemføre op til tre forskellige oprydningsrutiner. Du vælger selv, hvilke opgaver programmet skal udføre, ved at sætte flueben de rette steder 2. Før du kører **One-Click Optimizer** første gang, er det vigtigt, at du udfører hver enkelt oprydning en enkelt gang via knapperne under **Cleaning Tools**, som du vælger i hovedmenuen. Herefter husker *WinOptimizer* dine indstillinger, når du fremover bruger **One-Click Optimizer.**

Windows Live
4. AFSNIT

FORTÆL OM DIG SELV:

Dagbog på nettet

Familie og venner kan følge med i din hverdag, hvis du opretter en personlig side på nettet. Det kan du gøre med programmet Windows Live Writer og så publicere din tekst på Windows Live Spaces.

En almindelig dagbog er gerne både personlig og privat. Det er en dagbog på nettet ikke; den er offentlig. Her kan du fortælle alverden om dine oplevelser, tanker og synspunkter og skabe dynamik med billeder og videoklip. Det kaldes populært for en blog, som er en forkortelse for weblog.

Som navnet antyder, ligger en blog på en webside, fx på et space, som er dit udstillingsvindue i Microsofts *Windows Live*-univers. Du kan skrive i din blog direkte fra dit space. Men det kræver, at du er på nettet. Du kan altså ikke sidde i toget og skrive et indlæg.

Det problem løser programmet *Windows Live Writer*, som du finder på cd'en. Programmet gør det muligt at skrive en blog, selv om din pc ikke er tilkoblet nettet. Når du igen får netadgang, sender du let indlægget til dit space eller en anden type blog.

SÅDAN!

Skriv en blog med programmet Windows Live Writer, og udgiv den på nettet.

DET SKAL DU BRUGE

- Din pc
- Windows Live Writer

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

10 min. til installation

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 6

Windows Live-programpakken. Afsnit 1, 2 og 3 af denne serie (i PDF-format).

VIRKER MED:

Windows XP med Service Pack 2

Windows Vista

Windows Live

Windows Live, som Windows Live Writer og Windows Live Spaces er del af, er en samling programmer og tjenester, der kombinerer pc'ens og nettets styrker: Programmerne kører på din pc og kommunikerer med tjenester på nettet. Hver bruger har sit eget Windows Live-id, der giver adgang til tjenesterne. Du finder alle Windows Live-programmerne på cd'en.

Windows Live-id

Du skal have et Windows Live-id for at kunne oprette en blog på Windows Live Spaces og overføre din tekst dertil fra Windows Live Writer. Du kan få det ved at klikke på linket "Opret et Windows Live ID..." når du starter programmet Windows Live Writer første gang. Læs, hvordan du herefter registrerer dig, i første afsnit af serien, som du finder som en PDF-fil på cd'en.

I Komputer for alle nr. 3 præsenterede vi *Windows Live* og gennemgik mailfunktionerne i programmet *Windows Live Mail* og *Windows Live Hotmail.* Afsnittet ligger som PDF-fil på *CD 5.*

I Komputer for alle nr. 4 gennemgik vi *Windows Live Billedgalleri* og *Windows Live Spaces.* Læs afsnittet som PDF fra cd'en.

I Komputer for alle nr. 5 viste vi, hvordan du chatter med *Windows Live Messenger.*

I dette nummer præsenterer vi blogprogrammet *Windows Live Writer* og tjenesten Windows Live Spaces.

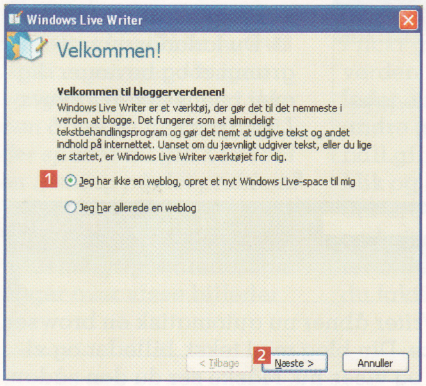
I Komputer for alle nr. 7 kigger vi på festtjenesten Windows Live Events.

Af Torben B. Sørensen. Illustration: Claus Lunau

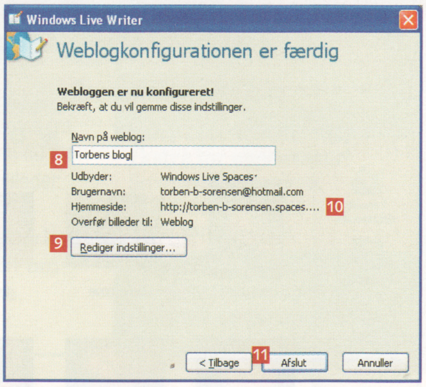
I DETTE AFSNIT: WRITER OG SPACES

Opret din **blog** (i Writer)

Hurtigt i gang Når du starter programmet *Windows Live Writer* første gang, skal du besvare nogle spørgsmål for at komme i gang. Samtidig opretter du forbindelsen mellem programmet og tjenesten *Windows Live Spaces*.

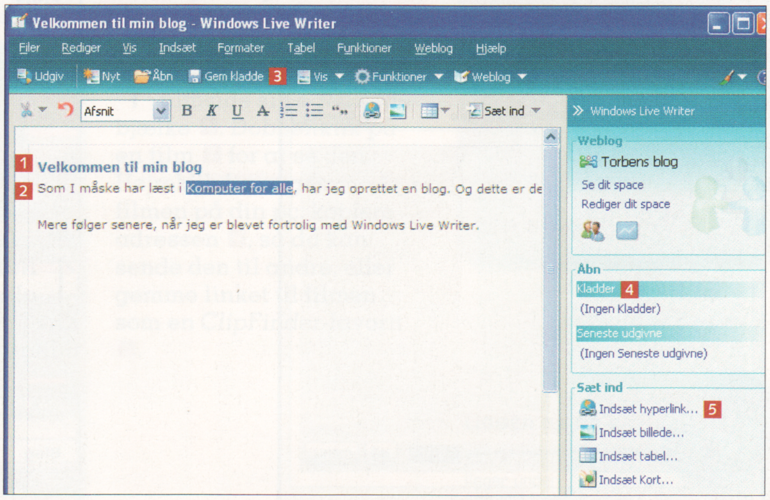
1 Først skal du oplyse, om du allerede har en blog, som du vil bruge programmet sammen med. Hvis du ikke har det, skal du vælge **Jeg har ikke en weblog, opret et nyt Windows Live-space til mig** **1**. I modsat fald skal du oplyse, hvor din blog ligger. Klik på knappen **Næste** **2**.

2 Nu skal du indtaste dit **Windows Live ID** **3** og din adgangskode **4**. Sæt eventuelt et flueben ud for **Gem min adgangskode** **5**, hvis du ikke deler pc'en med andre. Hvis du ikke har et Windows Live-id, skal du klikke på linket **Opret et Windows Live ID...** **6** og udfylde den webside, der kommer frem. Klik på **Næste** **7**.

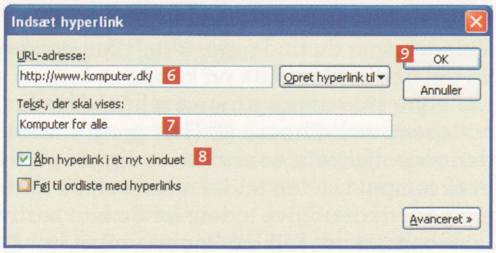
3 Nu kan du navngive din blog **8**. Hvis du vil ændre på indstillingerne for den, skal du klikke på knappen **Rediger indstillinger...** **9**. Bemærk også den webadresse, der står ud for **Hjemmeside** **10**. Det er adressen på din blog, når den bliver udgivet. Klik på knappen **Afslut** **11**.

Skriv teksten (i Writer)

Windows Live Writer ligner andre programmer til redigering af tekst. Ud over den almindelige tekst er det nyttigt at supplere med links.

1 Klik i overskriftsfeltet **1** for at skrive overskriften på det første indlæg i din nye blog. Klik under det **2** for at skrive selve indlægget. Hvis du vil afbryde skrivningen, før indlægget er klar til offentliggørelse, skal du klikke på knappen **Gem kladde** **3**. Så kan du åbne det fra oversigten over kladder **4**, næste gang du starter *Windows Live Writer*. Hvis du vil indsætte et link til en webside, skal du markere teksten, der skal linkes, og klikke på knappen **Indsæt hyperlink...** **5**.

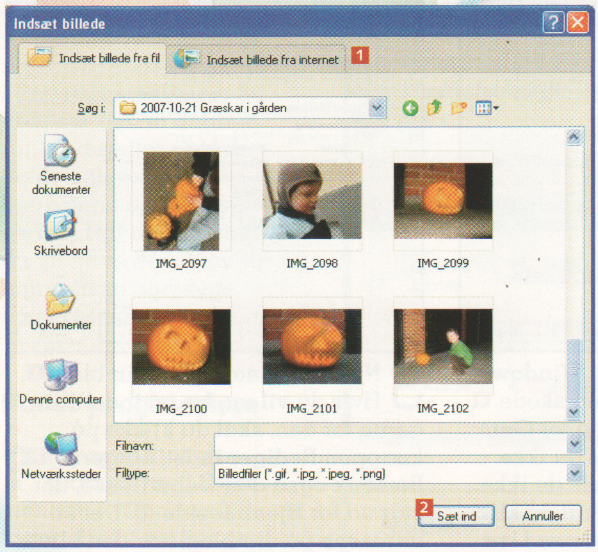
2 Udfyld adressen på websiden **6** og den tekst, man skal klikke på for at komme hen til den **7**. Hvis du sætter et flueben ud for **Åbn hyperlink i et nyt vindue** **8**, bliver din blog liggende i baggrunden, når dine besøgende klikker på linket. Klik på knappen **OK** **9**, når du er færdig.

▶▶▶

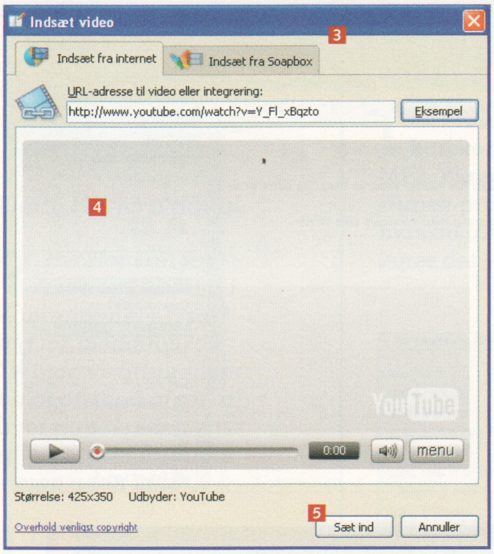
Indsæt billeder (i Writer)

Tekst er kernen i din blog, men visuelle effekter kan være prikken over i'et. Her viser vi dig, hvordan du tilføjer billeder og video.

1 Det er let at indsætte et billede i et blogindlæg. Klik på knappen **Indsæt billede...** til højre i programmets hovedvindue.

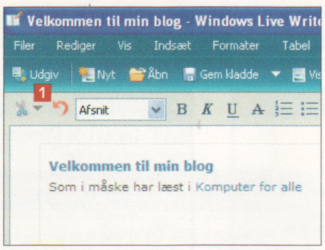
2 Marker det billede, der skal indsættes. Hvis billedet i forvejen ligger på nettet, skal du klikke på fanebladet **Indsæt billede fra internet** [1] og indtaste webadressen. Klik på knappen **Sæt ind** [2].

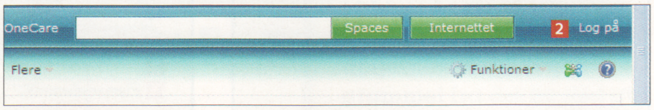
3 Videoer, som du finder på nettet, kan også være en del af din blog. Klik på knappen **Indsæt video...** i højre side af programmets hovedvindue. Indtast videoens webadresse [3]. Hvis programmet kender den videotjeneste, som videoen ligger på, vises der et eksempel i ruden under adressen [4]. Ofte er du dog nødt til at udgive siden, før du kan se, hvordan videoen ser ud. Klik på knappen **Sæt ind** [5].

Udgiv din blog (i Writer)

Når du er logget ind med dit Windows Live-id, er det utroligt simpelt at overføre din blog fra programmet til dit space.

1 Når du er færdig med dit blogindlæg i *Windows Live Writer*, skal du klikke på knappen **Udgiv** [1]. Du forlader nu programmet og bevæger dig over i tjenesten *Windows Live Spaces*.

2 *Windows Live Writer* åbner nu automatisk en browser og viser dit space. Din blog med tekst, billeder og video er offentliggjort og vises nu. Måske ser du den sådan, som gæsterne vil se den. Klik i så fald på **Log på** [2] for at få adgang til at redigere indholdet på dit space.

Rediger din blog (i Spaces)

1 Når du er online og logget ind på dit space, kan du altid oprette et nyt blogindlæg uden at bruge *Writer*. Klik på linket **Tilføj** [1]. Hvis du vil redigere eller slette et tidligere indlæg, skal du klikke på linket **Oversigt** [2].

2 Sæt et flueben ud for det indlæg, du vil slette [3], og klik på linket **Slet de markerede elementer** [4]. Hvis du vil redigere et indlæg, skal du klikke på dets overskrift i oversigten.

Begræns adgangen (i Spaces)

Som udgangspunkt kan alle se din blog og resten af dit space. Hvis du vil begrænse adgangen, så kun personer med tilladelser kan se det, skal du klikke på **Skift tilladelser** i hovedvinduet i **Spaces**. Vælg **Personer, jeg vælger** 1 i det nye vindue. Sæt et flueben ud for **Messenger-kontaktpersoner** 2, hvis alle dine kontakter fra chatprogrammet *Messenger* skal kunne se dit space. Hvis du klikker på pilen ud for **Alle kontaktpersoner** 3, får du en liste, hvor du kan vælge enkeltpersoner ud. Klik på **Gem**, når du er færdig.

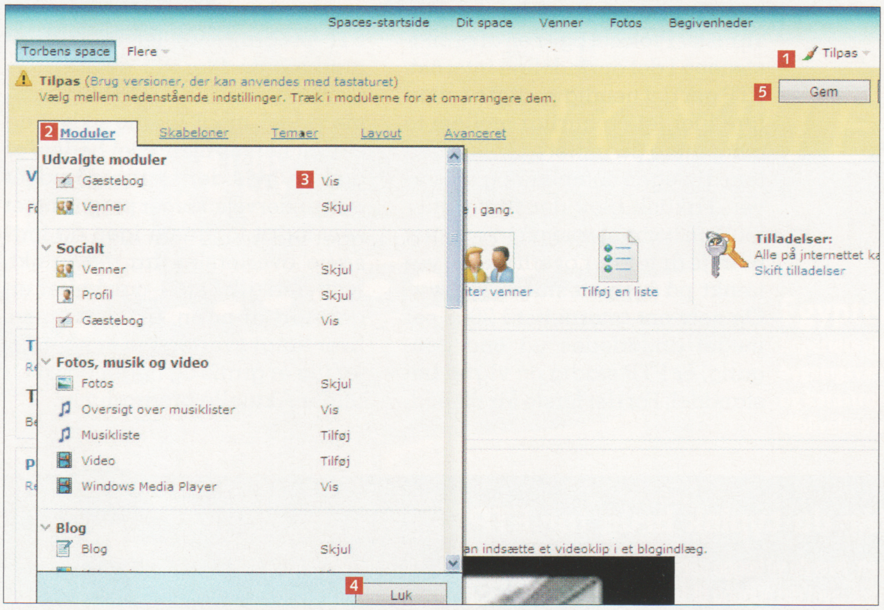
Hvad er mit space?

Et space er Microsofts udtryk for din personlige side på internettet. Siden kan besøges af dine venner og familie, så den er først og fremmest en slags udstillingsvindue for dig. Ud over din blog består dit space af en mængde forskellige moduler såsom billedalbum og fildeling med andre brugere af Spaces. Herudover vælger du selv, hvilke andre moduler du vil have på dit space. Det kan fx være nyheder, vejrudsigt, aktiekurser og dagens citat.

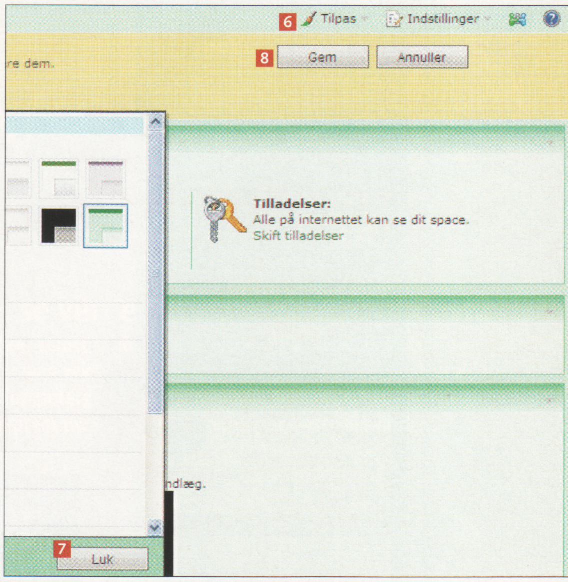
Hvor finder jeg mit space?
Du finder adressen på dit space ved at besøge siden www.spaces.live.com og logge ind med dit Windows Live-id. Som udgangspunkt har dit space et uforståeligt navn som http://cid-3525342323525.spaces.live.com. For at få en mere menneskevenlig adresse, så dine venner kan finde frem til siden, skal du klikke på knappen **Vælg Webadresse**, som du finder på forsiden af dit space. Skriv herefter din nye adresse.

Tilføj moduler (i Spaces)

Dit space består af meget mere end din blog, nemlig en række moduler som fx fotoalbum, gæstebog og lignende. Her viser vi, hvordan du ændrer på udseende og opbygning af dit space, når du er logget ind.

1 Klik på knappen **Tilpas** 1, og vælg **Tilføj moduler** i dropmenuen, der dukker op. Så kan du trække modulerne rundt, så de vises på den måde, du foretrækker. Klik på linket **Moduler** 2 for at vælge, om moduler skal vises eller skjules. Hvis et skjult modul skal vises, skal du klikke på **Vis** 3 ud for det. Klik på knappen **Luk** 4 og derefter på knappen **Gem** 5.

2 Klik igen på **Tilpas** 6, og vælg **Skift tema** for at vælge farver og baggrundsbilleder. Når du klikker på et tema, vises det straks på siden. Når du er tilfreds med det, skal du klikke på knappen **Luk** 7 og derefter på knappen **Gem** 8.

Jeg vil bruge den hjemmesideplads, der fulgte med min internetforbindelse. Hvordan gør jeg det?

Kan jeg hente filer mere stabilt end via Internet Explorer?

Hvordan kan jeg hente filer på min hjemme-pc fra arbejdspladsen?

Svaret

SÅDAN!

På de følgende sider viser vi, hvor let det er at hente og sende filer med FTP-programmet FileZilla.

DET SKAL DU BRUGE

- Din pc
- Programmet FileZilla

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

30 minutter

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 6

FTP-programmet FileZilla ligger under Aktuelle programmer

VIRKER MED:

Windows 2000, Windows xp, Windows Vista

Ftp er en standard, der bruges til at overføre filer via internettet. Det kan fx være billeder, tekst, musik og film.

Du kan godt klare dig uden et FTP-program. Alle browsere – også *Internet Explorer* – kan håndtere FTP-overførsel. Men du får mange ekstra muligheder ved at vælge et rigtigt FTP-program. Og *FileZilla* er et af de bedste.

FTP er en forkortelse for File Transfer Protocol og er en af grundstenene i det oprindelige internet. FTP gør det nemlig muligt at overføre filer let og hurtigt mellem to computere på nettet – typisk mellem din egen computer og en server. Faktisk blev der flyttet filer mellem computerne på internettet mange år før, der overhovedet var tænkt på hjemmesider og www. Og selv om internettet i 2008 ser meget anderledes ud end dengang, er FTP stadig en vigtig bestanddel. For det første får du bedre overblik, når du bruger et FTP-program. I *Internet Explorer* ligner en FTP-mappe en mappe på harddisken. I FTP-programmet kan du se mappelisten på serveren, ligesom filstørrelse og andre oplysninger også vises. For det andet er det hurtigere at arbejde med FTP-programmet. I stedet for at trække filerne over på din computer i *Internet Explorer* og vente, indtil overførslen er overstået, kan du i FTP-programmet let og hurtigt markere de filer, du skal bruge, sætte overførslen i gang – og komme videre, mens filerne sikkert og stabilt hentes hjem. Det bedste er dog, at hvis der skulle gå noget galt undervejs, sørger programmet selv for at logge på igen og fortsætte overførslen fra det punkt, hvor den gik i stå – også efter en genstart af pc'en. Og du kan se, hvor langt overførslen er nået. *FileZilla* er gratis og ligger på cd'en under Aktuelle programmer.

Her får du typisk brug for FTP

FTP er ideelt, hvis du vil lægge din egen hjemmeside ud på nettet. Din internetudbyder har sandsynligvis givet dig adgang til 10 eller 100 MB plads på serveren, og når du har lavet en hjemmeside på pc'en, skal den lægges på nettet. Det kan du bruge et FTP-program til. Du skal bruge den adresse, brugernavn og kodeord, som du fik af udbyderen.

Af John Alex Hvidlykke

Internet Explorer er ikke det naturlige eller bedste valg til at hente eller sende filer over nettet. Brug i stedet det rigtige værktøj: et FTP-program. Det vil spare dig for både besvær, tid og ærgrelser.

KOMPLET PROGRAM

er FTP

Kopier filer via FTP med FileZilla

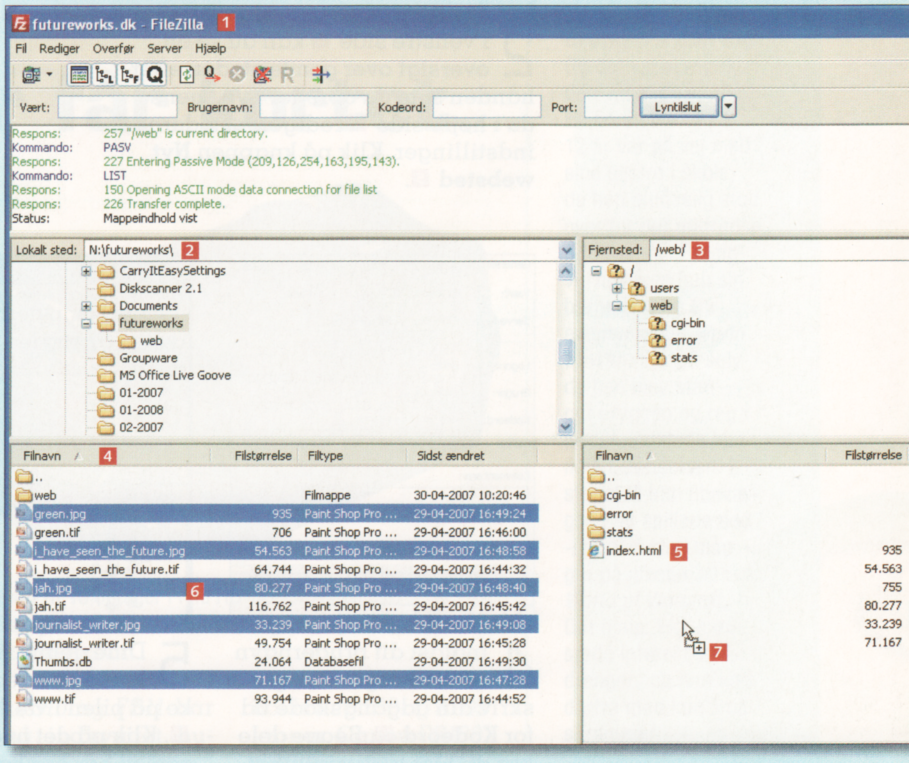
FileZilla er ret overskueligt, på trods af det hav af funktioner og muligheder, som gemmer sig under overfladen. Hvis du blot vil overføre filer – fx billeder og tekst – til din hjemmesideplads, er det lige så let som at kopiere filer i *Windows Stifinder* – *FileZilla* er bare hurtigere og mere stabilt.

1 *FileZilla* er delt op i flere felter. I titellinjen 1 står adressen på den FTP-server, du er koblet på.

2 **Lokalt sted** 2 viser din pc's drev og mapper, mens serverens mapper vises under **Fjernsted** 3. Lige under begge vinduer vises mappernes indhold af filer og undermapper 4.

3 I dette eksempel har vi overført selve startsiden (index.html) 5 til hjemmeside-serveren og mangler kun grafikfilerne.

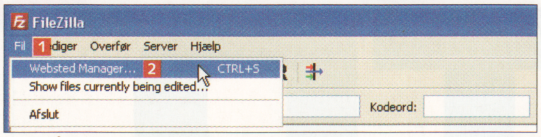
4 Marker de filer, som skal overføres til serveren, ved at holde **Ctrl**-tasten nede og klikke på hver fil 6. Træk så filerne over i serverens vindue 7 ved at klikke på de markerede filer og holde museknappen nede, mens du trækker filerne over i vinduet til højre. Når du slipper museknappen, kopieres filerne til serveren, præcis som i stifinderen i Windows. Når alt er kopieret, kan du lukke programmet ved at klikke på det røde kryds i øverste højre hjørne.

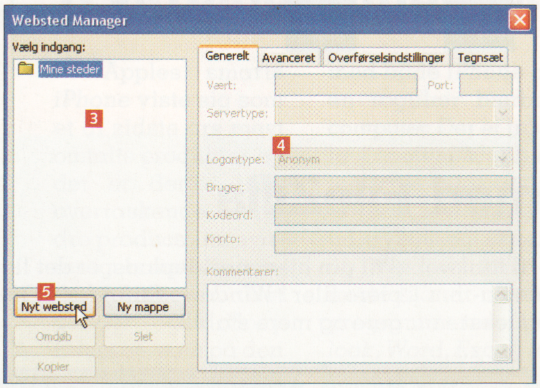
bruge den
sideplads, der
te med min
etforbindelse.
an gør jeg det?
Brug FTP!

Opret et nyt FTP-sted

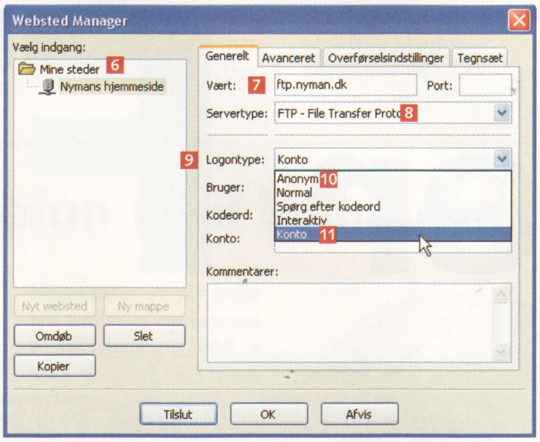
En af fordelene ved at bruge et program som *FileZilla* er, at du kan opbygge en overskuelig "adressebog" over alle dine FTP-steder. Det sker med funktionen "Websted Manager", som er en nem vej til at gemme adresser, brugernavne og adgangskoder til de servere, du skal have adgang til – fx din hjemmesideplads på nettet.

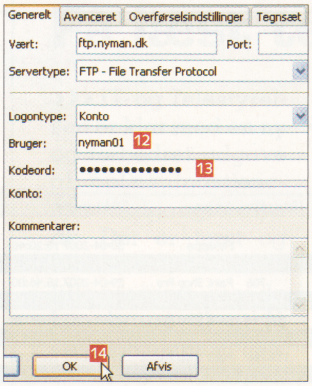
1 Åbn menuen **Fil** 1, og vælg **Websted Manager...** 2.

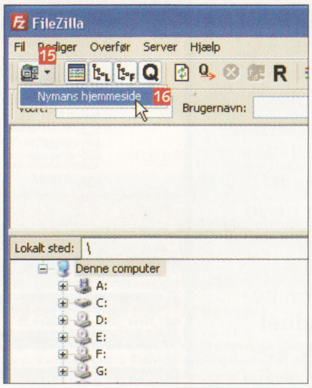
2 I venstre side 3 kan du se en oversigt over gemte steder, efterhånden som du opretter nye, mens du i højre side 4 redigerer stedernes indstillinger. Klik på knappen **Nyt websted** 5.

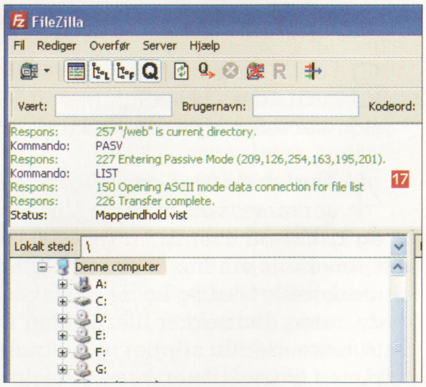
3 Skriv et passende navn under **Mine steder** 6. Skriv så adressen til serveren ud for **Vært** 7. Den har du fået af din internetudbyder, så du kan bruge den plads, din udbyder stiller til rådighed. Lad **Servertype** 8 stå på **FTP**, og vælg, hvordan man logger ind på serveren under **Logontype** 9. I de fleste tilfælde skal du enten bruge **Anonym** eller **Konto**. **Anonym** 10 adgang bruges typisk på gratis filservere, hvor man henter shareware eller driversoftware. For at uploade filer til din egen hjemmeside skal du i stedet vælge **Konto** 11 på listen.

4 Indtast dit brugernavn ud for **Bruger** 12, og skriv din adgangskode ud for **Kodeord** 13. Begge dele har du fået af din internetudbyder. Klik på **OK** 14.

5 Dine gemte netsteder kan du se ved at klikke på pilen i værktøjslinjen 15. Klik på det nye sted, som vi her har kaldt **Nymans hjemmeside** 16.

6 Det tager blot få sekunder, mens der vises en dialog i det øverste vindue 17, og så er du koblet på serveren. Her kan du kopiere filer og mapper til og fra din egen pc og serveren på nettet.

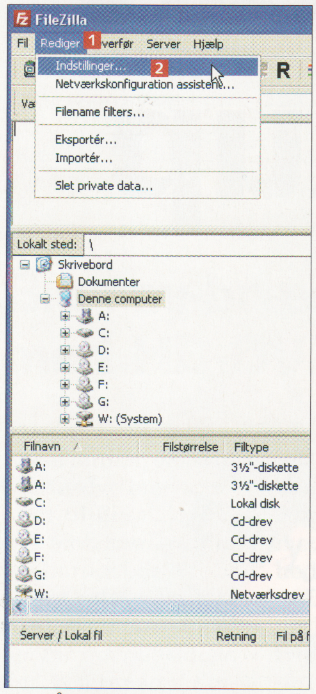
an jeg
nte filer på min hjemme-pc fra arbejdspladsen? Brug FTP!

LIGGER PÅ CD 6
FileZilla ligger under Aktuelle programmer

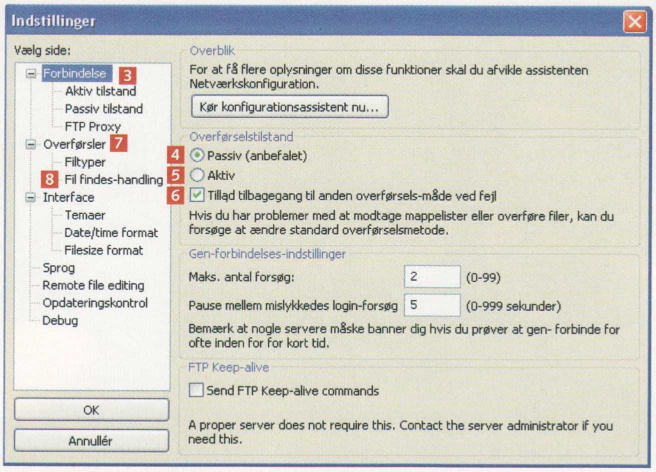

Indstil FileZilla optimalt

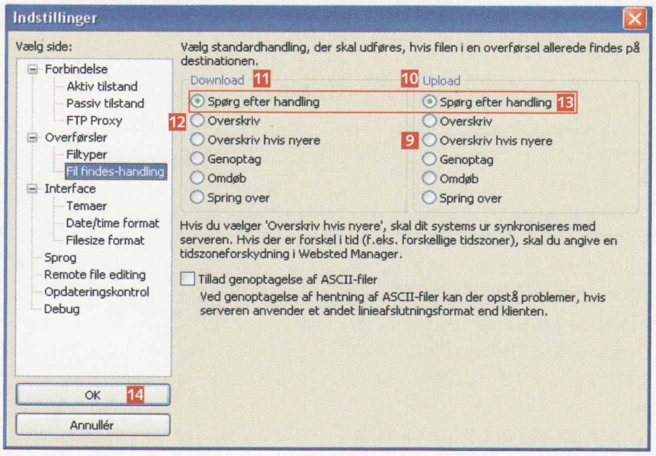
Du kan justere, tilpasse og indstille en masse ved *FileZilla*. Både når det gælder den måde, filer behandles og overføres på, og de mere smagsbetonede ting, som udseendet af ikoner og måden, mapperne vises på. Her viser vi de vigtigste indstillinger, hvor du blandt andet vælger, hvad der skal ske, hvis filerne allerede er på serveren.

1 Åbn menuen **Rediger** 1, og klik på **Indstillinger...** 2.

2 Klik på **Forbindelse** 3. En FTP-overførsel kan enten være passiv 4 eller aktiv 5. De fleste servere kræver dog passiv overførsel, men du kan dobbeltsikre dig ved at sætte flueben i **Tillad tilbagegang til anden overførsels-måde ved fejl** 6. Så vælges automatisk det bedste. Under **Overførsler** 7 kan du finjustere den måde, filer hentes og uploades på. Klik på **Fil findes-handling** 8.

3 Her kan du vælge, hvad programmet skal foretage sig, hvis en fil, som er i gang med at blive hentet eller uploadet, allerede ligger samme sted. Hvis du bruger programmet til at opdatere din hjemmeside, kan du vælge **Overskriv hvis nyere** 9 under **Upload** 10. Under **Download** 11 skal du vælge **Overskriv** 12, hvis du typisk bruger programmet til at hente nye udgaver af dine programmer og drivere. Vælger du **Spørg efter handling** 13, kan du selv bestemme ved hver enkelt overførsel. Klik på **OK** 14.

Gem dine koder et sikkert sted

Selv om *FileZilla* husker alle dine brugernavne og adgangskoder til for eksempel din hjemmesideserver, er det alligevel en god idé at skrive dem ned på et stykke godt gammeldags papir og gemme oplysningerne et sikkert sted. Så kan du stadig komme ind på serveren, hvis harddisken går i stykker en dag, eller du får lyst til at skifte til et helt andet FTP-program. *FileZilla* gemmer nemlig oplysningerne i en grundigt krypteret form, så du kan ikke regne med at hente koder fra *FileZilla* til et andet program.

Få din egen FTP-server

Nu har du lært at bruge et FTP-program til at hente og uploade filer til en server. Men kunne man ikke lave sin egen server? Naturligvis! I *Komputer for alle* nummer 8/2008 får du et fuldt serverprogram til din egen pc, så du kan starte for dig selv og gøre filer tilgængelige for andre – eller for dig selv, når du er hjemmefra. Det kan være familiebilleder, opgaver til arbejdet eller videoen fra jeres sommerferie. Med serveren har du for eksempel adgang til din hjemme-pc fra arbejdet eller sommerhuset – og adgangen er naturligvis beskyttet af kode, så ingen uvedkommende kan komme ind. Serverprogrammet er lavet af folkene bag *FileZilla* og er derfor lige så let at gå til, og du henter også filer fra serveren med *FileZilla* eller et andet FTP-program.

Kan jeg hente filer mere stabilt end via Internet Explorer? Ja, brug FTP!

Nem og effektiv backup

SÅDAN!

I Windows Vista er det nemt og hurtigt at tage backup af de vigtigste filer.

DET SKAL DU BRUGE

- Dvd'er, ekstern harddisk, USB-nøgler eller et netværksdrev.

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

5-45 minutter

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

VIRKER MED:

Windows Vista Home Premium* og Windows Vista Ultimate

* Kun kopiering af filer og mapper.

I Windows Vista ligger et fortrinligt program til at sikkerhedskopiere de vigtigste filer. Med en backup kan du altid genskabe alle dokumenter, billeder og musik i tilfælde af virus, brand eller indbrud. Det kan du læse alt om her.

Hvordan er du stillet, hvis pc'ens harddisk drager sit sidste suk? Den værst tænkelige situation er, at du mister måneders arbejde eller hele sommerens feriebilleder, hvis computeren går i sort.

Den situation kan du undgå ved altid at have en kopi af dine vigtigste filer gemt et andet sted, og med *Windows Vista* behøver det at tage en sikkerhedskopi ikke være hverken besværligt eller tidskrævende. Her finder du nemlig det nye program *Sikkerhedskopi- og gendannelsescenter*, hvor du både kan tage en backup og genskabe harddiskens filer efter et uheld.

I det nye backupcenter vælger du selv, hvilke typer af filer du vil gemme en kopi af – fx musik, billeder, dokumenter og e-mails – og herefter hvor du vil gemme dem. Det nemmeste er at anvende en ekstern harddisk med god plads, men du kan også bruge pc'ens dvd-brænder. *Vista* beder selv om nye diske, efterhånden som de fyldes. Du kan endda tidsindstille programmet til at tage en automatisk backup, for eksempel en gang om ugen, så du altid har en kopi af de seneste filer. Første gang du tager backup, kopieres alle filer i de valgte mapper, men fremover bruges kun plads og tid på at kopiere filer, der er ændret eller nye i forhold til sidst. Bruger du blanke dvd'er, er du dog nødt til at tage en fuld sikkerhedskopi hver gang. Det kan du læse alt om på de følgende sider.

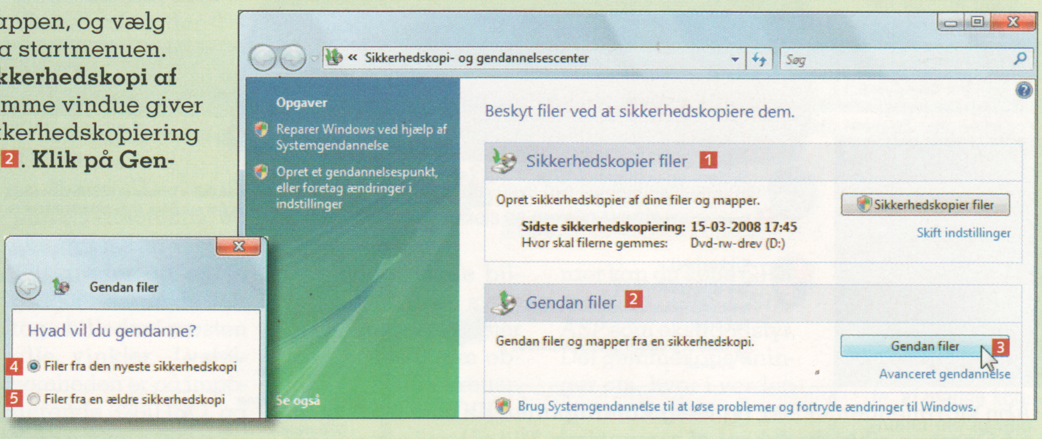
Af Stig Boesgaard. Foto: Hans Juhl

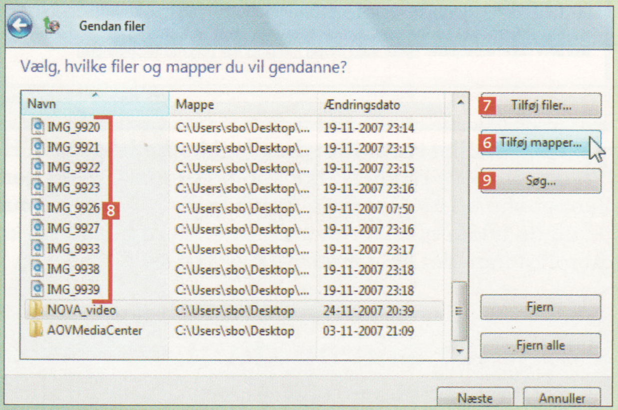
Gendan mistede filer fra en backup

Her viser vi først, hvor nemt det er at genskabe en sikkerhedskopi, hvis uheldet har været ude. I gendannelses-vinduet kan du selv vælge, om du vil hente hele mapper eller kun bestemte filer fra din backup. *Windows Vista* beder så selv om den cd eller dvd, der indeholder filerne, så du bør skrive nummer på cd'erne.

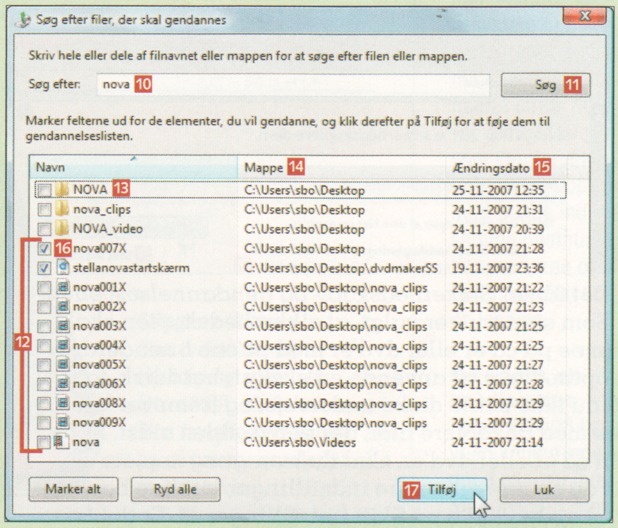
1 Klik på startknappen, og vælg **Kontrolpanel** fra startmenuen. Klik på **Opret en sikkerhedskopi af computeren.** Det samme vindue giver adgang til både sikkerhedskopiering 1 og gendannelse 2. **Klik på Gendan filer** 3.

2 Vælg nu, om filerne skal findes i den nyeste 4 eller i en ældre sikkerhedskopi 5. Klik på **Næste.**

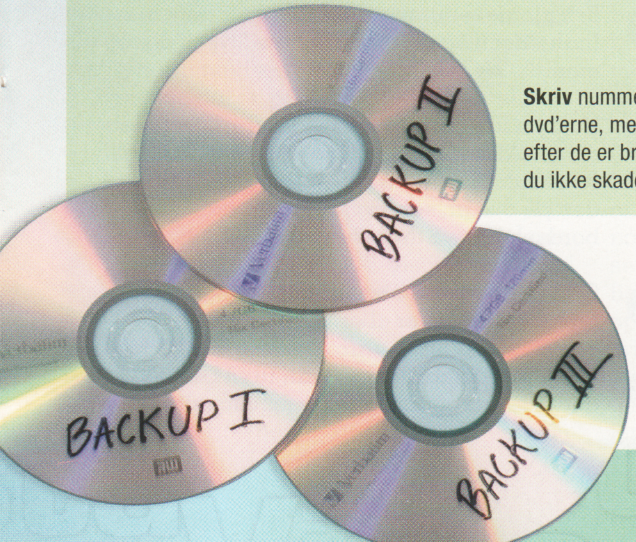

3 Nu kan du selv bestemme, hvilke filer og mapper du vil gendanne. Klik på **Tilføj mapper...** 6 for at få vist en oversigt over de mapper, sikkerhedskopien indeholder, og tilføje dem til gendannelsen. Du tilføjer enkelte filer ved at klikke på **Tilføj filer...** 7. De filer og mapper, du har valgt at gendanne, vises i hovedvinduet 8. Hvis du kender navnet på den fil, du vil genskabe, kan du også klikke på **Søg...** 9.

4 Skriv et søgeord 10, og klik på knappen **Søg** 11. Det viser en liste over filer 12 og mapper 13 i sikkerhedskopien, der passer til søgningen. Du kan se den oprindelige placering 14 og den dato, filen sidst er ændret 15. Sæt flueben 16 ud for de filer, du vil gendanne, og klik så på **Tilføj** 17. Klik på **Næste**. Nu skal du vælge, om du vil gendanne filerne til den oprindelige placering eller til et andet sted. Windows beder dig så indsætte den disk, der indeholder sikkerhedskopien. Skriv derfor numre på diskene. Klik på **Start gendannelse** for at kopiere filerne fra backuppen.

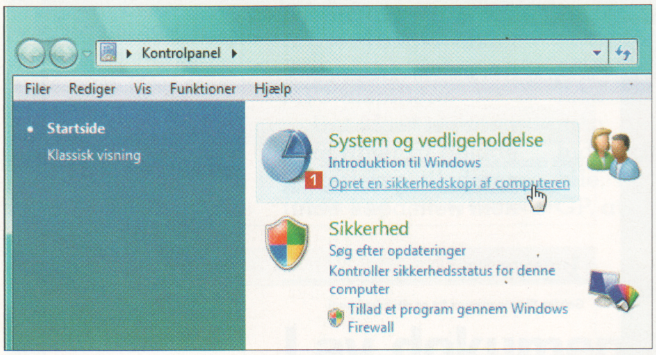
Skriv nummer på dvd'erne, men vent til efter de er brændt, så du ikke skader dem.

Læs på de følgende sider ▶▶▶

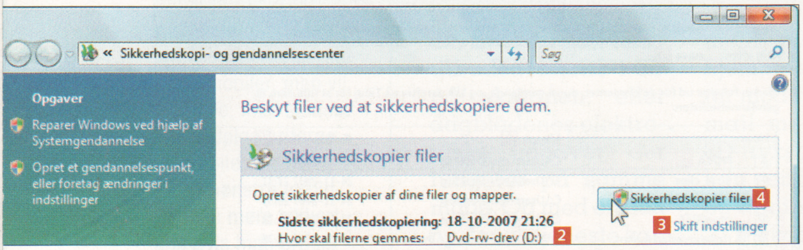
- Opret en sikkerhedskopi af pc'ens filer
- Sådan sikrer du dine filer bedst muligt
- Gem backuppen her

Opret en sikkerhedskopi af pc'ens filer

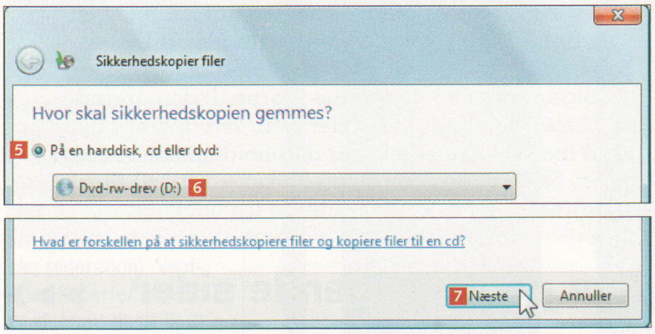
De fleste nye pc'er har et indbygget dvd-brænder-drev, og det kan du naturligvis bruge til backup. Det smarteste er at anvende sletbare diske kaldet RW, når du brænder sikkerhedskopien, så du ikke skal bruge nye, hver eneste gang du tager backup. Sikkerhedskopien i *Vista* indeholder kun dine personlige filer. Hvis du også vil sikre systemet i Windows, skal du bruge programmet *Systemgendannelse*, der ligger i startmenuen under tilbehør.

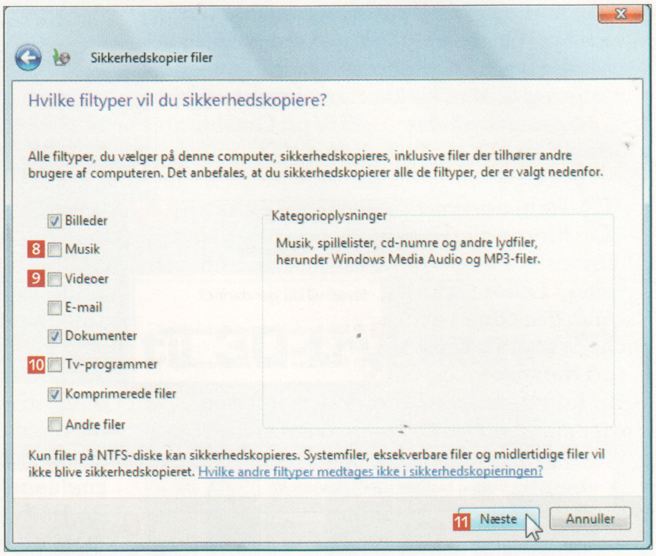
1 Åbn startmenuen i *Vista*, og vælg **Kontrolpanel**. Klik på **Opret en sikkerhedskopi af computeren** 1.

2 Det åbner *Sikkerhedskopi- og gendannelsescenter*. Som standard er valgt, at sikkerhedskopien skal gemmes på cd'er eller dvd'er med pc'ens brænderdrev 2. Det optimale er at anvende en ekstern harddisk, for så skal du ikke skifte diske undervejs, og fremover kan du nøjes med at kopiere filer, der er nye siden sidst. Kopierer du til cd'er eller dvd'er, skal du hver gang kopiere alt. Hvis du senere vil ændre indstillinger for dine backupper, skal du klikke på **Skift indstillinger** 3. Er det første gang, du tager backup, skal du blot klikke på **Sikkerhedskopier filer** 4 for at begynde.

3 Sæt markering i **På en harddisk, cd eller dvd** 5, og vælg din dvd-brænder i rullemenuen 6. Hvis du har en ekstern harddisk, vil drevbogstavet vises i samme rullemenu. Klik på **Næste** 7.

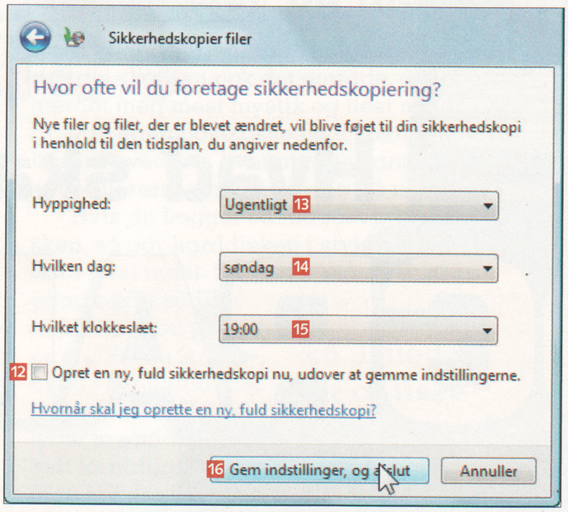

4 Vælg, hvilke typer filer du vil sikkerhedskopiere. Hvis du vil spare plads på backupmedierne, kan du fjerne fluebenene ud for **Musik** 8, **Videoer** 9 og **Tv-programmer** 10, da de fylder mest. Bruger du en ekstern harddisk, kan du roligt tage det hele med. Klik på **Næste** 11.

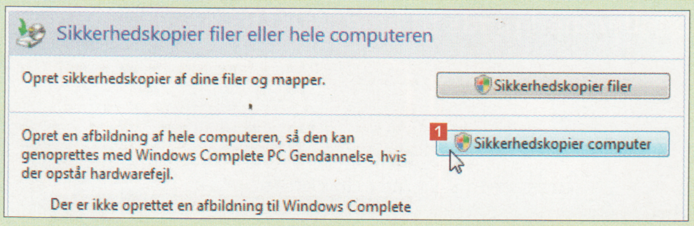
Sådan sikrer du dine filer bedst muligt

Hvis du vil gøre den jævnlige sikkerhedskopiering nemmere og mere sikker, kan du med fordel bruge disse fem tips, når du bruger pc'en.

1. Gem dine private filer i mappen **Dokumenter** – og ikke på Skrivebordet.
2. Brug logiske filnavne, der siger noget om indholdet – og undlad at bruge "Ny", "dokument1", "Ny tekst" osv.
3. Hvis du laver din backup i to trin, bliver den mere sikker. Gem fx en kopi hver 14. dag på en ekstern harddisk og én gang om måneden på dvd'er, som du gemmer i en skrivebordsskuffe på arbejdet.
4. Gør det til en vane at kopiere vigtige filer i *Stifinder* til dvd'er eller USB-nøgler.
5. Brug funktionen **Brugerkonti** til at begrænse andre brugeres rettigheder på computeren.

5 Til sidst skal du vælge, hvor tit du vil have *Vista* til automatisk at opdatere din sikkerhedskopi. Første gang du tager backup, kopieres alle filer i de valgte mapper, men fremover kopieres kun nye eller ændrede filer. Hvis du alligevel gerne vil tage en fuld backup, skal du sætte flueben i **Opret en ny, fuld sikkerhedskopi nu ...** 12. Vælg så fx **Ugentligt** 13 i den øverste rullemenu, og vælg en ugedag nedenunder 14. Vælg så i den nederste rullemenu 15 et klokkeslæt, hvor pc'en typisk er tændt. Hvis computeren er slukket på tidspunktet for backup, udskydes sikkerhedskopien til næste gang, men du kan naturligvis selv starte *Sikkerhedskopi- og gendannelsescenter* og backup manuelt. Klik på **Gem indstillinger, og afslut** 16. Du bliver nu bedt om at indsætte en dvd eller cd – og skrive et navn til disken. Klik så på **OK**. *Vista* beder selv om nye cd'er eller dvd'er undervejs. Når sikkerhedskopieringen er færdig, skal du klikke på knappen **Luk**.

Flere valgmuligheder i Windows Vista Ultimate

Windows Vista Home Premium er den mest almindelige version af *Vista*, men hvis din pc er udstyret med superudgaven *Windows Vista Ultimate*, har du flere backupmuligheder. Her kan du nemlig også tage en fuld sikkerhedskopi af hele din harddisk med Windows-installation og alle installerede programmer, så du er sikret, hvis noget går galt. Funktionen hedder *Windows Complete PC Gendannelse* og findes via en ekstra knap i *Sikkerhedskopi- og gendannelsescenter*. Du skal blot klikke på **Sikkerhedskopier computer** 1 for at starte funktionen. Vær dog opmærksom på, at en eventuel gendannelse af pc'en indebærer en formatering af harddisken. I *Vista Ultimate* kan du også genskabe tidligere versioner af enkelte filer i stifinderen ved at højreklikke på dem.

Gem backuppen her

De fleste computere har en indbygget dvd-brænder, der fint kan bruges, men du kan også gemme din backup en masse andre steder. Det optimale og letteste er dog at anvende en ekstern harddisk med god plads.

Ekstern harddisk

En ekstern harddisk er et både hurtigt og nemt valg. Den store fordel er også, at der er plads til alt, hvad pc'en måtte rumme af personlige filer. Til gengæld koster de fra omkring 500 kroner og opefter.

Dvd'er

En blank dvd koster kun en brøkdel af en ekstern harddisk. Du kan derfor tage mange sikkerhedskopier på dvd'er for et mindre beløb – og hvis du køber sletbare dvd'er, kan de endda overskrives fra gang til gang. Det er dog en langsom løsning, som kræver lidt tålmodighed.

Hukommelseskort

Du kan godt bruge store hukommelseskort som lagermedier. Hastigheden afhænger af dine USB-stik, men skrivehastigheden er faktisk lige så høj som ved USB-nøgler. Det er normalt den dyreste løsning, men den kan anvendes, hvis du i forvejen har ekstra kort liggende.

USB-nøgle

Har din hukommelsesnøgle kun en kapacitet på 128 MB, er den for lille til en fuld backup. Men hvis du for nylig har købt en stor og hurtig USB-nøgle på fx 4 eller 8 GB, kan du snildt gemme dine vigtigste filer her og tage nøglen med, når du forlader hjemmet. Fordelen er hurtig overførsel, og at du kan overskrive en tidligere sikkerhedskopi med en nyere.

KOMPUTER FOR ALLE

Chefredaktør: Leif Jonasson
Redaktionschef: Rasmus Udsholt
Layoutchef: Elisabeth S. von Eyben
Redaktion: Morten Skeldal Østergaard, Anders Rasmus Daugaard, Henning Rasmussen, Steffen Slumstrup Nielsen, Thomas Buus-Larsen og Hans Lauring.
Layout: Casper G. Thomsen, Jan Jørgensen, Marianne Burkhardt og Tina Sommer Hermann.
Administration og produktion: Annette Mosegaard, Linda Hall og Jane Lindholm.
Annoncer: Dennis Sørensen, tlf.: 39 17 20 00 e-mail: dennis.sorensen@bp.bonnier.dk
Ansvarshavende udgiver: Jens Henneberg

Komputer for alle udgives af
Bonnier Publications International AS
PB 433 Sentrum, 0103 Oslo, Norge
Besøgsadresse:
Kirkegata 20, 0153 Oslo, Norge
© Bonnier Publications International AS

Tryk: Norprint Rotasjon AS, Norge

ABONNEMENT
Komputer for alles kundeservice besvarer henvendelser vedrørende abonnement, indbetalinger, adresseændring, hvervning, klubtilbud, tidligere udkomne numre m.m.

Ændringer skal meddeles, senest 5 dage efter at du har modtaget dit blad.

Husk altid at opgive dit abonnementsnummer både ved mundtlige og skriftlige henvendelser. Du finder abonnementsnummeret på dit girokort.

Bestilling af abonnement:
Bestilling sker ved henvendelse til vores kundeservice. Bladet leveres i løbende abonnement, og kun så længe du ønsker. Hver tredje uge modtager du det nye nummer portofrit på udgivelsesdagen. Abonnementsprisen er 68,75 kr. med forbehold for moms- og prisændringer.
Bestilling af udlandsabonnement:
Udlandsabonnement – også til Grønland og Færøerne – leveres kun som forudbetalt årsabonnement med tillæg af ekspeditionsgebyr + porto.

KUNDESERVICE
Internet
www.komputer.dk/kundeservice
Åben døgnet rundt.

Telefon
Automatisk telefonservice:
Tlf.: 39 10 30 72
Åben døgnet rundt for kunder med trykknaptelefon.
Personlig telefonservice:
Tlf.: 39 10 30 72
Mandag-torsdag 9-16, fredag 9-14.30.

Skriftlig henvendelse
Vi beder dig benytte servicekuponen bag på girokortet.
Bonniers Kundeservice,
0900 København C

HENVENDELSE TIL REDAKTIONEN
Strandboulevarden 130, 2100 Kbh. Ø.
Tlf.: 39 17 20 00
E-mail: red@komputer.dk

Kontrolleret nettooplag ifølge Dansk Oplagskontrol for 1. halvår 2007: 43.472 eks.
ISSN 1396-0342

PROBLEMER med **CD**'en?
Der er gratis support vedrørende programmer på den medfølgende cd. Send dit spørgsmål via **SPØRG OS SERVICE** på **www.komputer.dk**

Kun for abonnenter!

LÆS I NÆSTE

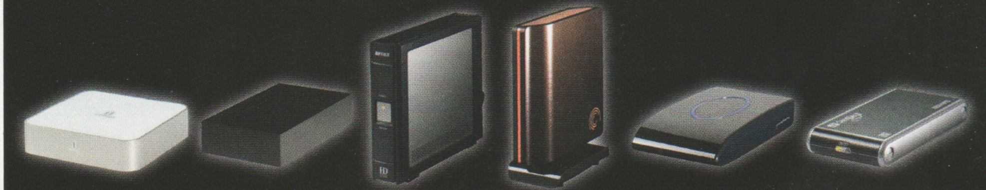
Hvad skal

PROGRAM

STORTEST AF 6 EKSTERNE HARDDISKE

Slut med pladsproblemer

Er pc'en ved at løbe tør for lagerplads? Så køb en ekstern harddisk. Vi tester de nyeste modeller med plads til hele 500 GB i næste nummer.

SJOV MED DIT WEBKAMERA

Hold øje med dit HJEM

Et webkamera, din pc og vores trin for trin-vejledning til det stærke program, som du får på næste cd. Det er, hvad du skal bruge til at få et avanceret og sjovt overvågningssystem derhjemme.

Foto: Theis Thimm Bertelsen

NUMMER

Komputer for alle nr. 7 udkommer
den 30. april 2008

jeg med alle de

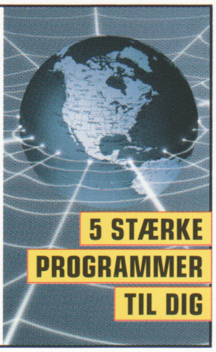
MMER?

Når du pakker din splinternye pc ud, er den allerede fyldt med overflødige programmer, som bare suger pc'ens kræfter til sig. Vi viser, hvor nemt du slipper af med dem – og spørger producenterne, hvad vi dog skal med alt det bras.

STOR GUIDE MED 10 SIKRE TIPS

Helt sikker på nettet

Internettet er fantastisk – og det er faktisk ganske nemt at undgå de farer, der trods alt lurer derude. I næste nummer kan du se, hvordan du afslører nettets fupmagere og topsikrer din computer.

SÅ MEGET KOSTER DINE UDSKRIFTER

Store prisforskelle på laserprint

Hvad koster det egentlig at udskrive på en laserprinter – og er det billigere end blækprinteren? Vi giver dig svarene i Danmarks største laserprinter-test, hvor vi har udskrevet mere end 65.000 sider på otte printere.

Fuld tilfredshed med dit abonnement

"Vi ønsker, at du skal være tilfreds med dit abonnement. Hvis dit abonnement på noget tidspunkt kræver vores opmærksomhed på nogen måde, så lad os det straks vide, og vi vil tage os af det."

Her på siden kan du se, hvordan du kommer i kontakt med os.

Jens Henneberg
ansvarshavende udgiver

Online kundeservice: www.komputer.dk/kundeservice

Her kan du nemt og bekvemt selv ordne de fleste ting vedrørende dit abonnement, fx:

- Se status på dit abonnement
- Se saldo på dit abonnement
- Foretage adresseændring
- Ændre betalingsperiode
- Få svar på de spørgsmål, der oftest bliver stillet til kundeservice
- Sende e-mails til kundeservice

Telefonisk henvendelse: 39 10 30 72

Mandag-torsdag mellem kl. 9.00 og 16.00
og fredag mellem kl. 9.00 og 14.30.

Skriftlig kundeservice:

Komputer for alle,
Bonniers Kundeservice,
0900 København C.
Husk altid at opgive abonnementsnummer.

Ønskeseddel for konfirmander og andre musikelskere

Amitech Bluetooth højttaler 470

- Trådløs musik fra mobil eller pc
- Håndfri telefoni via mobil
- Magnet ophæng til metal flader
- Virkelig flot lyd
- Batteri-drevet – meget flytbar

Amitech Bluetooth højttaler 470.......kr. 599,-

Amitech Internet Audio System 310

- Internet radio – tusindvis af stationer
- Musik streaming fra pc, trådløst
- CD-afspiller
- Musik fra USB-enheder
- Musik fra mobiltelefon
- Musik fra SD/MMC kort
- FM radio med clockradio
- Optag radio og musik

Fremragende lyd

- Stereo-højttalersæt, 2-vejs system
- 2 x 25W
- Bas boost

Amitech Internet Audio System 310 .... kr. 1.999,-

Amitech Music Center 410

Musik afspiller:

- iPod docking, musik
- iPod fotos og video på TV
- Musik fra MP3-afspillere
- Musik fra mobiltelefon
- Musik fra USB-enheder
- Lyd system til mindre TV
- FM-Radio med clockradio

Fremragende lyd:

- 40W RMS forstærker
- 5" subwoofer, 24 watt, bas-refleks
- 3" mellemtone højttaler, 2 X 8W
- 0.5" diskant-højttalere x 2

Amitech Music Center 410.......... kr. 1.499,-

Amitech iDock Travel 400

- Samme hovedfunktioner som 410
- Bærbar - til fester, ture, besøg hos venner (batteri)
- ½" diskant, 3" woofer, 2 x 20W

Amitech iDock Travel 400............kr. 999,-

iPod is a trademark of Apple Inc., registered in the U.S. and other countries

Bestil direkte på www.amitech.dk – og se alle de andre digitale nyheder

amitech

www.amitech.dk